

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การสร้างความเข้มแข็งให้แก่สมาคมธุรกิจไทย
ในเวียดนาม

จัดทำโดย นายรุจ โสรัตน์
รหัส ๕๐๑๓

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ ๕ ปี ๒๕๕๖
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
ลิขสิทธิ์ของกระทรวงการต่างประเทศ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การสร้างความเข้มแข็งให้แก่สมาคมนักธุรกิจไทยในเวียดนาม

จัดทำโดย นายรุจ โสรัตน์
รหัส ๕๐๑๓

หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ ๕ ปี ๒๕๕๖
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

เอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคลนี้ อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตร
นักบริหารการทูตของกระทรวงการต่างประเทศ

ลงชื่อ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พลอย สืบวิเศษ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ

(เอกอัครราชทูต สุจิตรา หิรัญพฤษ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชูเกียรติ พันธ์พรประสิทธิ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการกระชับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อขยายความร่วมมือ ด้านต่างๆ รวมทั้งด้านเศรษฐกิจ โดยมุ่งรักษาและส่งเสริมผลประโยชน์คนไทยในต่างประเทศ โดยเฉพาะ คนไทยที่ประกอบอาชีพและมีถิ่นฐานในต่างประเทศ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเป็นประเทศเพื่อนบ้านของไทยที่มีศักยภาพและทวีความสำคัญต่อประเทศไทยมากขึ้นเป็นลำดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของกระบวนการบูรณาการภายในอาเซียนที่นับวันจะเข้มข้นยิ่งขึ้นโดยจะมีการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี ๒๕๕๘

การศึกษาเรื่องการสร้างความเข้มแข็งให้แก่สมาคมนักธุรกิจไทยในเวียดนามซึ่งเป็นสมาคมนักธุรกิจไทยเพียงแห่งเดียวในเวียดนามที่มีสมาชิกประมาณ ๑๒๐ - ๑๓๐ ราย มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจถึงสภาพปัญหาของสมาคมฯ เพื่อหาแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สมาคมดังกล่าว โดยการมีส่วนร่วมของสถานกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์ซึ่งมีกงสุลใหญ่ฯ เป็นหัวหน้าทีมประเทศไทย ณ นครโฮจิมินห์ ทั้งนี้ โดยใช้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกตาม SWOT โดยกรอบแนวคิดที่งานวิจัยนำมาพิจารณาในการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน โอกาสและภัยคุกคามตามกรอบ SWOT คือ กรอบปัจจัยการบริหาร ๔ M โดยพิจารณาปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านงบประมาณ ประเด็นด้านนโยบายและแผนงาน และปัจจัยด้านการบริหารจัดการ

ผู้ศึกษาพบว่า ปัญหาสำคัญของสมาคมนักธุรกิจไทยในเวียดนาม คือ การขาดแคลนงบประมาณ เพราะแหล่งรายได้หลักเพียงแหล่งเดียวมาจากการเก็บค่าสมาชิก แต่จำนวนสมาชิกสมาคมฯ ในปัจจุบัน ยังมีไม่มากนัก การแก้ไขปัญหาจึงควรมุ่งเน้นการเพิ่มจำนวนสมาชิกและการขยายฐานสมาชิกไปยังนักธุรกิจไทยกลุ่มต่างๆ ทั้งในเวียดนามและประเทศไทย รายได้อีกแหล่งซึ่งเป็นรายได้เสริม ได้แก่ เงินอุดหนุน จากภาครัฐโดยสถานกงสุลใหญ่ฯ แต่โดยที่ภาครัฐมีข้อจำกัดด้านงบประมาณเช่นกัน กอปรกับสมาคมฯ จัดทะเบียนเป็นองค์กรที่มีได้มุ่งแสวงผลกำไรซึ่งเป็นไปตามข้อบังคับตามกฎหมายเวียดนาม อีกทั้งการเพิ่มอัตราค่าสมาชิกในช่วงเวลาปัจจุบัน มีช่องทางเลือกที่เหมาะสม สมาคมฯ จึงควรมุ่งเน้นการเพิ่มรายได้โดย การขยายสมาชิกภาพโดยการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์อย่างต่อเนื่องและมีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ไปยังสมาชิกและบุคคลที่มีศักยภาพจะเป็นสมาชิกในเวียดนามและประเทศไทยอย่างมีประสิทธิภาพผ่านช่องทางและสื่อในรูปแบบต่างๆ ทั้งนี้ โดยสถานกงสุลใหญ่ฯ สามารถมีบทบาทเชิงสร้างสรรค์มากกว่าการให้การสนับสนุนด้านการเงินในการร่วมมือกับสมาคมฯ แก้ไขอุปสรรคและปัญหาที่สมาคมฯ เผชิญอยู่ซึ่งเป็นปัญหาเฉพาะหน้า

การดำเนินการที่สอดคล้องประสานกันของสมาคมฯ และสถานกงสุลใหญ่ฯ จะสร้างความเป็นปึกแผ่น เชิงสถาบัน (institutionalization) ของสมาคมฯ ซึ่งจะทำให้สมาคมฯ มีความเข้มแข็ง

(resilience) ความเป็นมืออาชีพ และความยืดหยุ่นในการปรับตัวเข้ากับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงในระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาส่วนบุคคลฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พลอย สืบวิเศษ ที่ได้กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และกรรมการที่เคารพอีก ๒ ท่าน คือ ท่านเอกอัครราชทูต สุจิตรา หิรัญพุกษ์ ซึ่งเป็นอดีตผู้บังคับบัญชาของผู้ศึกษา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชูเกียรติ พันธ์พรประสิทธิ์ ผู้ศึกษารัฐสภาซึ่งที่คณะกรรมการได้กรุณา สละเวลา อันมีค่าในการให้ความเห็นและคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงรายงาน การศึกษาครั้งนี้ซึ่งมีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จลุล่วงของรายงานการศึกษาส่วนบุคคลฉบับนี้ ผู้ศึกษา ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้ศึกษาขอขอบคุณกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์ ที่สนับสนุนการเข้ารับการฝึกอบรมครั้งนี้ และแนะนำหัวข้อรายงานส่วนบุคคล และขอขอบคุณเพื่อนข้าราชการประจำสถานกงสุลใหญ่ฯ ที่แม้จะมีภารกิจมากเนื่องจากสถานกงสุลใหญ่ฯ เป็นสำนักงานขนาดเล็ก แต่ก็เป็นที่ปรึกษาในการ แจกจ่ายแบบสอบถามให้นักธุรกิจไทยในนครโฮจิมินห์และเมืองใกล้เคียงและรวบรวมและส่งกลับ ให้ผู้ศึกษา รวมทั้งให้การสนับสนุนด้านข้อมูลและกำลังใจ ขอขอบคุณผู้อำนวยการกองเอเชีย ตะวันออก ๒ และหัวหน้าฝ่ายเวียดนาม กรมเอเชียตะวันออก และเจ้าหน้าที่สำนักนโยบายและแผนที่ สละเวลาให้สัมภาษณ์และอนุเคราะห์เรื่องข้อมูลและข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ผู้ศึกษา ขอขอบคุณคณะผู้บริหารสมาคมนักธุรกิจไทยในเวียดนาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งนายกสมาคมฯ ที่ได้สละ เวลาเพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์และฉันทมิตร ตลอดจนให้ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและ แผนการดำเนินงานของสมาคมฯ

ท้ายนี้ ขอขอบคุณสมาชิกครอบครัวและญาติมิตร ผู้อำนวยการและบุคลากรของสถาบันการ ต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ ตลอดจนผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตร นบท. ๕ ทุกท่านสำหรับมิตรจิต และกำลังใจที่ให้แก่ผู้ศึกษาตลอดระยะเวลาการฝึกอบรม

นายรุจ โสรรัตน์

รองกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์

๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ภูมิหลังและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ คำถามในการศึกษา	๔
๑.๓ วัตถุประสงค์ของการศึกษา	๔
๑.๔ ขอบเขตการศึกษา วิธีการดำเนินการศึกษา และระเบียบวิธีการศึกษา	๔
๑.๕ คำตอบที่คาดหวังไว้ในเบื้องต้น	๕
๑.๖ ประโยชน์ของการศึกษาและผลที่คาดว่าจะได้รับ	๕
๑.๗ นิยามศัพท์ / การจำกัดความหมายของคำศัพท์ที่สำคัญ	๖
บทที่ ๒ แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๙
๒.๑ แนวคิดและกรอบความคิดที่ใช้ในการศึกษา	๑๐
๒.๒ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๑๒
๒.๓ สรุปกรอบแนวคิด	๑๓
บทที่ ๓ การทบทวนสาระของประเทศไทย	๑๔
๓.๑ กรอบการวิเคราะห์	๑๔
๓.๒ การวิเคราะห์	๑๔
๓.๓ ความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นต่างๆ	๓๖
บทที่ ๔ บทสรุปและข้อเสนอแนะ	๔๒
๔.๑ สรุปผลการศึกษา	๔๒
๔.๒ ข้อเสนอแนะ	๔๒
บรรณานุกรม	๔๖
ภาคผนวก	๔๘
ก แบบสอบถาม	๔๙
ข ธรรมนูญสมาคมนักธุรกิจไทยในเวียดนาม	๕๕
ค นโยบายสมาคมนักธุรกิจไทยในเวียดนาม (๒๕๕๖ – ๒๕๕๘)	๖๗
ประวัติผู้เขียน	๗๓

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ภูมิหลังและความสำคัญของปัญหา

๑.๑.๑ เวียดนามมีศักยภาพสูง เนื่องจากมีเสถียรภาพทางการเมืองจากการที่มีระบอบการปกครองแบบเผด็จการคอมมิวนิสต์ ในด้านเศรษฐกิจ เวียดนามเริ่มการปฏิรูประบบเศรษฐกิจภายใต้ นโยบาย Doi Moi เมื่อปี ๒๕๒๙ โดยมุ่งสร้างการเปลี่ยนผ่านจากระบบเศรษฐกิจแบบรวมศูนย์ (centralized economy) ไปสู่ระบบเศรษฐกิจการตลาดแบบสังคมนิยม (socialism-oriented market economy) ทำให้เศรษฐกิจของเวียดนามขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เป็นตลาดขนาดใหญ่ที่มี ประชากรประมาณ ๙๐ ล้านคน อัตราค่าจ้างแรงงานไม่สูง และมีทรัพยากรธรรมชาติจำนวนมาก

๑.๑.๒ ไทยมุ่งขยายปริมาณการค้าและการลงทุนกับเวียดนาม และตั้งเป้าหมายที่จะเพิ่ม มูลค่าการค้าไทย-เวียดนามร้อยละ ๒๐ ในช่วงปี ๒๕๕๕ – ๒๕๕๘ ซึ่งเวียดนามเห็นพ้องในเรื่องนี้ ตาม มติ ที่ประชุมคณะกรรมการร่วมทางการค้าไทย-เวียดนาม เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ณ กรุง ฮานอย ซึ่งต่อมา เป้าหมายดังกล่าวได้รับการรับรองโดยผู้นำรัฐบาลของสองประเทศในการประชุม คณะรัฐมนตรีร่วมไทย-เวียดนามอย่างไม่เป็นทางการ เมื่อวันที่ ๒๖-๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ณ กรุง ฮานอย นอกจากนั้น ทั้งสองฝ่ายยังคงลงจะยกระดับความสัมพันธ์ทวิภาคีสู่ความเป็นหุ้นส่วนทาง ยุทธศาสตร์ (Strategic partnership) ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศของทั้งสองประเทศอยู่ระหว่างการหารือในขั้นรายละเอียด

๑.๑.๓ การค้าไทย-เวียดนามขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยในปี ๒๕๕๓ มีมูลค่า ๗.๒๔ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือขยายตัวร้อยละ ๑๙.๔๓ ขณะที่ในปี ๒๕๕๔ การค้าสองฝ่ายมีมูลค่า ๙.๐๙ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือขยายตัวร้อยละ ๒๕.๕๓ และในปี ๒๕๕๕ การค้าทวิภาคีมีมูลค่า ๙.๖๗ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือขยายตัวร้อยละ ๖.๔๒ สาเหตุที่การขยายตัวค่อนข้างน้อยเนื่องจากการ ส่งออกของไทยไปเวียดนามลดลงร้อยละ ๕.๒๗ ขณะที่ไทยนำเข้าจากเวียดนามเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๗ การลงทุนของไทย ในเวียดนามจัดอยู่ในอันดับที่ ๑๑ มีจำนวน ๒๘๖ โครงการ มูลค่าทุนจดทะเบียน ๕.๙๐ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่วนใหญ่อยู่ในนครโฮจิมินห์และจังหวัดใกล้เคียง ได้แก่ จังหวัดบิ่นเยือง จังหวัดด่งไญ และจังหวัดลองอัน โดยการลงทุนของไทยมีอยู่ในสาขาต่างๆ ทั้งอุตสาหกรรม เกษตร/ เกษตรอุตสาหกรรม พลังงาน และการค้าบริการ

๑.๑.๔ ปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการรักษาและขยายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของไทยในเวียดนาม ได้แก่ (๑) ปัญหาภายในของเวียดนาม อาทิ ปัญหาการทุจริตที่นักธุรกิจต่างชาติประสบในการติดต่อปฏิสัมพันธ์กับกลไกของรัฐในระดับต่างๆ มาตรการที่มีใช้ภาษี (Non-tariff barriers - NTBs) กฎหมาย/กฎระเบียบเวียดนามที่ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ ปัญหาระบบส่งไฟฟ้า ระบบสาธารณสุข การจัดการระบบเศรษฐกิจระดับมหภาค โดยเฉพาะเสถียรภาพของเงินดอลลาร์ซึ่งเป็นสกุลเงินท้องถิ่นของเวียดนาม ปัญหาเงินเฟ้อ การควบคุมเงินตราต่างประเทศ (๒) นักธุรกิจไทยขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมและกฎหมาย/กฎระเบียบของเวียดนาม (๓) การรวมตัวของนักธุรกิจไทยยังไม่มี ความเข้มแข็งเท่าที่ควร (๔) ปัญหาในส่วนของภาครัฐไทย อาทิ การขาดมาตรการช่วยเหลือด้านการเงินสำหรับการลงทุนไทยในต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) การขาดบุคลากรและงบประมาณสนับสนุนที่เพียงพอ

๑.๑.๕ บทบาทและความสำคัญของสมาคมนักธุรกิจไทยในเวียดนาม (The Thai Business (Vietnam) Association - TBA) สมาคมฯ ก่อตั้งเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ โดยกลุ่มนักธุรกิจไทยในเขตภาคใต้ของเวียดนาม ปัจจุบัน มีสมาชิกประมาณ ๑๒๐ - ๑๓๐ คน คณะผู้บริหารชุดปัจจุบันได้รับเลือกตั้งเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๖ สำหรับวาระ ๒ ปีระหว่างปี ๒๕๕๖-๒๕๕๘ ทั้งนี้ บทบาทและความสำคัญของ TBA สรุปได้ ดังนี้

๑) TBA เป็นสมาคมของนักธุรกิจไทยเพียงแห่งเดียวในเวียดนามซึ่งจดทะเบียนอย่างถูกต้องตามกฎหมายเวียดนาม มีธรรมนูญ (Charter) ของสมาคมฯ ที่ระบุวัตถุประสงค์และกิจกรรมอย่างชัดเจนโดยมีคณะผู้บริหาร (Board) มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากสมาชิกทุกๆ ๒ ปี และเปิดให้ นักธุรกิจไทยที่มีถิ่นพำนักหรือกิจการในเวียดนามเป็นสมาชิกได้ทั้งแบบบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล รวมทั้งเปิดให้ผู้ที่มิได้เป็นนักธุรกิจสามารถเป็นสมาชิกสมาคมฯ ได้ (เช่น ผู้ทำรายงานการศึกษาเป็นข้าราชการที่มีถิ่นพำนักในเวียดนามและเป็นสมาชิกประเภทบุคคลธรรมดา) สมาคมฯ ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของภาคเอกชนไทยในเวียดนาม การพัฒนาศักยภาพของสมาคมฯ จึงมีความสำคัญยิ่งสำหรับการรักษาและส่งเสริมผลประโยชน์ทางธุรกิจของไทยในเวียดนาม

๒) สมาคมฯ ดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบธุรกิจไทยในเวียดนามอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การให้ข้อมูลพื้นฐานและคำแนะนำแก่นักธุรกิจไทยที่เดินทางไปสำรวจตลาดและประเมิน ความเป็นไปได้ที่จะประกอบธุรกิจค้าขายลงทุนในเวียดนามซึ่งมีอยู่เป็นประจำ การจัดการสัมมนา/เสวนา เพื่อสร้างความตระหนักรู้ (awareness) เกี่ยวกับนโยบาย มาตรการ กฎหมาย หรือกฎระเบียบของเวียดนามที่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอและส่งผลกระทบต่อหรือเอื้ออำนวยต่อการดำเนินธุรกิจไทย ในเวียดนาม อาทิ นโยบายและมาตรการของรัฐบาลเวียดนามเกี่ยวกับการอนุมัติและการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ นโยบายการเงินการคลังของเวียดนาม

โดยเฉพาะมาตรการควบคุมเงินตราต่างประเทศและการจัดการกับปัญหาเงินเฟ้อ การเตรียมความพร้อมของเวียดนามสำหรับการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community) ภายในสิ้นปี ๒๕๕๘ กฎหมายแรงงานและกฎหมายที่ดินเวียดนาม ทั้งนี้ สมาคมฯ มีเว็บไซต์ www.tbavietnam.org ซึ่งบรรจุข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับนักธุรกิจไทยในเวียดนามและนักธุรกิจไทยที่สนใจจะค้าขายลงทุนในเวียดนามในอนาคต

๓) TBA มีบทบาทสนับสนุนการดำเนินงานของสถานกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์ อาทิ การร่วมบรรยายสรุปให้แก่คณะบุคคลที่เยือนเวียดนามทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชนซึ่งมีจำนวนประมาณ สัปดาห์ละ ๒-๓ คณะที่อยู่ในความรับผิดชอบของสถานกงสุลใหญ่ฯ หรือที่สถานกงสุลใหญ่ฯ เข้าไปเกี่ยวข้อง และอำนวยความสะดวกหรือให้บริการในทางใดทางหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเวลาปัจจุบันซึ่งภาคส่วนต่างๆ ในประเทศไทยมีความตื่นตัวต่อการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน นอกจากนั้น TBA ยังมีบทบาทสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนไทยและการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในเวียดนาม อาทิ การจัดงานลอยกระทง การจัดการแข่งขันกอล์ฟการกุศล และการจัดงานสังสรรค์ชุมชนไทยในโอกาสวันเฉลิม พระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในบริเวณที่ทำการของสถานกงสุลใหญ่ฯ โดยเป็นเจ้าของภาพร่วมกับสถานกงสุลใหญ่ฯ ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา อันเป็นลักษณะเฉพาะของความร่วมมือระหว่างส่วนราชการกับชุมชนไทยในนครโฮจิมินห์และจังหวัดใกล้เคียง

๔) ข้าราชการระดับสูงและนักธุรกิจไทยที่มีชื่อเสียงและเป็นที่นับถือของชุมชนนักธุรกิจไทยในเวียดนามดำรงตำแหน่งเป็นที่ปรึกษาของสมาคมฯ ได้แก่ กงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์ และกงสุลฝ่ายการพาณิชย์ (ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศฯ) คณะที่ปรึกษาชุดปัจจุบันประกอบด้วยหัวหน้าสำนักงานต่างๆ ในทีมประเทศไทย ณ นครโฮจิมินห์ ซึ่งนอกจากสองตำแหน่งข้างต้นแล้ว ยังประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงาน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ นครโฮจิมินห์ และผู้จัดการทั่วไป บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ประจำสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ส่วนผู้แทนภาคเอกชน ที่รับเชิญเป็นที่ปรึกษาของสมาคมฯ เป็นผู้บริหารระดับกลางหรือระดับสูงจากบริษัทขนาดใหญ่ของไทย ในเวียดนาม อาทิ เครือเจริญโภคภัณฑ์ บริษัทศรีไทยซูเปอร์แวร์ จำกัด (มหาชน) บริษัทเบอร์ลี ยูคเกอร์ จำกัด (มหาชน)

๑.๑.๖ ปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการดำเนินงานของสมาคมนักธุรกิจไทยในเวียดนาม ได้แก่

๑) สมาคมฯ จัดทะเบียนตามกฎหมายเวียดนามเป็นองค์กรที่มีใช้รัฐและที่มีได้มุ่งผลกำไร รายได้หลักของสมาคมฯ มาจากเงินค่าสมาชิกรายปี นอกจากนั้น สถานกงสุลใหญ่ฯ ให้การสนับสนุนทางการเงินแก่สมาคมตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๓ ซึ่งมีจำนวนไม่มากและไม่แน่นอน

งบประมาณที่จำกัดทำให้สมาคมฯ มีงบประมาณเพียงพอสำหรับการจ้างลูกจ้างประจำ ๒ คน และจ่ายค่าเช่าสำนักงานขนาดเล็กและค่าสาธารณูปโภคเท่านั้น

๒) สมาคมฯ ยังมิได้รับการยอมรับจากนักธุรกิจไทยในวงกว้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจการไทยที่ตั้งอยู่ห่างไกลจากนครโฮจิมินห์ซึ่งบางแห่งยังไม่เห็นความจำเป็นที่จะสมัครเป็นสมาชิกสมาคมฯ

๓) สมาชิกที่เป็นเจ้าของกิจการหรือบริษัทขนาดใหญ่ของไทยที่มีความพร้อมด้านทุนทรัพย์และบุคลากร (อาทิ บริษัทศรีไทยซูเปอร์แวร์ เครือเจริญโภคภัณฑ์ เครือปูนซิเมนต์ไทย บริษัท การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย จำกัด (มหาชน) (ปตท.) / บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ไม่รับหน้าที่เป็นผู้บริหารสมาคมฯ^๑ คณะผู้บริหารสมาคมฯ จึงมักเป็นพนักงานบริษัทที่มีความเสียสละและจิตอาสา สำหรับคณะผู้บริหารสมาคมฯ ชุดปัจจุบัน นายกสมาคมฯ และรองนายกสมาคมฯ อีก ๓ คน ล้วนเป็นพนักงานบริษัท

๑.๒ คำถามในการศึกษา

ปัญหาที่แท้จริงของสมาคมธุรกิจไทยในเวียดนามคืออะไร และ สถานกงสุลใหญ่ฯ จะสามารถมีบทบาทช่วยเพิ่มศักยภาพของสมาคมฯ ดังกล่าวได้อย่างไรบ้าง

๑.๓ วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๑.๓.๑ เพื่อหาแนวทางและข้อเสนอแนะในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่สมาคมธุรกิจไทย ในเวียดนาม

๑.๓.๒ เพื่อเสนอยุทธศาสตร์การดำเนินงานของสถานกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์ ในการส่งเสริมผลประโยชน์ทางธุรกิจของไทยในเวียดนาม

๑.๔ ขอบเขตการศึกษา วิธีการดำเนินการศึกษา และระเบียบวิธีการศึกษา

๑.๔.๑ ขอบเขตการศึกษา

เน้นศึกษาสภาพปัญหาของสมาคมธุรกิจไทยในเวียดนามซึ่งสมาชิก ส่วนใหญ่เป็นนักธุรกิจไทยในนครโฮจิมินห์และจังหวัดใกล้เคียง และบทบาทของสถานกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของสมาคมฯ ในการปกป้องและขยายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของไทยในเวียดนาม รวมทั้งการจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของสมาคมฯ และสถานกงสุลใหญ่ฯ เพื่อหาแนวทางในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนนักธุรกิจไทยในเวียดนาม

^๑ ยกเว้นเครือเจริญโภคภัณฑ์ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ระดับผู้บริหารดำรงตำแหน่งนายกสมาคมฯ ระหว่างปี ๒๕๔๓-๒๕๔๕ ปี ๒๕๔๘-๒๕๕๐

โดยเฉพาะในนครโฮจิมินห์และจังหวัดใกล้เคียง

๑.๔.๒ วิธีดำเนินการศึกษา และระเบียบการศึกษา

๑) ศึกษาจากเอกสารต่างๆ อาทิ นโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์ประเทศไทย ยุทธศาสตร์กระทรวงการต่างประเทศ Mission Statement ของสถานกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์ และเอกสาร เชิงนโยบายและแผนงานของสมาคมนักธุรกิจไทยในเวียดนาม

๒) การสัมภาษณ์บุคคล รวมทั้งการทำแบบสอบถามโดยเน้นบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนของไทย ทั้งที่เป็นและมีได้เป็นสมาชิกสมาคมฯ

๑.๕ คำตอบที่คาดการณ์ไว้ในเบื้องต้น

๑.๕.๑ นอกเหนือจากปัญหาตามข้อ ๑.๑.๖ แล้ว ปัญหาสำคัญอื่นๆ ของ TBA คือ การที่กระทรวง การต่างประเทศและสถานกงสุลใหญ่ฯ ยังไม่มีความชัดเจนเรื่องนโยบายและแนวทางในการสนับสนุน TBA อย่างต่อเนื่อง และทัศนคติและความคาดหวังที่ต่างกันระหว่างสถานกงสุลใหญ่ฯ กับ TBA ในเรื่องบทบาทของ TBA

๑.๕.๒ บทบาทของสถานกงสุลใหญ่ฯ ในการสนับสนุนการดำเนินงานของ TBA มีมากกว่า การให้เงินสนับสนุนรายปีซึ่งมีแนวโน้มลดลงในช่วง ๔ ปีที่ผ่านมา โดยควรเน้นการส่งเสริมความเป็นสถาบัน (institutionalization) ของสมาคมฯ เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินงานและความยั่งยืนของ TBA

๑.๖ ประโยชน์ของการศึกษาและผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๖.๑ ประโยชน์ของการศึกษา

๑) ทราบปัญหาและความต้องการการสนับสนุนจากภาครัฐที่แท้จริงในการดำเนินงานของสมาคมนักธุรกิจไทยในเวียดนามในการปกป้องและส่งเสริมผลประโยชน์ของนักธุรกิจไทยในเวียดนาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในนครโฮจิมินห์และจังหวัดใกล้เคียง

๒) แนวทางการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของสมาคมนักธุรกิจไทย ในเวียดนาม และบทบาทของสถานกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์ในเรื่องดังกล่าว

๑.๖.๒ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับสถานกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์ในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของสมาคมนักธุรกิจไทยในเวียดนาม

๒) การนำเสนอข้อเสนอแนะแก่สถานกงสุลใหญ่ฯ และสมาคมฯ ซึ่งหากมีการนำไปปฏิบัติ จะทำให้ทิศทางการดำเนินงานและแผนงานสำหรับวาระปี ๒๕๕๖ – ๒๕๕๘ ของสมาคมฯ มีความชัดเจนและตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิกของสมาคมฯ และอาจกระตุ้นให้นักธุรกิจ

ไทยและต่างชาติ ในเวียดนามสมัครเป็นสมาชิกสมาคมฯ และ/หรือเพิ่มการปฏิสัมพันธ์กับสมาคมฯ เพิ่มขึ้น

๓) บทบาทของสถานกงสุลใหญ่ฯ ในการส่งเสริมผลประโยชน์ด้านธุรกิจของภาคเอกชนไทยเป็นที่รู้จักและยอมรับมากขึ้นในสายตาของนักธุรกิจไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนนักธุรกิจไทยในเวียดนาม

๑.๗ นิยามศัพท์ / การจำกัดความหมายของคำศัพท์ที่สำคัญ

๑.๗.๑ ภาษาไทย

๑) ทีมประเทศไทยประจำเวียดนาม หมายถึง องค์รวมของข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจที่ประกอบกันเป็นทีมประเทศไทยฯ ซึ่งมีเอกอัครราชทูต ณ กรุงฮานอยเป็นหัวหน้าทีมประเทศไทย และมีกรรมการประกอบด้วยหัวหน้าส่วนราชการต่างๆ ประกอบด้วย กงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงฮานอย (กระทรวงพาณิชย์) อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายการเมืองและความมั่นคง) (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ) ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารทั้ง ๓ เหล่าทัพ และบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน)

๒) ทีมประเทศไทย ณ นครโฮจิมินห์ หมายถึง องค์รวมของข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ที่ประกอบกันเป็นทีมประเทศไทยฯ ประกอบด้วยกระทรวงการต่างประเทศซึ่งมีกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์เป็นหัวหน้าทีมประเทศไทยฯ กระทรวงพาณิชย์ (กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ) ซึ่งมีข้าราชการ ๑ ราย คือ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ นครโฮจิมินห์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ ๒ ราย คือ ผู้อำนวยการสำนักงาน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนครโฮจิมินห์ และผู้ช่วยผู้อำนวยการฯ และบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ไทยจำนวน ๓ ราย

๓) หมวดยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ตามนโยบายและคำจำกัดความของกระทรวงการต่างประเทศ ได้แก่

(๑) งบภารกิจทีมประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ (๑) เพื่อรองรับการดำเนินงานและภารกิจเชิงยุทธศาสตร์และเชิงรุกทั้งของหน่วยงานส่วนกลางและของสถานเอกอัครราชทูต / สถานกงสุลใหญ่ เพื่อผลักดันยุทธศาสตร์ทวิภาคีและยุทธศาสตร์ไทยต่อภูมิภาคต่างๆ (๒) ส่งเสริมการบริหารราชการในต่างประเทศแบบบูรณาการร่วมกับหน่วยราชการอื่นในต่างประเทศภายใต้กรอบทีมประเทศไทย โดยมีเอกอัครราชทูต / กงสุลใหญ่เป็นหัวหน้าทีมประเทศไทย (๓) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกรม / กอง / สำนักงาน ให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และนโยบายต่างประเทศในภาพรวม

(๒) งบประมาณดำเนินงานสันถวไมตรีและสนับสนุนกิจกรรมคนไทยในต่างประเทศ เพื่อ (ก) เป็นเงินบริจาค หรือสิ่งของให้แก่ต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ หรือ สมาคมมิตรภาพในประเทศไทยที่กระทรวงฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าเหมาะสม (ข) เป็นค่าใช้จ่ายของการจัดงาน หรือการแสดง หรือการจัดกิจกรรมของประเทศไทย (ค) เข้าร่วมกับการจัดงาน หรือการจัดกิจกรรมของต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ หรือสมาคมมิตรภาพในประเทศไทยที่กระทรวงฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าเหมาะสมในโอกาสสำคัญ (ง) เป็นค่าจัดซื้อหรือจัดจ้างในการจัดทำครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างที่แสดงออกทางด้านความผูกพันทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมระหว่างกันเพื่อมอบให้แก่ต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศนั้นๆ (จ) เป็นค่าใช้จ่ายในการบูรณะซ่อมแซมถาวรวัตถุหรือสิ่งก่อสร้างในต่างประเทศที่พระมหากษัตริย์ในอดีต และปัจจุบันได้ทรงสร้างไว้ หรือโดยบุคคลสำคัญของประเทศไทยทั้งในอดีตและปัจจุบัน หรือที่ได้จัดสร้างไว้เป็นที่ระลึกในนามของประเทศไทยให้มีสภาพดั้งเดิม

(๓) งบส่งเสริมความสัมพันธ์ขยายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน หรือ งบประมาณ Flagship projects เป็นงบประมาณที่ใช้สำหรับโครงการที่ดำเนินการโดยกรม/หน่วยงานในกระทรวงฯ เป็นหลัก เพื่อผลักดันยุทธศาสตร์ด้านการต่างประเทศทั้งทวิภาคี พหุภาคี การส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการต่างประเทศแก่สาธารณชน การดำเนินการกิจการตามยุทธศาสตร์ไทยต่อโลกมุสลิม การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากร ทั้งนี้ โครงการบางส่วนจะดำเนินการโดยสถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ Flagship Projects ประกอบด้วย ๖ หัวข้อหลัก ได้แก่ ๑) ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมความสัมพันธ์และขยายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน^๒ ๒) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการรักษาพัฒนาและส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของไทย ๓) ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาฐานข้อมูลและ องค์ความรู้ด้านการต่างประเทศเพื่อประโยชน์ในการวางแผนนโยบาย และเผยแพร่ต่อสาธารณชน ๔) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการกิจการตามยุทธศาสตร์ไทยต่อโลกมุสลิม ๕) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการกิจการยุทธศาสตร์พหุภาคีและประเด็นระหว่างประเทศที่สำคัญ และ ๖) ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรด้านการทูตและการต่างประเทศ

สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๕๗ การจัดทำข้อเสนอโครงการยุทธศาสตร์ค่านึงถึง ๑) นโยบายรัฐบาล ๒) นโยบายต่างประเทศ ๓) เป้าหมายตาม Mission Statement ของเอกอัครราชทูตและกงสุลใหญ่ ๔) นโยบาย “หนึ่งทูต สามผลิตภัณฑ์” ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง

^๒ ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๕ รัฐบาลประสงค์จะเห็นการดำเนินการที่สะท้อนการฟื้นฟูความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านอย่างเป็นทางการ สำนักงานงบประมาณจึงได้แยกโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเทศเพื่อนบ้าน (ที่เดิมเคยอยู่ที่งบภารกิจ ทีมประเทศไทย งบสันถวไมตรี และงบสนับสนุนกิจกรรมคนไทยในต่างประเทศ) มาไว้ใน ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมความสัมพันธ์และขยายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน

การต่างประเทศ ๕) แผนงานสำคัญ ของกระทรวงการต่างประเทศ ได้แก่ (ก) การส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยกับเพื่อนบ้านและนานาประเทศ (ข) การเสริมสร้างภาพลักษณ์และความเชื่อมั่น (ค) การเพิ่มบทบาทของไทยในอาเซียนและในเวทีโลก (ง) การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย (จ) การคุ้มครองดูแลคนไทยและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนไทยในต่างประเทศ ๖) ยุทธศาสตร์ประเทศไทย และ ๗) ประเด็นระหว่างประเทศที่สำคัญ เช่น ความมั่นคงด้านอาหาร ความมั่นคงด้านพลังงาน ปัญหาการค้ามนุษย์

๑.๗.๒ ภาษาต่างประเทศ

- ๑) AEC หมายถึง ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community)
- ๒) ACD หมายถึง กรอบความร่วมมือเอเชีย (Asian Cooperation Dialogue)
- ๓) ACMECS หมายถึง ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี – เจ้าพระยา – แม่น้ำโขง (Ayeyawady – Chao Phraya – Mekong Economic Cooperation Strategy)
- ๔) GMS หมายถึง แผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Sub-region)
- ๕) Mekong – Japan Cooperation หมายถึง ความร่วมมือประเทศลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น
- ๖) Mekong – Republic of Korea (ROK) Cooperation หมายถึง ความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับสาธารณรัฐเกาหลี
- ๗) MGC หมายถึง ความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-คงคา (Mekong – Ganga Cooperation)

บทที่ ๒

แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ แนวคิดและกรอบความคิดที่ใช้ในการศึกษา

๒.๑.๑ แนวนโยบายของภาครัฐ

การศึกษาเรื่อง “การสร้างความเข้มแข็งให้แก่สมาคมนักธุรกิจไทย ในเวียดนาม” สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของภาครัฐในระดับต่างๆ คือ ระดับรัฐบาล ระดับกระทรวงการต่างประเทศ และระดับสถานกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์ ดังนี้

๑) นโยบายของรัฐบาล

ตามคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีซึ่งนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ ข้อ ๗. นโยบายต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ประกอบด้วย ๑๐ หัวข้อย่อย โดยนโยบายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

“๗.๑ เร่งส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน โดยส่งเสริมความร่วมมือทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาชน และสื่อมวลชน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน อันจะนำไปสู่การขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจการค้า การลงทุน การส่งเสริมการท่องเที่ยว การขยายการค้ามาคมขนส่ง และความร่วมมือด้านอื่นๆ ภายใต้กรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคเพื่อส่งเสริมความเป็นเพื่อนบ้านที่ดีต่อกัน

๗.๗ สนับสนุนการทูตเพื่อประชาชน ค้ำครองผลประโยชน์ของคนไทย ดูแลคนไทยและแรงงานไทยในต่างประเทศ โดยเฉพาะคนไทยที่ประกอบอาชีพและมีถิ่นฐานในต่างประเทศ ส่งเสริมบทบาทและความแข็งแกร่งของชุมชนชาวไทยในการรักษาเอกลักษณ์และความเป็นไทย

๗.๘ ประสานการดำเนินงานของส่วนราชการในต่างประเทศ ตามแนวทางนโยบายที่ประเทศไทย เพื่อให้การดำเนินงานด้านการต่างประเทศมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีคุณภาพ”

๒) ยุทธศาสตร์ประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบยุทธศาสตร์ประเทศไทย (Country Strategy) เสนอโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อใช้เป็นกรอบในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานเชิงบูรณาการสำหรับปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ประกอบด้วย ๓ เรื่องหลัก คือ (๑) การสร้างความสามารถในการ

แข่งขัน (๒) การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม และ (๓) การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งการดำเนินการของสถานกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์ในการเสริมสร้างขีดความสามารถ ของสมาคมฯ เป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ประเทศไทยในเรื่องการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๓) ยุทธศาสตร์กระทรวงการต่างประเทศและแผนปฏิบัติการ ๔ ปี (๒๕๕๕-๒๕๕๘) ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ รักษาสถานะความสัมพันธ์กับประเทศต่างๆ เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ของไทย กลยุทธ์ ๑.๑ เสริมสร้างความสัมพันธ์ฉันมิตรกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ แผนปฏิบัติการ ๔ ปี ประเด็นนโยบาย ๗.๑ เร่งส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาการให้บริการด้านการต่างประเทศ กลยุทธ์ ๓.๑ พัฒนาการบริการด้านการกงสุล ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือคุ้มครอง ดูแลสิทธิประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศ ประเด็นนโยบาย ๗.๗ สนับสนุนการทูตเพื่อประชาชน คุ้มครองผลประโยชน์ของคนไทย ดูแลคนไทยและแรงงานไทยในต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนางานบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการดำเนินการกิจต่างประเทศ กลยุทธ์ ๔.๕ พัฒนาระบบการทำงานตั้งแต่การวางแผน การตรวจสอบและติดตาม ประเมินผลให้มีประสิทธิภาพ ประเด็นนโยบาย ๗.๙ ประสานการดำเนินงานของส่วนราชการ ในต่างประเทศ

๔) Mission Statement ของสถานกงสุลใหญ่ฯ เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๕ กระทรวงการต่างประเทศได้สั่งการให้สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ทุกแห่งจัดทำเอกสาร Mission Statement แสดงวิสัยทัศน์ พันธกิจหลัก (Mission/strategic objectives) และเป้าหมายหลัก (key strategic objectives) ที่จะดำเนินการในช่วงเวลา ๒ ปี เพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาลและยุทธศาสตร์กระทรวงการต่างประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรายงานการศึกษานี้ ได้แก่

วิสัยทัศน์ ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือทวิภาคีให้พัฒนาก้าวหน้าในทุกกระดับและทุกมิติ

พันธกิจหลัก ด้านเศรษฐกิจ

- “รู้เขา” เพื่อเดินทางไปด้วยกันในฐานะมิตรประเทศและหุ้นส่วน มิใช่เป็นเพียงคู่แข่งด้านธุรกิจ

- “รู้เรา” เพื่อสถานกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์ในฐานะส่วนหนึ่งของทีมประเทศไทยประจำเวียดนาม สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่นักธุรกิจไทยได้ตรงตามความต้องการและศักยภาพที่แท้จริงของภาคเอกชนไทยที่ประกอบธุรกิจหรือสนใจจะ

ประกอบธุรกิจในเวียดนามตอนใต้เป้าหมายหลัก ด้านเศรษฐกิจ

- เพื่อให้ “รู้เรา” สถานกงสุลใหญ่ฯ จะส่งเสริมความร่วมมือและปฏิสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่างทีมประเทศไทย ณ นครโฮจิมินห์กับภาคเอกชนไทยในเขตกงสุล โดยเชิญประชุมหารืออย่างสม่ำเสมอ พิจารณาเชิญผู้แทนภาคเอกชนเป็นที่ปรึกษาทีมประเทศไทยฯ และติดต่อประสานงานกับผู้แทนภาคเอกชนของไทยอย่างใกล้ชิด

๒.๑.๒ กรอบความคิดที่ใช้ในการศึกษาและวิเคราะห์

๑) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก SWOT Analysis คือ เทคนิคอย่างหนึ่งที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกขององค์กร เพื่อนำผลที่ได้ในรูปแบบของจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม มากำหนดเป็นกลยุทธ์ที่ใช้ในการวางแผนและพัฒนาองค์กร ผู้ที่เป็นเจ้าของแนวคิดดังกล่าวมี ๒ ราย คือ ศาสตราจารย์อัลเบิร์ต ฮัมฟรีย์ (Albert Humphrey) แห่งมหาวิทยาลัยแอสตันฟอร์ด ซึ่งในช่วงปี ค.ศ. ๑๙๖๐ -๑๙๗๐ ได้ทำงานวิจัยเกี่ยวกับผู้บริหารบริษัทในฟอร์จูน ๕๐๐ ซึ่งนำไปสู่การนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการ เรียกว่า Team Action Model (TAM) ซึ่งเป็น การวางแผนทางเรื่องการบริหารความเปลี่ยนแปลง (Change Management) นอกจากนี้ ยังมีศาสตราจารย์เคนเนท แอนดริวส์ (Kenneth Andrews) ที่ผลงานวิจัยในปี ค.ศ. ๑๙๗๑ ได้วางหลักการเรื่องการเชื่อมโยงขีดความสามารถและทรัพยากรขององค์กรเข้ากับปัจจัยสภาพแวดล้อม และนำจุดแข็งขององค์กรดึงโอกาสที่อยู่ภายนอกมาใช้ประโยชน์ รวมทั้งใช้จุดแข็งปิดจุดอ่อนและจัดการกับภัยคุกคามขององค์กร

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกตาม SWOT ประกอบด้วย

ปัจจัยภายใน ได้แก่ (๑) จุดแข็ง (Strengths) คือ เจริญภายในองค์กรที่จะส่งผลในทางบวกต่อองค์กรและเป็นประโยชน์ต่อองค์กร หากมีการดำเนินกิจกรรมใดๆ ที่นำเงื่อนไขนั้นมาใช้ ในช่วงเวลาที่เงื่อนไขนั้นยังมีผลอยู่ และ (๒) จุดอ่อน (Weaknesses) คือ เจริญภายในที่จะส่งผลกระทบทางลบต่อองค์กรและทำให้เกิดความเสียหายในการแข่งขัน หากไม่มีการดำเนินการใดๆ เพื่อแก้ไขสถานการณ์ในช่วงเวลาที่เงื่อนไขนั้นยังมีผลอยู่

ปัจจัยภายนอก ได้แก่ (๑) โอกาส (Opportunities) คือ เจริญภายนอกที่จะส่งผลกระทบต่อองค์กรในทางบวกและเป็นประโยชน์ หากมีการดำเนินการใดๆ ที่สามารถนำเงื่อนไขนั้น มาใช้ในช่วงเวลาที่เงื่อนไขนั้นยังมีผลอยู่ และ (๒) ภัยคุกคาม (Threats) คือ เจริญภายนอกที่จะส่งผลกระทบทางลบต่อองค์กรและเกิดความเสียหาย หากมิได้มีการดำเนินการใดๆ ที่จะแก้ไขสถานการณ์ ในช่วงเวลาที่เงื่อนไขนั้นยังมีผลอยู่

รายงานการศึกษานี้จะมุ่งเน้นศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาและจุดอ่อนจุดแข็งของสมาคมธุรกิจไทยในเวียดนามและบทบาทสถานกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์ ในการส่งเสริมสมาคมฯ เพื่อหาประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าหมายในแต่ละประเด็น และแนวทางการ

ดำเนินงานเพื่อบรรลุผลตามเป้าหมายในการสนับสนุนการพัฒนาประสิทธิภาพและความเข้มแข็งในการดำเนินงานของสมาคมฯ และบทบาทของสถานกงสุลใหญ่ฯ ในการปกป้องและส่งเสริมผลประโยชน์ของนักธุรกิจไทยในเวียดนาม

๒) กรอบปัจจัยการบริหาร ๔ M กรอบแนวคิดที่งานวิจัยจะนำมาพิจารณาในการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน โอกาสและภัยคุกคามตามกรอบ SWOT คือ กรอบปัจจัยการบริหาร ๔ M ซึ่งประกอบด้วย

(๑) ประเด็นด้านทรัพยากรบุคคล (Man) ได้แก่ บทบาทและศักยภาพของบุคลากรของสมาคมนักธุรกิจไทยในเวียดนาม ทั้งคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติ สมาชิกสมาคมฯ ทีมประเทศไทยฯ รวมทั้งปัจจัยด้านบุคลิกภาพและทัศนคติ

(๒) ประเด็นด้านงบประมาณ (Money) ได้แก่ แนวทางการบริหารงบประมาณของ สถานกงสุลใหญ่ฯ และของสมาคมฯ

(๓) ประเด็นด้านวัสดุและปัจจัยสนับสนุนการปฏิบัติงาน (Material) ได้แก่ นโยบายและแผนยุทธศาสตร์ระดับรัฐบาล ระดับกระทรวงการต่างประเทศและสถานกงสุลใหญ่ฯ ตลอดจนนโยบาย เป้าหมายและแผนกิจกรรมของสมาคมฯ

(๔) ประเด็นด้านการบริหารจัดการ (Management) ได้แก่ กลไกการประสานงาน ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายและการประสานงานระหว่างกระทรวงการต่างประเทศกับ สถานกงสุลใหญ่ฯ และระหว่างสถานกงสุลใหญ่ฯ กับสมาคมฯ

๒.๒ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้ทำรายงานการศึกษาไม่พบวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อรายงานการศึกษาโดยตรง อย่างไรก็ตาม จากการตรวจสอบรายงานการศึกษาของผู้เข้าร่วมอบรมหลักสูตร นบท. รุ่น ๑ - ๔ พบว่า รายงานการศึกษาบางฉบับอาจจะเป็นประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจในประเด็นหรือแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับ การวิเคราะห์และการจัดทำข้อเสนอแนะสำหรับรายงานการศึกษานี้ ได้แก่

๒.๒.๑ รายงานการศึกษารายบุคคล เรื่อง การปรับปรุงการดำเนินการด้านการทูตสาธารณะต่อเวียดนาม: บทบาทในอนาคตของสถานกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์ จัดทำโดยนายภควัต ต้นสกุล หลักสูตรนักบริหารการทูต (นบท.) รุ่นที่ ๑ ประจำปี ๒๕๕๒ ศึกษาหาแนวทางเพื่อให้สถานกงสุลใหญ่ฯ สามารถบริหารจัดการการดำเนินงานการทูตสาธารณะของสถานกงสุลใหญ่ฯ และหน่วยงานต่างๆ ของไทยในนครโฮจิมินห์ให้มีประสิทธิภาพและให้ได้ผลในการสร้างความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ของประเทศไทยได้มากกว่าที่เป็นอยู่ รายงานฉบับนี้อาจจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความเข้าใจในสภาพแวดล้อมและบริบทการดำเนินงานของสถานกงสุลใหญ่ฯ และบทบาทและความร่วมมือระหว่างสถานกงสุลใหญ่ฯ กับหน่วยงานและชุมชนไทยในนครโฮจิมินห์

๒.๒.๒ รายงานการศึกษาส่วนบุคคล เรื่อง ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนไทยในต่างประเทศ จัดทำโดยนายณรงค์ ศศิธร หลักสูตรนักบริหารการทูต (นบท.) รุ่นที่ ๑ ประจำปี ๒๕๕๒ ศึกษาการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนไทยในมลรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา โดยศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการสนับสนุนผลักดันให้ชุมชนไทยมีบทบาทสร้างสรรค์ในการปกป้องและส่งเสริมผลประโยชน์ของไทย รวมทั้งการช่วยเป็นปากเป็นเสียงให้กับประเทศไทย รายงานฉบับนี้ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์สำหรับการจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการสนับสนุนชุมชนไทยในต่างประเทศ

๒.๒.๓ รายงานการศึกษาส่วนบุคคล เรื่อง บทบาทที่เกื้อหนุนภารกิจทางราชการของชุมชนไทย ในต่างประเทศ: กรณีศึกษาชุมชนไทยในเขตอาณาของสถานกงสุลใหญ่ ณ นครนิวยอร์ก จัดทำโดย นายปรีชา แก่นสา หลักสูตรนักบริหารการทูต (นบท.) รุ่นที่ ๔ ประจำปี ๒๕๕๕ โดยศึกษาบทบาทของชุมชนไทยในมลรัฐนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ในการสนับสนุนการดำเนินงานของภาครัฐ รายงานฉบับนี้ ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์สำหรับการจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการสนับสนุนชุมชนไทย ในต่างประเทศ

๒.๓ สรุปกรอบแนวคิด

รายงานการศึกษามุ่งเน้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาที่แท้จริงของสมาคมนักธุรกิจไทยในเวียดนาม เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและบทบาทของสถานกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์ ในการสนับสนุนสมาคมฯ และนักธุรกิจไทยในเวียดนาม ทั้งนี้ โดยใช้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ตาม SWOT โดยกรอบแนวคิดที่งานวิจัยจะนำมาพิจารณาในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและ ภัยคุกคามตามกรอบ SWOT คือ กรอบปัจจัยการบริหาร ๔ M โดยจะพิจารณาปัจจัยด้านทรัพยากรบุคคล ปัจจัยด้านงบประมาณ ประเด็นด้านวัสดุและปัจจัยสนับสนุนการปฏิบัติงาน และปัจจัยด้านการบริหารจัดการ

บทที่ ๓ ผลการศึกษา

๓.๑ กรอบการวิเคราะห์

การศึกษานี้ใช้ SWOT Analysis ประกอบด้วย (๑) จุดแข็ง (๒) จุดอ่อน (๓) โอกาส และ (๔) ภัยคุกคาม เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาและจุดอ่อน จุดแข็งของสมาคมนักธุรกิจไทยในเวียดนาม (TBA) ในการส่งเสริม TBA เพื่อเข้าใจถึงปัญหาที่แท้จริงของ TBA และหาแนวทางการดำเนินงานเพื่อเพิ่มศักยภาพของ TBA ซึ่งรวมถึงบทบาทของสถานกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์ ในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ กรอบแนวคิดที่งานวิจัย จะนำมาพิจารณาในการวิเคราะห์ตามกรอบ SWOT คือ กรอบปัจจัยการบริหาร ๔ M ซึ่งประกอบด้วย (๑) ปัจจัยด้านบุคลากร (๒) ปัจจัยด้านงบประมาณ (๓) ปัจจัยด้านนโยบายและแผนงาน และ (๔) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ

๓.๒ การวิเคราะห์

๓.๒.๑ จุดแข็ง

๓.๒.๑.๑ จุดแข็งด้านบุคลากร

๑) คณะผู้บริหาร (Board of Management) ของ TBA ประกอบด้วย กรรมการบริหารจำนวน ๗ คน ตามธรรมนูญสมาคมฯ (Charter) ซึ่งกำหนดวาระของนายกสมาคมฯ และคณะผู้บริหารเป็นเวลา ๒ ปี ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากสมาชิกสมาคมฯ โดยนายกสมาคมฯ สามารถดำรงตำแหน่งซ้ำหรือต่อเนื่องได้ หากได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิก และมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการสมาคมฯ กำหนดนโยบายและแผนกิจกรรมของสมาคมฯ เป็นตัวแทนของสมาคมฯ ในการยื่นข้อเสนอแนะต่อทางการเวียดนามเพื่อปกป้องผลประโยชน์ทางธุรกิจของสมาชิกและผลักดันการสร้างสถานะแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินธุรกิจของคนต่างชาติในเวียดนาม ตลอดจนมีอำนาจเสนอการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงข้อบังคับของสมาคมฯ ให้สมาชิกลงคะแนนเสียงให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ คณะผู้บริหารสมาคมฯ จะประชุมปีละ ๔ ครั้งเป็นอย่างน้อย โดยจะเชิญคณะที่ปรึกษาสมาคมฯ เข้าร่วมประชุมด้วย

ที่ผ่านมา คณะผู้บริหารสมาคมฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนายกสมาคมฯ มักจะเป็นนักธุรกิจไทยรุ่นบุกเบิกในเวียดนามตอนใต้ หรือบุคคลระดับบริหารของบริษัทขนาดใหญ่ของไทย ในเวียดนามซึ่งล้วนแต่เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ โดยนายปรีชาชัย ช่วยชู (ปัจจุบันชื่อ

นายชวิศ ช่วยชู) นักธุรกิจรุ่นบุกเบิกในสาขาการก่อสร้างและนิคมอุตสาหกรรม ผู้ก่อตั้งสมาคมฯ ดำรงตำแหน่งนายก สมาคมฯ เป็นเวลาประมาณ ๕ ปี ระหว่างปี ๒๕๔๒ – ๒๕๔๓ ระหว่างปี ๒๕๔๕ – ๒๕๔๗ และระหว่าง ปี ๒๕๕๒ – ๒๕๕๔ ขณะที่เจ้าหน้าที่ระดับบริหารของเครือเจริญโภคภัณฑ์ เวียดนาม ๒ คน ดำรงตำแหน่งนายกสมาคมฯ เป็นเวลาประมาณ ๕ ปีเช่นเดียวกัน ได้แก่ นายชุมพล ปิยานนท์พงศ์ ระหว่างปี ๒๕๔๓ – ๒๕๔๕ และระหว่างปี ๒๕๔๙ – ๒๕๕๐ และนายประเสริฐ เพชร มณี ระหว่างปี ๒๕๔๘ – ๒๕๔๙ สำหรับนายกสมาคมรายอื่นๆ ได้แก่ นายสุชัย โกสีย์รักษ์วงศ์ นักธุรกิจรุ่นบุกเบิกดำรงตำแหน่งนายกสมาคมฯ ระหว่างปี ๒๕๔๗ – ๒๕๔๘ และนายสมบุรณ์ โชติมนัส Deputy General Director ธนาคารวินาสยาม (Vinasiam Bank – VSB) เป็นนายกสมาคมฯ ระหว่างปี ๒๕๕๖ – ๒๕๕๖ โดยธนาคารดังกล่าวเป็นการร่วมทุนระหว่างธนาคารเกษตรเวียดนาม (Agribank) ซึ่งเป็นธนาคารเวียดนามที่มีมูลค่าสินทรัพย์สูงสุดของประเทศ กับธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และเครือเจริญโภคภัณฑ์

คณะผู้บริหารชุดปัจจุบัน (ชุดที่ ๑๑) เข้ารับตำแหน่งหลักจากได้รับการเลือกตั้ง เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๖ สำหรับวาระปี ๒๕๕๖-๒๕๕๘ เป็นบุคคลระดับผู้บริหารของบริษัทข้ามชาติ โดยเฉพาะนายกสมาคมฯ และรองนายกสมาคมฯ อีก ๔ ราย ประกอบด้วย

(๑) นางรักษาดาว พรพิทชาร์ต นายกสมาคมฯ เป็นผู้จัดการรับผิดชอบประเทศเวียดนาม บริษัท Acorn Marketing & Research Consultants (Vietnam) Ltd. ซึ่งเป็นบริษัทที่ปรึกษาด้านการคำนวณลงทุนสิ่งคิโปรที่มีชื่อเสียงในเอเชีย

(๒) นายวีระชัย ยกย่องสกุล รองนายกสมาคมฯ เป็นรองประธานด้านการผลิตและพัฒนาสินค้า บริษัทตันล้อปิลโล่ (เวียดนาม) จำกัด

(๓) นายเกษียร ไลยโฆษิต รองนายกสมาคมฯ เป็นกรรมการผู้จัดการบริษัท Linde Gas Vietnam Co., Ltd. ซึ่งเป็นบริษัทผลิตก๊าซอุตสาหกรรมเยอรมันในเครือ Linde Group ที่มีขนาดธุรกิจด้านก๊าซใหญ่ติดอันดับ ๑ ใน ๕ ของโลก

(๔) นางสาววันเพ็ญ นิสภาวิชย์ Special Assistant to General Director ธนาคารวินาสยามซึ่งเป็นกิจการร่วมทุนไทย-เวียดนามซึ่งได้กล่าวถึงแล้วข้างต้น

ผู้บริหารของสมาคมฯ ที่มีศักยภาพและประสบการณ์ทางธุรกิจทั้งด้านการบริหารจัดการและการตลาดและการธนาคารที่ได้รับโอกาสบริหารสมาคมฯ เป็นจุดแข็งของสมาคมฯ เพราะมีศักยภาพที่จะบริหารจัดการ TBA ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นตัวแทนของชุมชนนักธุรกิจไทยในเวียดนามในการผลักดันผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจของไทยกับภาครัฐเวียดนามและไทย รวมทั้งให้การสนับสนุนแก่นักธุรกิจไทยรายใหม่ๆ ที่สนใจตลาดเวียดนาม

๒) สมาชิก TBA ปัจจุบัน TBA มีสมาชิกประมาณ ๑๒๐ คน ธรรมนูญสมาคมฯ เปิดกว้างในเรื่องสมาชิกภาพโดยสมาชิกอาจเป็นบุคคลธรรมดา (individual member) ซึ่ง

หมายถึงผู้ที่ทำงานอยู่ในเวียดนาม นิติบุคคล (corporate member) ซึ่งหมายถึงบริษัทหรือองค์การต่างประเทศที่ดำเนินธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยกิจการลงทุนต่างประเทศของเวียดนาม ตลอดจนอาจจะเป็นสมาชิกโพ้นทะเล (overseas member) ซึ่งหมายถึงนิติบุคคลหรือบุคคลธรรมดาที่มีธุรกิจอยู่นอกประเทศเวียดนาม สมาชิก TBA จึงมีทั้งบุคคลและนิติบุคคลสัญชาติไทยและต่างประเทศ สมาชิกภาพของ TBA มีอายุ ๑ ปี โดยสมาชิกต้องชำระค่าสมาชิกรายปีเพื่อต่ออายุสมาชิกภาพโดยอัตราค่าสมาชิกขึ้นกับสัญชาติในกรณีบุคคลธรรมดา กล่าวคือ บุคคลธรรมดาสัญชาติไทยจ่ายค่าสมาชิกปีละ ๒ ล้านบาท (ประมาณ ๓ พันบาท) บุคคลธรรมดาสัญชาติอื่นซึ่งเรียกว่า สมาชิกสมทบ (associate individual member) ปีละ ๓ ล้านบาท (ประมาณ ๔,๕๐๐ บาท) และสมาชิกประเภทนิติบุคคล (ไม่ว่าสัญชาติใด) ปีละ ๕ ล้านบาท (ประมาณ ๗,๕๐๐ บาท)

สมาชิกที่เป็นบริษัทไทย ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารวินาสยาม (กิจการร่วมทุนไทย-เวียดนาม) เครือเจริญโภคภัณฑ์ บริษัท ปตท. และบริษัท ปตท.สผ. เครือปูนซิเมนต์ไทย บริษัทศรีไทย ซูเปอร์แวร์ จำกัด บริษัท Four Oranges (Vietnam) Ltd. กลุ่มอมตะ บริษัท Thai Union Frozen Products PCL (TUF) บริษัทพทยาฟู้ดอินดัสตรี จำกัด บริษัทไทยนครพัฒนา จำกัด บริษัทอุไรพาณิชย์ จำกัด (บริษัทยูอาร์ เคมีคอล จำกัด) บริษัทเบทาโกร บริษัท TOA (Vietnam) Ltd. สำนักงานตัวแทนบริษัท เบอร์ลี่ยุคเกอร์ จำกัด (มหาชน) บริษัท TVMIndex (บริษัทร่วมทุนระหว่างบริษัท Index Creative Village ของไทยกับบริษัท Tri Viet Media Corp. ของเวียดนาม) บริษัท Red Bull (Vietnam) Ltd. บริษัท SBN (Vietnam) Ltd. บริษัทที่ปรึกษากฎหมายไทย ๒ แห่ง คือ บริษัท Limcharoen Hughes & Glanville Holding Vietnam และบริษัท Tilleke & Gibbins Consultants Ltd. บริษัท Surint Omya (Vietnam) Ltd. (บริษัทร่วมทุนไทย-สวิตเซอร์แลนด์)

สมาชิกที่เป็นบริษัทเวียดนามและบริษัทต่างประเทศ อาทิ บริษัท Windsor Property Management Group Corp. (WMC Group) บริษัท Hoa Binh Infrastructure Construction Investment Corp. (HBI) บริษัทประกันภัย ACE Corp บริษัท SC Johnson & Son จำกัด ธนาคาร Standard Chartered Bank บริษัท BD Agriculture (TL) Ltd. บริษัท Sefar Singapore PTE Ltd. บริษัท Huhtamaki (Vietnam) Ltd.

สมาชิก TBA มีสิทธิและหน้าที่ ดังนี้ ก) สมาชิกทุกประเภทมีสิทธิลงคะแนนเสียงรายละ ๑ เสียงในการประชุมสมาคมฯ และมีสิทธิที่จะอยู่ในคณะผู้บริหารสมาคมฯ (หากได้รับเลือกตั้ง) ข) สมาชิกทั้งหลายที่ชำระค่าสมาชิกตามข้อบังคับสมาคมฯ มีสิทธิเท่าเทียมกันที่จะได้รับบริการจาก สมาคมฯ ค) สมาชิกหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายจำนวนเกินกึ่งหนึ่งของสมาชิกที่เข้าร่วมการประชุมสมาคมฯ มีสิทธิ์ให้ความเห็นขอการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานของสมาคมฯ ง) สมาชิกหรือ ผู้แทนที่ได้รับมอบหมายจำนวนเกินกึ่งหนึ่งของสมาชิกที่เข้าร่วมการประชุม

สมาคมฯ ที่จัดขึ้นเพื่อหารือ การแก้ไขธรรมนูญสมาคมฯ มีสิทธิ์ผ่านมติให้มีการแก้ไขธรรมนูญสมาคมฯ (ซึ่งจะมีผลใช้บังคับหลังจากได้รับความเห็นชอบจากทางการเวียดนาม) จ) สมาชิกหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายจำนวนเกินกึ่งหนึ่งของสมาชิกที่เข้าร่วมการประชุมสมาคมฯ ที่จัดขึ้นเพื่อพิจารณาอุปสมาคมฯ มีสิทธิ์ผ่านมติให้มีผลดังกล่าว

สมาชิก TBA จึงเป็นจุดแข็งประการหนึ่งของ TBA เพราะสมาชิกภาพเปิดกว้างครอบคลุมถึงบุคคลและนิติบุคคลทุกประเภทและไม่จำกัดสัญชาติ ซึ่งเอื้อต่อการสร้างเครือข่ายระหว่างสมาชิกที่เป็นบริษัทไทยและบริษัทต่างชาติ รวมทั้งเอื้อต่อการขยายสมาชิกภาพของสมาคมฯ ในอนาคต นอกจากนี้ การที่ธุรกิจไทยส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในพื้นที่ภาคใต้ของเวียดนามและมีสมาชิกสมาคมฯ เป็นบริษัทรายใหญ่ของไทยเป็นผลดีต่อภาพลักษณ์ของสมาคมฯ ในการเป็นศูนย์กลางของชุมชนนักธุรกิจไทยในเวียดนาม

๓.๒.๑.๒ จุดแข็งด้านงบประมาณ

ประเด็นเรื่องงบประมาณไม่ใช่จุดแข็งของสมาคมนักธุรกิจไทยในเวียดนาม

๓.๒.๑.๓ จุดแข็งด้านนโยบายและแผนงาน

เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๖ นายกสมาคมฯ ได้เชิญที่ปรึกษาสมาคมฯ ทั้ง ๑๐ คน ซึ่งรวมถึงกงสุลใหญ่ฯ และหัวหน้าสำนักงานต่างๆ ในทีมประเทศไทย ณ นครโฮจิมินห์ รับประทานอาหารค่ำกับคณะผู้บริหารสมาคมฯ เพื่อหารือแนวทางการดำเนินงานของสมาคมฯ ในช่วงตั้งแต่เดือนเมษายน – ธันวาคม ๒๕๖ ในโอกาสดังกล่าว คณะผู้บริหารฯ ได้ประกาศนโยบายเป้าหมาย และแผนกิจกรรมของ TBA ดังนี้

๑) พันธกิจ (Mission) ประกอบด้วย ๓ ประการ คือ

(๑) TBA เป็นองค์กรที่ไม่ใช่รัฐบาลและไม่แสวงผลกำไรที่มีหน้าที่หลัก ๒ ประการ คือ

ก) ส่งเสริมความร่วมมือในหมู่นักธุรกิจไทยในเวียดนามเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกสมาคมฯ ในการปฏิสัมพันธ์กับหน่วยงานภาครัฐของเวียดนามในเรื่องกฎหมาย กฎระเบียบของเวียดนามที่ส่งผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจไทยในเวียดนาม รวมทั้งนโยบายและมาตรการที่เกี่ยวข้องของเวียดนาม ตลอดจนสร้างความตระหนักรู้ให้แก่ธุรกิจไทยเกี่ยวกับพัฒนาการภายนอกที่อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจไทย อาทิ การก่อตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ข) สร้างความเชื่อมโยงระหว่างนักธุรกิจไทยที่ประกอบกันเป็นชุมชน นักธุรกิจไทยในเวียดนาม

(๒) ร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานราชการ โดยเฉพาะสถาน

กงสุลใหญ่ฯ และสำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศฯ ในการดำเนินการตามพันธกิจข้างต้น

(๓) มีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวเวียดนามที่ขาดแคลน (Corporate Social Responsibility) และกิจกรรมทางสังคมอื่นๆ

๒) วัตถุประสงค์และกิจกรรมของสมาคมฯ ธรรมนูญสมาคมฯ ได้กำหนดให้วัตถุประสงค์และกิจกรรมของสมาคมฯ ว่าประกอบด้วย

(๑) จัดกิจกรรมเพื่อให้ให้ข้อมูลและความรู้แก่สมาชิกฯ อาทิ สัมมนา Business Dinner

(๒) จัดกิจกรรมเพื่อหาโอกาสด้านการค้าและการลงทุนใหม่ๆ ให้สมาชิก

(๓) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการค้าและการลงทุนจัดโดยหอการค้าและอุตสาหกรรมเวียดนามหรือหน่วยงานเวียดนามอื่นๆ

(๔) คณะผู้บริหาร TBA เป็นผู้แทนสมาชิกสมาคมฯ ในการปกป้องผลประโยชน์อันชอบธรรมของสมาชิกและเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจในเวียดนามที่เอื้ออำนวยต่อการประกอบธุรกิจของสมาชิก โดยการยื่นข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของเวียดนาม

(๕) จัดทำและเผยแพร่ “ข่าวทีบีเอ” (TBA News) เป็นรายสัปดาห์เกี่ยวกับพัฒนาการและกิจกรรมด้านการค้าและการลงทุน ทั้งนี้ โดยไม่ขัดต่อกฎหมายเวียดนามที่เกี่ยวข้อง

๓) แผนนโยบายของสมาคมฯ คณะผู้บริหารชุดใหม่เห็นควรผลักดันนโยบายหลัก ๓ เรื่องในวาระการดำรงตำแหน่ง ๒ ปีระหว่างปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ ประกอบด้วย

(๑) การต่อยอดแนวความคิดของการดำเนินงานของสมาคมฯ ที่ผ่านมา โดย

ก) ส่งเสริมการดำเนินงานของ TBA ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การพัฒนาและปรับปรุงระบบข้อมูลธุรกิจผ่านเว็บไซต์สมาคมฯ ผ่านช่องทางอื่นๆ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลและกิจกรรมต่างๆ ของสมาคมฯ

ข) พัฒนาให้ TBA เป็นศูนย์กลางแห่งการแลกเปลี่ยนความเห็นและรวบรวมความต้องการของสมาชิกเพื่อสร้างสรรค์ให้สมาคมฯ เป็นที่พึ่งพาและพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกให้เกิดความผูกพันเป็นปึกแผ่น สามารถสื่อสารกับสมาชิกด้วยความโปร่งใสและชัดเจน

ค) สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมที่สร้างชื่อเสียงและเกียรติยศให้แก่สมาคมฯ การรวมกลุ่มทำกิจกรรมและประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรและบริษัทต่างๆ ใน

เวียดนามและประเทศไทยในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกของสมาคมฯ และสาธารณชน

(๒) การสร้างมิตรสัมพันธ์และความสามัคคี โดย

ก) พัฒนาสมาคมฯ ด้วยการเพิ่มจำนวนสมาชิกและขยายเครือข่ายสมาชิกให้ครอบคลุมคนไทยในเวียดนาม และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อเพิ่มพูนสิทธิประโยชน์ให้แก่สมาชิกร่วมกัน

ข) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนไทย เปิดโอกาสให้สมาชิกและครอบครัวของสมาชิกเข้ามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน โดยร่วมกับภาครัฐในการจัดกิจกรรม ในนามประเทศไทย

(๓) การเตรียมความพร้อมของนักธุรกิจไทยเกี่ยวกับการก่อตั้ง AEC โดย

ก) ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ธุรกิจ เพิ่มโอกาสทางการตลาดธุรกิจแก่สมาชิกในระดับนานาชาติว่าด้วยเรื่องการขยายตัวของธุรกิจเพื่อรองรับ AEC รวมทั้งการส่งเสริมกลยุทธ์และการสร้างความพร้อม โดยร่วมมือกับทีมประเทศไทยประจำนครโฮจิมินห์ โดยเฉพาะสำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ นครโฮจิมินห์

ข) ส่งเสริมการแบ่งปันความรู้และการแลกเปลี่ยนความเห็นในหมู่สมาชิกเกี่ยวกับ AEC และร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและสมาคมอื่นๆ ที่มีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกันในรูปแบบของการจัดกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การประชุม/สัมมนา การจัดเวทีเสวนา เป็นต้น

๔) แผนกิจกรรม (Action Plan) เพื่อรองรับนโยบายหลักทั้ง ๓ ประการข้างต้น คณะผู้บริหารสมาคมฯ ได้กำหนดแผนกิจกรรมสำหรับการดำเนินกิจกรรมจนถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๖ ได้แก่

(๑) ภายใต้นโยบายหลักเรื่องการต่อยอดแนวความคิด

ก) การส่งเสริมการดำเนินงานของ TBA ให้มีประสิทธิภาพ โดย

(ก) มีระบบจัดการฐานข้อมูลของ TBA ที่สมาชิกสามารถ

เข้าถึงได้

(ข) แจ้งข่าวสารและเผยแพร่กิจกรรมต่างๆ ของสมาคมฯ

อย่างสม่ำเสมอ

ข) การพัฒนา TBA ให้เป็นศูนย์กลางของการแบ่งปันความรู้ และการแลกเปลี่ยนความเห็น โดยดำเนินการให้สมาชิกสามารถลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรมของสมาคมฯ ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพโดยการใช้การสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์

ค) การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมที่สร้างชื่อเสียงให้แก่สมาคมฯ และการประสานความร่วมมือกับองค์กรและบริษัทในเวียดนามและประเทศไทยในการจัด

กิจกรรม โดยจัดการพบปะสังสรรค์ (networking meetings) ระหว่างสมาชิกสมาคมฯ กับบริษัทและองค์กรต่างๆ ในเวียดนามอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

(๒) ภายใต้นโยบายการสร้างมิตรสัมพันธ์และความสามัคคี

ก) การพัฒนาสมาคมฯ ด้วยการขยายสมาชิกภาพให้ครอบคลุมคนไทยในเวียดนามและมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อเพิ่มพูนสิทธิประโยชน์ให้แก่สมาชิก โดย

(ก) รับสมัครสมาชิกโดยมุ่งขยายฐานสมาชิกทั้งภาคธุรกิจ (นิติบุคคล) และบุคคลธรรมดา

(ข) ประชาสัมพันธ์สิทธิประโยชน์ของสมาชิกสมาคมฯ ได้แก่ ส่วนลดในการซื้อสินค้าและบริการจากสถานประกอบการของนักธุรกิจไทยและต่างประเทศที่เข้าร่วมโครงการสมาชิกสัมพันธ์ของสมาคมฯ รวมทั้งสิทธิพิเศษในการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดยสมาคมธุรกิจต่างประเทศและหอการค้าต่างประเทศอื่นๆ ในเวียดนาม)

(ค) จัดหาสิทธิประโยชน์เพิ่มเติมให้แก่สมาชิกสมาคมฯ

ข) การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนไทย เปิดโอกาสให้สมาชิกและครอบครัวมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน โดยร่วมกับภาครัฐในการจัดกิจกรรมต่างๆ ในนามประเทศไทย โดย

(ก) จัดกิจกรรมระหว่างสมาชิกอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง อาทิ การจัดกิจกรรมแข่งกีฬาสัมพันธ์

(ข) ประชาสัมพันธ์และเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของภาครัฐอย่างต่อเนื่อง

(๓) ภายใต้นโยบายการเตรียมความพร้อมของนักธุรกิจไทยเกี่ยวกับการจัดตั้ง AEC

ก) การเพิ่มโอกาสทางธุรกิจให้แก่สมาชิกสมาคมฯ โดย

(ก) ประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการรวมตัวทางเศรษฐกิจการค้าของอาเซียน อาทิ นโยบายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(ข) จัดงานสัมมนาเรื่องโอกาสและการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับ AEC

ข) การส่งเสริมการแบ่งปันความรู้เรื่องอาเซียนและ AEC โดย

(ก) จัดการประชุมสัมมนาโดยเชิญผู้เชี่ยวชาญเป็นวิทยากร

(ข) เข้าร่วมกิจกรรมจัดโดยสมาคมธุรกิจต่างประเทศและหอการค้าต่างประเทศในเวียดนาม ทั้งกลุ่มการค้าในภูมิภาคเอเชียและนอกภูมิภาคเอเชีย อาทิ กลุ่มการค้าของสหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกา

๕) กิจกรรมที่สมาคมฯ ได้จัดไปแล้ว ได้แก่

(๑) การเข้าร่วมงานวันสงกรานต์จัดโดยสหพันธ์องค์กรมิตรภาพเวียดนาม ณ นครโฮจิมินห์ (Ho Chi Minh City Union of Friendship Organizations – HUFO) ซึ่งเป็นองค์กรจัดตั้งด้านวัฒนธรรมของพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๖ โดยสมาคมฯ บริจาคเงินจำนวนหนึ่งตามคำขอของฝ่ายเวียดนาม

(๒) กิจกรรมสร้างเครือข่ายนักธุรกิจ (The ๑st TBA Networking Night ๒๐๑๓) เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ที่ร้านอาหารไทยในนครโฮจิมินห์ โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวนประมาณ ๘๐ คน สมาคมฯ เก็บค่าเข้าร่วมกิจกรรม ๒๕๐,๐๐๐ ดอลลาร์ (ประมาณ ๓๗๕ บาท) สำหรับสมาชิกสมาคมฯ และ ๓๕๐,๐๐๐ ดอลลาร์ (ประมาณ ๕๒๕ บาท) สำหรับบุคคลที่มีใช้สมาชิก TBA เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเรื่องอาหารและเครื่องดื่ม

(๓) เสวนาทางธุรกิจ (TBA Business Talk) ในหัวข้อ “เตรียมตัวอย่างไรเข้าสู่ AEC” เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ ณ สถานกงสุลใหญ่ฯ โดยมีผู้เข้าร่วมงานประมาณ ๕๐ คน สมาคมฯ เก็บค่าเข้าร่วมกิจกรรมในอัตรา ๔๐๐,๐๐๐ – ๕๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์ (ประมาณ ๖๐๐ – ๗๕๐ บาท) สำหรับสมาชิก TBA และอัตรา ๗๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์ (ประมาณ ๑,๐๐๐ บาท) สำหรับบุคคลที่มีใช้สมาชิกสมาคมฯ ทั้งนี้ สมาคมฯ ได้เชิญนักกฎหมายจากบริษัทที่ปรึกษากฎหมายลิ้มเจริญ และผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศฯ เป็นวิทยากร (สถานกงสุลใหญ่ฯ เอื้อเพื่อสถานที่ และบริการเครื่องดื่มและอาหารส่วนหนึ่ง)

(๔) สมาคมฯ ร่วมกิจกรรมของสมาคมธุรกิจ/หอการค้าต่างประเทศอื่นๆ โดยสมาชิกสมาคมไทยได้รับสิทธิพิเศษในเรื่องค่าเข้าร่วมงาน อาทิ งาน The ๓rd Joint Asian Chambers’ Networking Night เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๖ และงาน Singapore Business Group Raffles Night เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ โดยมีการบรรยายพิเศษในหัวข้อพัฒนาการล่าสุดเกี่ยวกับกฎหมายแรงงานเวียดนามและนัยต่อแรงงานสัมพันธ์

๖) กิจกรรมในอนาคต (จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖)

ตามแผนงานของสมาคมฯ ในขั้นนี้ ได้แก่ การจัดงานโบลิ่งการกุศล (สิงหาคม) การเข้าร่วมงาน Thai Cuisine to Vietnam’s Kitchen จัดโดยสำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศฯ โดยร่วมมือกับสถานกงสุลใหญ่ฯ (สิงหาคม) การจัดเสวนาด้านธุรกิจครั้งที่ ๒ (กันยายน) การเข้าร่วมงานทอดผ้าพระกฐินของกระทรวงการต่างประเทศที่นครเว้ (ตุลาคม) งานวันลอยกระทงและงาน Thai Night (พฤศจิกายน) การแข่งขันกอล์ฟการกุศลประจำปี (พฤศจิกายน) การจัดงานสังสรรค์ชุมชนไทยประจำปีร่วมกับสถานกงสุลใหญ่ฯ ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๖

การกำหนดแนวนโยบายและแผนกิจกรรมที่ชัดเจนและมีประโยชน์

ของ TBA เป็นจุดแข็งของ TBA เพราะทำให้สมาคมฯ มีความน่าเชื่อถือในสายตาของภาครัฐและชุมชนนักธุรกิจไทยในเวียดนามซึ่งจะเป็นผลดีต่อเป้าหมายในการขยายสมาชิกภาพของสมาคมฯ ต่อไป ทั้งนี้ มีนักธุรกิจไทยหลายรายแสดงความเห็นต่อข้าราชการสถานกงสุลใหญ่ฯ อย่างไม่เป็นทางการว่า หาก TBA มีแผนงานประจำปีที่ชัดเจนและเอกชนไทยเห็นประโยชน์ นักธุรกิจไทยในเวียดนามก็พร้อมจะให้การสนับสนุนด้านการเงินแก่ TBA^๑

๓.๒.๑.๔ จุดแข็งด้านการบริหารจัดการและกลไกการประสานงาน

๑) TBA มีโครงสร้างที่ไม่ซับซ้อนและมีจำนวนบุคลากรน้อย โดยคณะผู้บริหาร TBA ประกอบด้วยกรรมการ จำนวน ๗ คน และมีธรรมนูญสมาคมฯ รองรับการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งเอื้อต่อการตัดสินใจที่รวดเร็ว

๒) คณะกรรมการบริหาร TBA กับสถานกงสุลใหญ่ฯ มีการติดต่อประสานงานระหว่างกันอย่างสม่ำเสมอ โดยมักเป็นการสนทนาหารืออย่างไม่เป็นทางการผ่านช่องทางสื่อสารต่างๆ ได้แก่ โทรศัพท์ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และสื่อทางสังคม (social media) รวมทั้งการพบปะในการประชุมหรืองานเลี้ยงต่างๆ นอกจากนี้ เว็บไซต์ของ TBA เป็นอีกช่องทางหนึ่งในการประสานกิจกรรมและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน โดยหน่วยงานในทีมประเทศไทย ณ นครโฮจิมินห์ใช้เว็บไซต์ของ TBA เป็นช่องทางหนึ่งในการสื่อสารกับชุมชนไทยในเขตกงสุล (สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ นครโฮจิมินห์รับผิดชอบงานส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยใน ๓ ประเทศ คือ เวียดนาม ลาว และกัมพูชา) การประสานงานที่สะดวกและสม่ำเสมอระหว่าง TBA กับข้าราชการในพื้นที่จึงเป็นจุดแข็งอีกประการหนึ่งของสมาคมฯ

๓.๒.๒ จุดอ่อน

๓.๒.๒.๑ จุดอ่อนด้านบุคลากร

๑) คณะผู้บริหารของ TBA แม้จะเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านธุรกิจและการบริหารจัดการ และวิสัยทัศน์เกี่ยวกับทิศทางการดำเนินกิจกรรมของสมาคมฯ แต่การบริหารสมาคมฯ เป็นงานอาสาสมัครที่ไม่ได้รับเงินตอบแทน ผู้บริหารสมาคมฯ เป็นผู้มิจิตอาสาที่สละเวลา เข้ามาดูแลสมาคมฯ กอปรกับนายกสมาคมฯ และรองนายกสมาคมฯ ล้วนเป็นพนักงานระดับบริหารของบริษัทที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบสูงในองค์กรที่เกี่ยวข้อง คณะผู้บริหารสมาคมฯ จึงมีข้อจำกัดด้านเวลาในการบริหารงานสมาคมฯ

นายสุชัย โกสีย์รักษ์วงศ์ นายกสมาคมนักธุรกิจไทยในเวียดนาม ระหว่างปี ๒๕๔๗ - ๒๕๔๘ ให้ข้อคิดเห็นว่า ผู้บริหารสมาคมฯ ควรจะเป็นนักธุรกิจไทยที่มีกิจการอยู่ที่เวียดนามและอยู่ในพื้นที่ระยะหนึ่งแล้วเพื่อจะได้ทราบปัญหาต่างๆ อย่างไรก็ตาม ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ โดยเฉพาะ ในบริบทที่ต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับหอการค้าอื่นๆ เพิ่มขึ้น และการก่อตั้งประชาคม

^๑ การสัมภาษณ์นางสาวณัฐกรีย์ ศรียะพันธ์, อดีตกงสุล, เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖.

เศรษฐกิจอาเซียน ในอนาคตอันใกล้ นายกสมาคมฯ ควรจะเป็นผู้แทนจากบริษัทชั้นนำของไทย อาทิ เครือเจริญโภคภัณฑ์ เครือซิเมนต์ไทย หรือบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อที่จะได้นำหน้าหนัก ในการเจรจากับหน่วยงานเวียดนาม การปรึกษาหารือกับหอการค้าต่างประเทศในเวียดนาม และ บริษัทรายใหญ่ของไทยจะสามารถใช้ทรัพยากรของบริษัทในการสนับสนุนการดำเนินงานของสมาคมฯ ได้ หากกรรมการบริหารสมาคมฯ หรือนายกสมาคมฯ เป็นเจ้าของกิจการที่เป็นที่เคารพนับถือของ ชุมชนไทยในเวียดนามจะทำให้มี “บารมี” ในการรวบรวมและระดมความร่วมมือจากสมาชิกสมาคมฯ และชุมชนไทยในเวียดนาม^๒

๒) พนักงานประจำสำนักงานของ TBA ปัจจุบันมี ๒ คนเป็นชาว เวียดนามทำหน้าที่ด้านธุรการทั้งหมดของสมาคมฯ ได้แก่ การรับสมาชิกใหม่ การเป็นจุดติดต่อของ สมาคมฯ กับผู้ติดต่อสมาคมฯ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการติดต่อทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ การดูแลเว็บไซต์และฐานข้อมูลของสมาคมฯ และการบรรจุข้อมูลข่าวสารเข้าระบบเป็นประจำทุกสัปดาห์ ตลอดจนเป็นผู้ประสานงานหลัก ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ตามแผนงานของ TBA

อย่างไรก็ดี ข้อจำกัดด้านงบประมาณทำให้สมาคมฯ ไม่สามารถจ้าง ลูกจ้าง ประจำสมาคมฯ เพิ่มเติม หรือจ้างบุคคลที่มีขีดความสามารถสูง อาทิ ผู้มีความรู้ด้านการค้า และการศึกษาวิจัยตลาด หรือนักบริหารสมาคมฯ มีอาชีพเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้จัดการสมาคมฯ รวมทั้ง สมาคมฯ อาจจะไม่สามารถรักษาค่าบุคลากรที่ดีในระยะยาวเพราะขาดแรงจูงใจด้านผลตอบแทนด้านการเงิน ทั้งนี้ การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานประจำสมาคมฯ อาจส่งผลกระทบต่อสมาชิกภาพของ สมาคมฯ ด้วย เช่น ในกรณีคนไทยติดต่อสมาคมฯ เพื่อสอบถามข้อมูลเรื่องภาวะเป็ยบการการค้า การลงทุนของเวียดนาม แต่พนักงานฯ ไม่สามารถตอบได้

๓) สมาชิกภาพของ TBA ปัจจุบันสมาคมฯ มีสมาชิกประมาณ ๑๒๐ ราย ซึ่งนับว่ายังมีปริมาณน้อยเมื่อพิจารณาจากข้อมูลของสถานกงสุลใหญ่ฯ ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ที่ระบุว่า มีคนไทยพำนักอยู่ในเวียดนามจำนวนประมาณ ๗๕๐ คน โดยประมาณ ๒๕๐ คนอยู่ในเขตภาคเหนือโดยเฉพาะอย่างยิ่งกรุงฮานอยและจังหวัดใกล้เคียง ที่เหลือประมาณ ๕๐๐ คนพำนัก อยู่ในเขตภาคกลางและภาคใต้ของเวียดนาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งนครโฮจิมินห์และจังหวัดใกล้เคียง ทั้งนี้ ประเมินการณ์ว่า มีบริษัทไทยจดทะเบียนประกอบธุรกิจในเวียดนามตอนใต้ประมาณ ๒๐๐ บริษัท

ผู้บริหารธุรกิจไทยรายใหญ่รายหนึ่ง^๓ ซึ่งอยู่ห่างจากนครโฮจิมินห์

^๒ การสัมภาษณ์ นายสุชัย โกสิยรักษ์วงศ์, อดีตนายกสมาคม TBA, เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ ที่นครโฮจิมินห์ โดยมีผู้ดำเนินการสัมภาษณ์แทนผู้ศึกษา

^๓ การสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ระดับบริหารของธุรกิจด้านอุตสาหกรรมการเกษตร, เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๖ โดยมีผู้ดำเนินการสัมภาษณ์แทนผู้ศึกษา

ประมาณ ๕ ชั่วโมงโดยรถยนต์) ได้แจ้งว่า โครงสร้างการบริหารสมาคมฯ มิใช่ปัญหา แต่เหตุผลสำคัญที่บริษัทยังไม่เป็นสมาชิกสมาคมฯ เป็นเพราะยังไม่ทราบข้อมูลที่แน่ชัดเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของ TBA และพร้อมจะพิจารณาเป็นสมาชิกสมาคมฯ หากได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสมาคมฯ มากขึ้น รวมทั้งเห็นว่า TBA ควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานมากขึ้นโดยใช้ช่องทางอื่นๆ นอกเหนือจากเว็บไซต์ของสมาคมฯ ซึ่งชี้ให้เห็นถึงจุดอ่อนของ TBA ในการสื่อสารและการเข้าถึงนักธุรกิจไทยในเวียดนาม

๓.๒.๒.๒ จุดอ่อนด้านงบประมาณ เป็นจุดอ่อนสำคัญของสมาคมฯ เนื่องจากกฎหมายเวียดนาม ที่เกี่ยวข้อง คือ Decree No. ๐๘/๑๙๙๘/ND-CP ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ค.ศ. ๑๙๙๘ กำหนดให้สมาคมธุรกิจต่างชาติ (foreign business associations) ในเวียดนามทั้งหมด (ซึ่งรวมถึงหอการค้าต่างประเทศทั้งหมด) ต้องจดทะเบียนเป็นองค์กรที่มีชื่อการค้าในเมืองและมีได้มุ่งหวังผลกำไร ซึ่งส่งผลกระทบต่อรายได้ของ TBA ดังสะท้อนให้เห็นในธรรมนูญของ TBA เกี่ยวกับรายได้ของสมาคมฯ ดังนี้

“เอ) TBA มีสิทธิ์จะมีรายได้และจะชำระค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสมาคมฯ จากเงินจำนวนนี้

บี) TBA จะเก็บค่าธรรมเนียมการให้บริการจากสมาชิกและบุคคลที่ไม่ใช่สมาชิก ตามที่คณะผู้บริหารเห็นสมควร เพื่อครอบคลุมค่าใช้จ่ายต่างๆ ของสมาคมฯ ตามงบประมาณของสมาคมฯ โดยไม่มุ่งหวังผลกำไร และสอดคล้องกับแนวทางตามข้อบังคับของสมาคมฯ”

รายได้หลักของสมาคมฯ จึงมาจากเงินค่าสมาชิกรายปี ส่วนแหล่งรายได้อื่นประกอบด้วยเงินที่เหลือหลังจากหักค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของสมาคมฯ และเงินบริจาค งบประมาณที่จำกัดทำให้สมาคมฯ มีเงินใช้จ่ายมากพอสำหรับการชำระค่าใช้จ่ายประจำเดือนเท่านั้น (ประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาท) ซึ่งประกอบด้วยค่าเช่าอาคารสำนักงานขนาดเล็ก ค่าสาธารณูปโภค และค่าจ้างพนักงานประจำสมาคมฯ จำนวน ๒ คน คณะผู้บริหาร TBA ชุดก่อนภายใต้การนำของนายสมบุรณ์ โชติมันัส และคณะผู้บริหารชุดปัจจุบันซึ่งมีนางรัชฎา พริทชาร์ด เป็นนายกสมาคมฯ เห็นตรงกัน^๔ ว่า การขึ้นอัตราค่าสมาชิกไม่ใช่ทางเลือกที่เหมาะสมในปัจจุบัน โดยควรมุ่งเน้นการสร้างคุณค่าให้แก่สมาคมฯ โดยการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกและนักธุรกิจไทยมากกว่า ซึ่งต่างจากหอการค้าต่างประเทศอื่นๆ ในเวียดนามที่สามารถเก็บอัตราค่าสมาชิกสูงกว่า TBA ประมาณ ๒ - ๓ เท่าตัวเพราะมีฐานสมาชิกกว้างจากการที่มีนักธุรกิจชาติตนจำนวนมากทำการค้าการลงทุนอยู่ในเวียดนาม

ข้อจำกัดด้านงบประมาณของ TBA จึงเป็นจุดอ่อนและอุปสรรคสำคัญ ซึ่งหากไม่ได้รับ การแก้ไข จะส่งผลกระทบต่อการดำเนินกิจกรรมของ TBA และความพยายามในการ

^๔ ผู้ศึกษาได้สนทนากับอดีตนายกสมาคมฯ และนายกสมาคมฯ คนปัจจุบัน ในหลายโอกาสในช่วงปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๖

ขยายสมาชิกภาพและ แผนการดำเนินกิจกรรมของ TBA ในระยะยาว

๓.๒.๒.๓ จุดอ่อนด้านนโยบายและแผนงาน

การศึกษาพบว่านโยบายและแผนของ TBA มีใช้จุดอ่อน

๓.๒.๒.๔ จุดอ่อนด้านการบริหารจัดการและกลไกการประสานงาน

สมาคมฯ ยังมีปัญหาเรื่องการสื่อสารให้นักธุรกิจไทยทั้งที่เป็นสมาชิกสมาคมฯ และ ที่ยังไม่เป็นสมาชิกที่สมาคมฯ ประสงค์ให้สมัครเป็นสมาชิกสมาคมฯ ได้ตระหนักถึงวิสัยทัศน์ของคณะผู้บริหารสมาคมฯ ในเรื่องนโยบายและแผนงาน ซึ่งเป็นเรื่องที่สมาคมฯ อยู่ในวิสัยที่จะแก้ไขปรับปรุงได้

๓.๒.๓ โอกาส

๓.๒.๓.๑ ศักยภาพของเวียดนาม มีศักยภาพสูงและมีเสถียรภาพทางการเมืองจากการที่มีระบอบการปกครองแบบเผด็จการคอมมิวนิสต์โดยมีพรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนาม (Communist Party of Vietnam – CPV) เป็นพรรคการเมืองพรรคเดียวที่มีอำนาจสูงสุด โดยนายเหวียน ฟู่ จ่อง (Nguyen Phu Trong) ดำรงตำแหน่งเลขาธิการพรรคฯ ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๕๔ และมีนายเจื่อง ตัน ซาง (Truong Tan Sang) ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีเวียดนาม ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นประมุขแห่งรัฐ ที่มีอำนาจหน้าที่ในเชิงพิธีการ หัวหน้าฝ่ายบริหาร คือ นายเหวียน ตัน สูง (Nguyen Tan Dung) นายกรัฐมนตรี ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ และได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งต่อเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๕ มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารประเทศภายใต้การชี้นำของพรรค CPV และสมัชชาแห่งชาติ (National Assembly) ซึ่งมีการเลือกตั้งโดยตรง ทุก ๕ ปี และมีแนวโน้มขยายบทบาททางการเมืองเพิ่มขึ้นโดยกดดันนายกรัฐมนตรีให้แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและปัญหาการทุจริต

ในด้านเศรษฐกิจ เวียดนามเริ่มการปฏิรูประบบเศรษฐกิจภายใต้นโยบาย Doi Moi เมื่อปี ๒๕๒๙ โดยมุ่งสร้างการเปลี่ยนผ่านจากระบบเศรษฐกิจแบบรวมศูนย์ (centralized economy) ไปสู่ระบบเศรษฐกิจการตลาดแบบสังคมนิยม (socialism-oriented market economy) ทำให้เศรษฐกิจของเวียดนามขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยในปี ๒๕๕๕ อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายใน ประเทศ (GDP) อยู่ที่ร้อยละ ๕ และคาดการณ์การเติบโตของ GDP สำหรับปี ๒๕๕๖ อยู่ที่ร้อยละ ๕.๒ และสำหรับปี ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐ อยู่ที่ร้อยละ ๖.๑ เวียดนามเป็นตลาดขนาดใหญ่ที่มีประชากรประมาณ ๙๐ ล้านคน และประชาชนเวียดนามเริ่มมีความต้องการสินค้าที่มีคุณภาพ แม้รายได้เฉลี่ยของประชากรยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำที่ระดับ ๑,๕๔๐ ดอลลาร์สหรัฐในปี ๒๕๕๕ อัตราค่าจ้างแรงงานไม่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศสมาชิกอาเซียนนอกกลุ่ม CLMV ขณะที่เวียดนามมีความพร้อมในด้านโครงสร้างพื้นฐานมากกว่าประเทศอื่นๆ ในกลุ่มดังกล่าว นอกจากนั้น เวียดนามยังมีทรัพยากรธรรมชาติที่ยังมิได้นำมาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ อาทิ ถ่านหิน น้ำมันดิบ ก๊าซ

สัตว์น้ำ และเป็นผู้ผลิตสินค้าเกษตรอันดับต้นของโลก อาทิ ข้าว กาแฟ ปัจจัยเหล่านี้ กอปรกับนโยบายและมาตรการส่งเสริมการลงทุนต่างประเทศของเวียดนาม ทำให้มีนักลงทุนจากประเทศต่างๆ มาลงทุนในเวียดนามเป็นจำนวนมาก โดยมีปริมาณการลงทุนสะสมทั้งสิ้น ๒.๑๖ แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยผู้ลงทุนรายใหญ่ ๕ อันดับแรก คือ ญี่ปุ่น ๓๒ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ไต้หวัน ๒๗.๒๔ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ สิงคโปร์ ๒๗.๒๑ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เกาหลีใต้ ๒๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และหมู่เกาะบริติชเวอร์จิน ๑๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี ๒๕๕๕ ประเทศที่เป็น ผู้ลงทุนรายใหญ่ในเวียดนาม คือ ญี่ปุ่น ๕.๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ไต้หวัน ๒.๖ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ สิงคโปร์ และเกาหลีใต้ ๑.๒ พันล้านดอลลาร์ การส่งออกของเวียดนามในปี ๒๕๕๕ ซึ่งมีมูลค่า ๑๑๔.๖ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๘.๓) ในจำนวนนี้เป็นการส่งออกจากกิจการลงทุนต่างชาติในเวียดนาม ๗๒.๓ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือมากถึงร้อยละ ๖๓ ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด ซึ่งชี้ถึงความสำคัญของการเป็นฐานการลงทุนต่างชาติของเวียดนาม ทั้งนี้ ปรมาณร้อยละ ๓๐ ของมูลค่าการส่งออกของเวียดนามมาจากกิจการลงทุนของเกาหลีใต้ และในปี ๒๕๕๖ เกาหลีใต้มีแนวโน้มจะเพิ่ม การลงทุนในเวียดนาม โดยส่วนหนึ่งจะเป็นการย้ายฐานการผลิตจากสาธารณรัฐประชาชนจีนซึ่งมีค่าแรง สูงกว่าเวียดนามและมีกฎระเบียบเกี่ยวกับการลงทุนต่างชาติที่เป็นอุปสรรคต่อการลงทุนต่างประเทศ^๕

๓.๒.๓.๒ ศักยภาพของประเทศไทยและความสัมพันธ์ไทย-เวียดนาม

ไทยมีความได้เปรียบในเชิงยุทธศาสตร์เพราะตั้งอยู่ใจกลางของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยมีกรอบอนุภูมิภาค จำนวน ๖ กรอบความร่วมมือที่ทั้งไทยและเวียดนามเป็นสมาชิกประกอบด้วย ACD, ACMECS, GMS, MGC, Mekong – ROK Cooperation และ Mekong – Japan Cooperation และไทยได้ประโยชน์จากความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน (ASEAN Connectivity) โดยการเชื่อมโยงทางบกระหว่างไทยกับเวียดนามผ่านแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจ (หรือระเบียงเศรษฐกิจ) จำนวน ๓ สายหลัก ประกอบด้วยแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North – South Economic Corridor - NSEC) แนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East – West Economic Corridor - EWEC) และแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจตอนใต้ (Southern Economic Corridor - SEC)

สถานะความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศอยู่ในระดับดีมากโดยไม่มีข้อพิพาทหรือปัญหาใหญ่ๆ ระหว่างกันทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ผู้นำรัฐบาลสองประเทศมีการพบปะหารือระหว่างกัน ในโอกาสต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ และมีการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างกัน กรอบความร่วมมือไทย-เวียดนามที่สำคัญ ได้แก่ การประชุมคณะรัฐมนตรีร่วมอย่างไม่เป็นทางการ การประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคี คณะกรรมการร่วมทางการค้า

^๕ ผู้ศึกษาได้รับข้อมูลจากการสนทนากับนาย Oh Jae-Hack กงสุลใหญ่สาธารณรัฐเกาหลี ณ นครโฮจิมินห์

คณะทำงานร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง และความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหม

นายกรัฐมนตรีไทยเยือนเวียดนามแล้ว ๒ ครั้ง ครั้งแรกเพื่อแนะนำตัว หลังจากการเข้ารับหน้าที่ในปี ๒๕๕๔ และเมื่อวันที่ ๒๖-๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายกรัฐมนตรีพร้อมสมาชิกคณะรัฐมนตรีจำนวนหนึ่งเดินทางเยือนเวียดนามเพื่อเข้าร่วมการประชุมคณะรัฐมนตรีร่วมไทย-เวียดนามอย่างไม่เป็นทางการ ณ กรุงฮานอย โดยทั้งสองฝ่ายรับรองเป้าหมายที่จะเพิ่มมูลค่าการค้าไทย-เวียดนามร้อยละ ๒๐ ในช่วงปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการร่วมทางการค้าไทย-เวียดนาม เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ณ กรุงฮานอย นอกจากนี้ ยังตกลงจะยกระดับความสัมพันธ์ทวิภาคีสู่ความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ (Strategic Partnership) การเยือนระดับสูงเมื่อไม่นานมานี้ ได้แก่ การเยือนไทยของเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ ตามคำเชิญของนายกรัฐมนตรีไทย ทั้งสองฝ่ายได้ออกแถลงการณ์ร่วม (Joint Statement) มีใจความสำคัญว่า ไทยและเวียดนามตัดสินใจยกระดับความสัมพันธ์ทวิภาคีสู่ความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ โดยมุ่งเน้นการขยายความร่วมมือใน ๕ สาขาหลัก ประกอบด้วย (๑) การเมืองและการต่างประเทศ (๒) การป้องกันประเทศ และความมั่นคง (๓) เศรษฐกิจ (๔) สังคม วัฒนธรรมและความร่วมมือ ระดับระหว่างประชาชนต่อประชาชน และสาขาอื่นที่อยู่ในความสนใจร่วมกัน และ (๕) ความร่วมมือระดับภูมิภาค และระดับระหว่างประเทศ ทั้งนี้ รัฐมนตรีต่างประเทศไทยและเวียดนามได้รับมอบหมายให้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำร่างแผนปฏิบัติการใน ๕ สาขาหลักดังกล่าว ซึ่งจะนำไปพิจารณาในการประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคี (Joint Commission on Bilateral Cooperation) ไทย-เวียดนาม ครั้งที่ ๑ ซึ่งมีรัฐมนตรีต่างประเทศทั้งสองประเทศเป็นประธานร่วม (ยังไม่กำหนดวันประชุม)

เป้าหมายความร่วมมือด้านเศรษฐกิจตามแถลงการณ์ร่วมข้างต้น ประกอบด้วย (๑) การส่งเสริมความร่วมมือด้านการค้า การลงทุน การเกษตร พลังงาน โทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศ และการขนส่ง (ข) ตั้งเป้าหมายเพิ่มปริมาณการค้าสองฝ่ายให้บรรลุจำนวน ๑๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายในปี ๒๕๖๓ และ (ค) เพิ่มความเข้มแข็งของความเชื่อมโยงด้านการขนส่งระหว่างสองประเทศและประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค ผ่านเครือข่ายการขนส่งและระเบียบเศรษฐกิจ โดยเฉพาะระเบียบเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก เส้นทางหมายเลข ๘ และหมายเลข ๑๒

ตามสถิติของทางการไทย การค้าไทย-เวียดนามขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยในปี ๒๕๕๓ มีมูลค่า ๗.๒๔ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวร้อยละ ๑๙.๔๓ ปี ๒๕๕๔ มีมูลค่า ๘.๐๙ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวร้อยละ ๒๕.๕๓ และปี ๒๕๕๕ มีมูลค่า ๙.๖๗ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวร้อยละ ๖.๔๒ สาเหตุที่การขยายตัวค่อนข้างน้อยเนื่องจากการส่งออกของไทยไปเวียดนามลดลง ร้อยละ ๕.๒๗ ขณะที่ไทยนำเข้าจากเวียดนามเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๗ ทั้งนี้ ตามสถิติของ

กรมศุลกากรเวียดนาม ในปี ๒๕๕๕ ไทยเป็นคู่ค้ารายใหญ่ อันดับ ๒ ของเวียดนามในกลุ่มอาเซียน รองจากสิงคโปร์ ซึ่งมีมูลค่าการค้ารวมจำนวน ๙.๐๓ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามสถิติของเวียดนาม การลงทุนของไทยในเวียดนามจัดอยู่ในอันดับที่ ๑๑ มีจำนวน ๒๘๖ โครงการ มูลค่าทุนจดทะเบียน ๕.๙๐ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่วนใหญ่อยู่ในนครโฮจิมินห์ จังหวัดบิ่นเยือง จังหวัดด่งไน และจังหวัดลองอัน โดยเป็นการลงทุนในสาขาต่างๆ ทั้งอุตสาหกรรม เกษตร/เกษตรอุตสาหกรรม พลังงาน และ ธุรกิจบริการ

๓.๒.๓.๓ พลวัตรของอาเซียน กระบวนการบูรณาการของอาเซียนที่ลึกซึ้งขึ้นเป็นลำดับโดยจะมีการก่อตั้งตลาดเดียวในรูปของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ภายในสิ้นปี ๒๕๕๘ เป็นสถานะแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสสำหรับ TBA เพราะนักธุรกิจไทยให้ความสนใจและความสำคัญกับ AEC ซึ่งเป็นตลาดขนาดใหญ่ที่มีประชากร ๖๐๐ ล้านคน และเพิ่มความน่าสนใจของเวียดนามในการเป็นฐานการผลิตและศูนย์กระจายสินค้าไทยไปยังประเทศอาเซียนอื่นๆ และภายนอกภูมิภาค ขณะเดียวกัน การค้าของเวียดนามกับอาเซียนมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยในปี ๒๕๕๕ การค้าของเวียดนามกับอาเซียนมีมูลค่า ๓๗.๘๓ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยเวียดนามส่งออกไปประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นๆ จำนวน ๑๗.๐๗ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยเวียดนามขาดดุลการค้าให้กับประเทศอาเซียนอื่นๆ โดยรวม จำนวน ๓.๖๘ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ นาย Louis Taylor ผู้บริหารธนาคาร Standard Chartered ในเวียดนาม ลาว และกัมพูชา ตั้งข้อสังเกตว่า อาเซียนเป็นตลาดสำคัญของเวียดนามโดยคิดเป็นร้อยละ ๑๐ ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด และร้อยละ ๒๐ ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดของเวียดนาม โดยการค้ำระหว่างเวียดนามกับอาเซียนมีแนวโน้มจะขยายตัวเพิ่มขึ้นในอนาคต

๓.๒.๓.๔ คณะที่ปรึกษาของสมาคมฯ ธรรมนูญสมาคมฯ กำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาสมาคม (Advisory Committee) โดยบุคคลต่อไปนี้มีสิทธิ์ที่จะแต่งตั้งผู้แทนเข้าร่วมคณะที่ปรึกษาสมาคมฯ ประกอบด้วย เอกอัครราชทูต ณ กรุงฮานอย กรุงสุโขทัย ณ นครโฮจิมินห์ นายกสมาคมฯ นายกรัฐมนตรีเวียดนาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการวางแผนและการลงทุนเวียดนาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเวียดนาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าเวียดนาม และประธานหอการค้าและอุตสาหกรรมเวียดนาม ทั้งนี้ สมาคมฯ จะเชิญประชุมคณะที่ปรึกษาฯ ทุก ๖ เดือนเป็นอย่างน้อย โดยนายกสมาคมฯ ในฐานะประธานการประชุมจะชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินงานของสมาคมฯ และทิศทางการดำเนินงานในอนาคตเพื่อขอรับคำแนะนำจากคณะที่ปรึกษาสมาคมฯ ที่ปรึกษาสมาคมฯ อาจเป็นบุคคลที่พำนักในเวียดนามหรือประเทศไทยก็ได้

ในทางปฏิบัติ สมาคมฯ เชิญข้าราชการระดับสูงในพื้นที่เป็นที่ปรึกษาโดยตำแหน่ง ซึ่งคณะผู้บริหารชุดปัจจุบันได้เชิญกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์ และหัวหน้าส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจทั้งหมดในทีมประเทศไทย ณ นครโฮจิมินห์เป็นที่ปรึกษาสมาคมฯ นอกเหนือไปจาก

นักธุรกิจไทยในเวียดนาม อาทิ ผู้แทนบริษัท ซี.พี. เวียดนาม คอร์ปอเรชั่น และผู้บริหารของบริษัท ศรีไทย (เวียดนาม) จำกัด และนักธุรกิจไทยที่ไม่มีถิ่นพำนักในเวียดนาม อาทิ ผู้บริหารบริษัท หยั่น หว่อ หย่น คอร์ปอเรชั่น และผู้บริหารบริษัทกิมจิวกู๊ป จำกัด นอกจากนั้น คณะที่ปรึกษาของ สมาคมฯ ชุดปัจจุบันยังรวมถึงอดีตนายกสมาคมฯ และอดีตรองนายกสมาคมฯ ทั้ง ๓ ราย ในคณะ ผู้บริหารสมาคมฯ ชุดก่อนด้วย

การที่มีข้าราชการระดับสูงในพื้นที่เป็นที่ปรึกษาสมาคมฯ ทำให้สมาคมฯ ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายของไทยต่อเวียดนามและกิจกรรมต่างๆ ตลอดจนมาตรการความช่วยเหลือภาคีรัฐที่เกี่ยวข้อง กอปรกับการมีที่ปรึกษาสมาคมฯ เป็นผู้บริหารธุรกิจในประเทศไทย ทำให้เกิดความเชื่อมโยงด้านนโยบายระหว่างภาครัฐกับเอกชนไทยในประเทศไทยและเวียดนาม และส่งเสริมบทบาทของ TBA ที่สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของไทยต่อเวียดนาม นอกจากนั้น ที่ปรึกษาซึ่งเป็นอดีตคณะผู้บริหารสมาคมฯ ชุดก่อนซึ่งมีบทบาทให้การสนับสนุนด้านความทรงจำเชิงสถาบัน (institutional memory) ทำให้การบริหารจัดการสมาคมฯ มีความต่อเนื่องและราบรื่น

๓.๒.๓.๕ สภาธุรกิจไทย-เวียดนาม เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ ได้มีการลงนาม บันทึกความเข้าใจระหว่างประธานคณะกรรมการร่วม ๓ สถาบันภาคเอกชน (กกร.) กับประธานหอการค้าและอุตสาหกรรมเวียดนาม (Vietnam Chamber of Commerce and Industry – VCCI) ณ กรุงเทพมหานคร โดยมีนายกรัฐมนตรีไทยและเวียดนามร่วมเป็นสักขี ซึ่งมีใจความสำคัญว่า ฝ่ายไทยจะจัดตั้งสภาธุรกิจไทย-เวียดนาม และฝ่ายเวียดนามจะจัดตั้งสภาธุรกิจเวียดนาม-ไทย ภายใต้การดูแลของ กกร. และ VCCI ตามลำดับ โดยแต่ละฝ่ายจะรับผิดชอบเรื่องการเปิดรับสมาชิก กิจกรรมและการหาเงินทุนเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมดังกล่าวเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการค้าและการลงทุนระหว่างไทย-เวียดนาม ทั้งนี้ สภาทั้งสองจะประชุมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอตามความสะดวกของทั้งสองฝ่าย

สำหรับฝ่ายไทย กกร. ได้แต่งตั้งนางสมหทัย พานิชชีวะ กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท อมตะ เวียดนาม จำกัด ให้ดำรงตำแหน่งประธานสภาธุรกิจไทย-เวียดนาม อย่างไรก็ดี ฝ่ายเวียดนามยังมีได้แต่งตั้งประธานสภาธุรกิจเวียดนาม-ไทย และทั้งสองฝ่ายยังมิได้กำหนดวันประชุมร่วมสองสภาเพื่อหารือเกี่ยวกับแนวทางการร่วมมือในกรอบนี้

กลไกความร่วมมือของภาคเอกชนไทย-เวียดนามข้างต้นอาจจะมีบทบาทสำคัญมากขึ้นในอนาคต ในฐานะเป็นตัวแทนภาคเอกชนไทยจาก ๓ สมาคมหลักของไทยในการผลักดันผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจไทยในเวียดนาม โดยร่วมมือกับ TBA ซึ่งเป็นตัวแทนของนักธุรกิจไทยในเวียดนาม และภาครัฐในไทยและในเวียดนาม

๓.๒.๓.๖ นโยบายของไทยในระดับรัฐบาล กระทรวงการต่างประเทศและสถานกงสุลใหญ่ฯ

ดังที่ได้กล่าวถึงในรายละเอียดในบทที่ ๒ นโยบายภาครัฐทุกระดับ สนับสนุนการมีบทบาทของสถานกงสุลใหญ่ฯ ในการให้ความร่วมมือและการสนับสนุนแก่ TBA โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

๑) นโยบายต่างประเทศของรัฐบาล ข้อ ๗.๗ สนับสนุนการทูตเพื่อประชาชน คุ่มครองผลประโยชน์ของคนไทย ดูแลคนไทยและแรงงานไทยในต่างประเทศ โดยเฉพาะคนไทยที่ประกอบอาชีพและมีถิ่นฐานในต่างประเทศ ส่งเสริมบทบาทและความแข็งแกร่งของชุมชนชาวไทยในการรักษาเอกลักษณ์และความเป็นไทย

๒) ยุทธศาสตร์ประเทศไทย (ซึ่งใช้เป็นกรอบในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานเชิงบูรณาการสำหรับปีงบประมาณ ๒๕๕๗) ข้อ ๑. การสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๓) ยุทธศาสตร์กระทรวงการต่างประเทศและแผนปฏิบัติการ ๔ ปี (๒๕๕๕-๒๕๕๘) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาการให้บริการด้านการต่างประเทศ กลยุทธ์ ๓.๑ พัฒนาบริการด้านการกงสุล ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือคุ่มครอง ดูแลสิทธิประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศ ประเด็นนโยบาย ๗.๗ สนับสนุนการทูตเพื่อประชาชน คุ่มครองผลประโยชน์ของคนไทย ดูแลคนไทยและแรงงานไทยในต่างประเทศ

๔) Mission Statement ของสถานกงสุลใหญ่ฯ แสดงวิสัยทัศน์ พันธกิจหลักและเป้าหมายหลักที่จะดำเนินการในช่วงปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

วิสัยทัศน์ ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือทวิภาคีให้พัฒนาก้าวหน้าในทุกระดับและทุกมิติ

พันธกิจหลัก ด้านเศรษฐกิจ

- “รู้เรา” เพื่อสถานกงสุลใหญ่ฯ สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่นักธุรกิจไทยได้ตรงตามความต้องการและศักยภาพที่แท้จริงของภาคเอกชนไทยที่ประกอบธุรกิจหรือสนใจจะประกอบธุรกิจในเวียดนามตอนใต้

เป้าหมายหลักด้านเศรษฐกิจ

- เพื่อให้ “รู้เรา” สถานกงสุลใหญ่ฯ จะส่งเสริมความร่วมมือและปฏิสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่างทีมประเทศไทย ณ นครโฮจิมินห์กับภาคเอกชนไทยในเขตกงสุล โดยเชิญประชุมหารืออย่างสม่ำเสมอ พิจารณาเชิญผู้แทนภาคเอกชนเป็นที่ปรึกษาทีมประเทศไทยฯ และติดต่อประสานงานกับผู้แทนภาคเอกชนของไทยอย่างใกล้ชิด

๓.๒.๓.๗ การสนับสนุนด้านการเงินของภาครัฐ

สถานกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์เริ่มดำเนินโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ TBA ในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ โดยนายสมชาย เภาเจริญ ดำรงตำแหน่งเป็นกงสุลใหญ่ฯ ในขณะนั้น (ปัจจุบัน ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต ณ กรุงอาบูจา ประเทศไนจีเรีย) และมีการดำเนิน

โครงการฯ ต่อเนื่องทุกปี ดังนี้

๑) ปีงบประมาณ ๒๕๕๓ จำนวน ๔,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (๑๒๒, ๕๒๐ บาท) จาก งบรายจ่ายอื่น-ค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการดำเนินภารกิจต่างประเทศตามยุทธศาสตร์เชิงรุก (ปัจจุบันเรียกว่า งบภารกิจเร่งด่วน)

๒) ปีงบประมาณ ๒๕๕๔ จำนวน ๑๐๐ ล้านบาท (๑๔๓, ๘๘๔.๘๘ บาท) จาก งบรายจ่ายอื่น-ค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการดำเนินภารกิจต่างประเทศตามยุทธศาสตร์เชิงรุก

๓) ปีงบประมาณ ๒๕๕๕ จำนวน ๓๐ ล้านบาท (๖๐, ๐๐๐ บาท) จาก งบค่าใช้จ่าย ในการสนับสนุนกิจกรรมคนไทยในต่างประเทศ (ปัจจุบัน หมวดงบประมาณนี้รวมอยู่ใน งบส่งเสริมความสัมพันธ์และขยายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน)

๔) ปีงบประมาณ ๒๕๕๖ สถานกงสุลใหญ่ฯ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการสนับสนุน คนไทยในนครโฮจิมินห์และจังหวัดภาคใต้ของเวียดนามจัดงานวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคมหาราช ภายใต้งบส่งเสริมความสัมพันธ์ขยายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยสถานกงสุลใหญ่ฯ ได้มอบเงิน จำนวน ๖๐,๐๐๐ บาทภายใต้โครงการดังกล่าวให้แก่ TBA เพื่อใช้ในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์และอาหาร ในการจัดงานสังสรรค์ชุมชนไทยในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ ณ ที่ทำการสถานกงสุลใหญ่ฯ การให้เงินอุดหนุนแก่ TBA ในครั้งนี้จึงมีความแตกต่างจากครั้งก่อนๆ เพราะอยู่ในบริบทของการจัดงานสังสรรค์ชุมชนไทยซึ่งแม้จะเป็นกิจกรรมร่วมประจำปีของ TBA กับสถานกงสุลใหญ่ฯ แต่กิจกรรมนี้มิได้มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ TBA หรือเพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจของไทยในเวียดนาม

๕) สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๕๗ สถานกงสุลใหญ่ฯ ได้เสนอขอ งบประมาณจำนวน ๘๐,๐๐๐ บาทเพื่อเป็นเงินอุดหนุนสำหรับ TBA จากงบส่งเสริมความสัมพันธ์ ขยายความร่วมมือ กับประเทศ เพื่อนบ้าน ซึ่งขณะนี้ ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของรัฐสภา ทั้งนี้ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๖ นางสาวพรรณพิมล สุวรรณพงศ์ กงสุลใหญ่ฯ ได้แจ้งนายกสมาคม TBA ด้วย วาจาว่า สถานกงสุลใหญ่ฯ จะพิจารณาจัดสรรงบประมาณภายใต้งบภารกิจเร่งด่วนซึ่งอยู่ในดุลพินิจ ของกงสุลใหญ่ฯ ให้แก่ TBA โดยจำนวนเงินที่จะให้ขึ้นอยู่กับเงินงบประมาณที่เหลือจ่ายจากการ ดำเนินกิจกรรมอื่นๆ ซึ่ง ณ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๖ สถานกงสุลใหญ่ฯ มีงบประมาณหมวดนี้ เหลืออยู่จำนวน ๕๓, ๘๒๘ บาท ทั้งนี้ คาดว่า สถานกงสุลใหญ่ฯ รอผลการพิจารณาค่าของงบประมาณ จำนวน ๘๐,๐๐๐ บาท ข้างต้นก่อนที่จะพิจารณาจัดสรรเงินจากงบประมาณภายใต้งบภารกิจเร่งด่วน

๓.๒.๔ ภัยคุกคาม

๓.๒.๔.๑ ความคาดหวังที่แตกต่างกันระหว่างภาครัฐกับเอกชน ความร่วมมือ ระหว่างสถานกงสุลใหญ่ฯ กับ TBA ยังมีได้อยู่บนพื้นฐานของทัศนคติที่ตรงกันซึ่งเกิดจากความ คาดหวังในบทบาทของอีกฝ่ายหนึ่งที่ไม่ตรงกัน สถานกงสุลใหญ่ฯ มองว่า TBA ควรเป็นที่พึ่งของ

นักธุรกิจไทยทั้งที่อยู่ในเวียดนามและนักธุรกิจไทยรายใหม่ๆ ที่แสวงหาโอกาสทางธุรกิจในเวียดนาม รวมทั้งคณะบุคคลต่างๆ จากภาครัฐและเอกชนที่เดินทางมาเยือนเวียดนามและประสงค์จะได้รับข้อมูลและการบรรยายสรุปเรื่องเศรษฐกิจเวียดนาม และโอกาสการทำธุรกิจในเวียดนาม รวมทั้งต้องการให้สมาคมฯ มีฐานข้อมูลที่ทันสมัยเกี่ยวกับกฎระเบียบของเวียดนามที่เกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของคนไทยในเวียดนาม

อย่างไรก็ดี คณะผู้บริหาร TBA ชุดก่อน (วาระปี ๒๕๕๔ – ๒๕๕๖) และ คณะผู้บริหารชุดปัจจุบัน เห็นว่า เมื่อคำนึงถึงวัตถุประสงค์การก่อตั้ง TBA กอปรกับข้อจำกัดด้านบุคลากรและงบประมาณ TBA สมาคมฯ ควรมุ่งรับใช้สมาชิก TBA และชุมชนไทยในเวียดนามเป็นหลักซึ่งรวมถึงการจัดกิจกรรมด้านสังคมและวัฒนธรรมด้วย อดีตนายกสมาคมฯ ท่านหนึ่งให้ความเห็นว่า ภาครัฐโดยสถานกงสุลใหญ่ฯ ควรให้การสนับสนุนกิจกรรมของสมาคมฯ อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมของชุมชนไทย ที่ผ่านมา ภาคเอกชนมีบทบาทเป็นผู้สนับสนุนภาครัฐในด้านข้อมูลมากกว่าเป็นผู้ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ดังนั้น จึงประสงค์ให้ภาครัฐมีบทบาทส่งเสริมผลประโยชน์ทางธุรกิจของไทยในจุดที่ภาคเอกชนทำเองไม่ได้ เช่น การนำภาคเอกชนไปพบผู้บริหารระดับสูงในจังหวัดต่างๆ ของเวียดนาม

อนึ่ง การทำความเข้าใจทัศนคติของนักธุรกิจไทยในเวียดนามตอนใต้ที่เข้ามาทำธุรกิจในเวียดนามเป็นเวลานานกว่า ๑๕ ปีขึ้นไป จำเป็นต้องพิจารณาถึงภูมิหลังความสัมพันธ์ของบุคคลกลุ่มดังกล่าวกับสถานกงสุลใหญ่ฯ ด้วย ในช่วงต้นคริสต์ทศวรรษ ๑๙๙๐ หลังจากการเปิดสถานกงสุลใหญ่ฯ เมื่อปี ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นช่วงที่ความเป็นอยู่ในเวียดนามยังมีความยากลำบากพอสมควร นายสนั่นชาติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา กงสุลใหญ่ฯ ในขณะนั้นได้เปิดบริเวณที่ทำการสถานกงสุลใหญ่ฯ ให้ชุมชนไทยใช้เป็นสถานที่พบปะสังสรรค์อย่างเป็นกันเองซึ่งทำให้สถานกงสุลใหญ่ฯ มีความใกล้ชิดกับชุมชนนักธุรกิจไทยในนครโฮจิมินห์และ เมืองใกล้เคียง นักธุรกิจไทยรุ่นนี้ได้มีส่วนให้การสนับสนุนในการก่อสร้าง/ต่อเติมสิ่งก่อสร้างในบริเวณที่ทำการ อาทิ คลับเฮ้าส์และสนามเทนนิสและสนามแบดมินตัน ซึ่งนักธุรกิจเหล่านี้ยังจดจำบทบาทของตนด้วยความภาคภูมิใจ นักธุรกิจไทยรุ่นบุกเบิกนี้เองที่เป็นผู้ร่วมกันก่อตั้ง TBA ขึ้น เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ การจัดกิจกรรมของสมาคมฯ จึงเน้นการสังสรรค์ของคนไทยและกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมของไทย อาทิ งานสงกรานต์ งานลอยกระทง จนถึงทุกวันนี้ กิจกรรมที่ TBA ยังคงให้ความสำคัญ ได้แก่ การที่ TBA เป็นเจ้าภาพร่วมกับสถานกงสุลใหญ่ฯ จัดงานสังสรรค์ชุมชนไทยในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดย TBA รับผิดชอบการจัดสถานที่และอาหารเป็นหลักโดยใช้งบประมาณที่ได้มาจากการจัดกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งการแข่งขันกอล์ฟการกุศลในช่วงเดือนพฤศจิกายน ซึ่งเป็นลักษณะพิเศษของความร่วมมือระหว่างสถานกงสุลใหญ่ฯ กับชุมชนไทยในเวียดนามตอนใต้

๓.๒.๔.๒ ทศนคติของนักธุรกิจไทยต่อ TBA ข้าราชการรายหนึ่งที่คุณเคยกับชุมชน นักธุรกิจไทยในเวียดนามตอนใต้ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า อุปสรรคของการขยายสมาชิกภาพของ TBA ได้แก่

๑) นักธุรกิจไทยอาจรู้สึกว่าจะไม่ได้รับประโยชน์จาก TBA มากนักในเรื่อง ข้อมูลหรือคำแนะนำเรื่องกฎระเบียบการค้า ลงทุนของเวียดนาม เพราะเจ้าหน้าที่ประจำของสมาคมฯ ยังขาดศักยภาพในการให้ข้อมูลที่เป็นที่ต้องการของนักธุรกิจไทย โดยเฉพาะข้อมูลเชิงลึก

๒) นักธุรกิจไทยหลายรายเห็นว่า การที่ TBA มีปัญหาด้านสมาชิกภาพ และงบประมาณ เนื่องจากสมาคมฯ ยังขาดการจัดทำและ/หรือการประชาสัมพันธ์แผนงานประจำปี ที่ชัดเจน เพราะหากมีแผนงานที่ดีจะมีผู้สนใจสมัครเป็นสมาชิก หรือได้รับเงินสนับสนุนจากชุมชนนักธุรกิจไทย ทั้งนี้ การขอรับเงินสนับสนุนจากนักธุรกิจในเวียดนามกระชั้นชิดโดยไม่ได้แจ้งแผนงานแต่ เน้นทำให้บริษัทไทยหลายแห่งไม่ได้จัดสรรเงินงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมของ TBA ไว้ล่วงหน้า และจำเป็นต้องแจ้งบริษัทแม่ที่ประเทศไทยพิจารณา

๓) เอกชนไทยยืนอยู่ได้ด้วยตัวเองมากขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับเมื่อก่อนตั้ง TBA ใหม่ๆ ซึ่งเป็นช่วงที่ชุมชนนักธุรกิจไทยในเวียดนามมีจำนวนไม่มากและมีความสัมพันธ์ค่อนข้าง ไกลชิด ในระหว่างคนไทยด้วยกันเองและกับสถานกงสุลใหญ่ฯ แต่ในเวลาต่อมา นักธุรกิจไทยหลาย รายมีความเข้มแข็งและสามารถเป็นที่เลี้ยงให้นักธุรกิจรายใหม่ได้ TBA จึงอาจจะไม่ใช่เป้าหมายแรกๆ ที่นักธุรกิจไทยรายใหม่ มองหาเพื่อขอรับความช่วยเหลือ

๔) กฎหมายและกฎระเบียบของเวียดนามซับซ้อนและมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงบ่อยๆ นักธุรกิจไทยหลายราย โดยเฉพาะองค์กรขนาดกลางและขนาดใหญ่ที่เห็นความ จำเป็นที่จะว่าจ้าง ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย/การลงทุนต่างประเทศ มากกว่าที่จะหวังพึ่ง TBA

๓.๒.๔.๓ ปัญหาภายในของเวียดนาม ได้แก่ การฉ้อราษฎร์บังหลวงที่นักธุรกิจ ต่างชาติประสบ ในการติดต่อปฏิสัมพันธ์กับกลไกของรัฐในระดับต่างๆ มาตรการที่มีใช้ภาษี (Non-tariff barriers - NTBs) อาทิ การกีดกัน มิให้คนต่างชาติประกอบธุรกิจบางสาขารวมทั้งธุรกิจที่ไทยมี ศักยภาพ อาทิ ร้านอาหาร สปา กฎหมาย/กฎระเบียบเวียดนามที่ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยเฉพาะกฎหมายแรงงาน ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ ปัญหาระบบส่งไฟฟ้าไม่มี ประสิทธิภาพ ทำให้การลงทุนไทยทั้งในและนอกนิคมอุตสาหกรรมต่างๆ จำเป็นต้องมีเครื่องผลิตไฟฟ้า สำรองซึ่งเป็นการเพิ่มต้นทุนการประกอบธุรกิจ และสร้าง ความไม่แน่นอนในด้านอุปทานของสินค้า ระบบสาธารณสุขที่ไม่เพียงพอและไม่ได้มาตรฐาน รวมถึงโรงพยาบาลนานาชาติซึ่งได้รับการ วิชาการวิจารณ์อย่างกว้างขวางจากชุมชนชาวต่างประเทศในเวียดนามว่า คิดอัตราค่าบริการสูง มาก แต่คุณภาพต่ำและขาดความเป็นมืออาชีพ (แม้จะส่งผลดีต่อประเทศไทยและสิ่งโคปร้ทางอ้อม เพราะคนต่างชาติมักตัดสินใจเดินทางไปรับการรักษาพยาบาลในประเทศดังกล่าว) การจัดการระบบ เศรษฐกิจระดับมหภาค โดยเฉพาะนโยบายการเงินของทางการเวียดนามมุ่งส่งเสริมการเติบโตทาง

เศรษฐกิจมากกว่า การควบคุมอัตราเงินเฟ้อซึ่งมีระดับสูงถึงร้อยละ ๑๘.๗ ในปี ๒๕๕๔ ร้อยละ ๙.๑ ในปี ๒๕๕๕ และร้อยละ ๖.๘ ในปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๗ การควบคุมเงินตราต่างประเทศโดยการทำธุรกรรมใดๆ ต้องชำระเป็นเงินท้องถิ่นสกุลดอง และนักธุรกิจต่างชาติไม่สามารถกู้เงินเป็นเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐได้ ยกเว้นจะเป็นกิจการที่จดทะเบียนเป็นการลงทุนผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกเท่านั้น

๓.๒.๔.๔ ข้อจำกัดของนักธุรกิจไทย ได้แก่ การขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมและกฎหมาย/กฎระเบียบของเวียดนาม ซึ่งสถานกงสุลใหญ่ฯ พบว่า มีนักธุรกิจไทยจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สนใจตลาดเวียดนามและเดินทางมาศึกษาลู่ทาง การประกอบธุรกิจเวียดนาม แต่มิได้มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ และขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและกฎระเบียบด้านเศรษฐกิจการค้าของเวียดนามซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการทำธุรกิจในเวียดนาม นอกจากนี้ การรวมตัวของนักธุรกิจไทยยังไม่มีความเข้มแข็งเท่าที่ควร โดยสมาคม นักธุรกิจไทยในเวียดนามเป็นสมาคมของนักธุรกิจไทยเพียงแห่งเดียวในเวียดนามและยังต้องขยายสมาชิกภาพให้ครอบคลุมมากขึ้น ทั้งนี้ ในอดีตเคยมีสมาคมนักธุรกิจไทยที่กรุงฮานอยอีกแห่งหนึ่ง แต่ต่อมา สมาคมดังกล่าวได้ยุติบทบาทลงหลังจากไม่มีผู้ยินยอมทำหน้าที่บริหารจัดการสมาคมฯ

๓.๒.๔.๕ ปัญหาในส่วนของภาครัฐของไทย ได้แก่

๑) การขาดมาตรการช่วยเหลือด้านการเงินสำหรับการลงทุนไทยในต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง SMEs ที่ผ่านมามีคณะนักธุรกิจระดับ SMEs ของไทยเยือนเวียดนามเพื่อสำรวจลู่ทางการประกอบธุรกิจในเวียดนามหลายคนละโดยการนำหรือการสนับสนุนของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) โดยผู้ประกอบการไทยหลายรายสนใจจะส่งออกสินค้าไปเวียดนาม หรือประกอบธุรกิจในเวียดนาม โดยเฉพาะในรูปแบบของแฟรนไชส์ (franchising) ซึ่งเจ้าของธุรกิจไทยลงทุนต่ำ อย่างไรก็ตาม ธุรกิจในระดับ SMEs ยังขาดแหล่งเงินทุน ดอกเบี้ยต่ำ

๒) หน่วยงานในทีมประเทศไทย ณ นครโฮจิมินห์ขาดแคลนบุคลากรและงบประมาณ โดยสถานกงสุลใหญ่ฯ มีข้าราชการ ๕ คน (รวมเจ้าหน้าที่การเงินและพัสดุ) จากเดิม ๖ คน เพราะถูกปรับลดอัตราข้าราชการระดับปฏิบัติการ/ระดับชำนาญการ ๑ คน ขณะที่ปริมาณงานมิได้ลดลงแต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เพราะหน่วยงานต่างๆ ของไทยตื่นตัวกับการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน แนวโน้มทำให้ข้าราชการสถานกงสุลใหญ่ฯ มีเวลาน้อยลง ขณะที่งบประมาณที่สถานกงสุลใหญ่ฯ ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอสำหรับการดำเนินกิจกรรมและโครงการตามที่ต้องการ สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ นคร โฮจิมินห์มีข้าราชการเพียงคนเดียวในระดับชำนาญการพิเศษที่ต้องดูแลทั้งงานหลัก (core competency) คือ การส่งเสริมการส่งออกของไทยไปเวียดนาม และงานบริหารสำนักงาน การจัดสรรบุคลากรและงบประมาณที่ได้รับในปัจจุบันจึงไม่เพียงพอและไม่

สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลที่มุ่งส่งเสริมการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน และเป้าหมายร่วมไทย-เวียดนามที่จะเพิ่มปริมาณการค้าสองฝ่ายระหว่างไทยกับเวียดนามตามเป้าหมายที่รัฐบาลทั้งสองประเทศได้ตกลงกันไว้

๓) กระทรวงการต่างประเทศมีข้อจำกัดด้านงบประมาณเช่นกัน โดยมักจะถูกปรับลดงบประมาณอยู่บ่อยครั้ง ทั้งนี้ การพิจารณางบประมาณมี ๒ ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนแรก กระทรวงการต่างประเทศส่งคำขอรับงบประมาณซึ่งรวมถึงข้อเสนอโครงการจากสถานทูต/สถานกงสุลใหญ่ไปยังสำนักงบประมาณในเดือนมกราคม ต่อมา คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาคำขอในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม ซึ่งหากมีการปรับลดงบประมาณที่ขอ สำนักนโยบายและแผนจะแจ้งสถานทูต/สถานกงสุลทราบ รวมทั้งแจ้งว่า กรมภูมิภาคที่เกี่ยวข้องจะติดต่อมาเพื่อหารือการปรับลดวงเงินค่าของงบประมาณให้อยู่ภายในวงเงินงบประมาณที่ถูกปรับลด และขั้นตอนที่ ๒ การพิจารณาโดยรัฐสภา ซึ่งหากงบกระทรวงฯ ถูกปรับลดจะมีการปรึกษาหารือระหว่างกรมที่เกี่ยวข้องที่ส่วนกลางกับสถานทูต/สถานกงสุลใหญ่อีกครั้งเพื่อตัด/ปรับลดงบประมาณให้อยู่ในวงเงินงบประมาณที่ได้รับ ซึ่งสิ่งที่กล่าวมานี้เป็นปัจจัยภายนอกที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของกระทรวงการต่างประเทศ

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง^๖ เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ได้แก่ นายธานี แสงรัตน์ ผู้อำนวยการกองเอเชียตะวันออก ๒ กรมเอเชียตะวันออก ได้รับแจ้งว่า ในหลักการ กรมเอเชียตะวันออกสนับสนุนการสร้าง ความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนไทยในต่างประเทศตามแนวนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงการต่างประเทศ และสนับสนุนบทบาทและความพยายามของสถานกงสุลใหญ่ฯ ในการเพิ่มศักยภาพให้แก่สมาคมธุรกิจไทยในเวียดนาม การพิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระทรวงฯ เน้นบทบาทการทำคุณประโยชน์ของสมาคมฯ ดังกล่าว ซึ่งที่ผ่านมา กระทรวงฯ ให้การสนับสนุนคำขอของสถานกงสุลใหญ่ฯ ในเรื่องนี้อย่างไรก็ดี ผลการพิจารณาขึ้นอยู่กับกระบวนการงบประมาณซึ่งรัฐสภา เป็นผู้พิจารณาในขั้นสุดท้ายเกี่ยวกับเรื่องนี้ นางสาววีรกา มุทิตาภรณ์ นักการทูตชำนาญการ สำนักนโยบายและแผนซึ่งให้สัมภาษณ์ในวันเดียวกันยืนยันว่า กรมเอเชียตะวันออกสนับสนุนโครงการฯ ของสถานกงสุลใหญ่ฯ สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗ และกระทรวงฯ มิได้ปรับลดจำนวนงบประมาณที่ร้องขอแต่อย่างใด

ข้อจำกัดเรื่องแหล่งงบประมาณของ TBA ทำให้เงินสนับสนุนรายปีของ สถานกงสุลใหญ่ฯ มีความสำคัญ อย่างไรก็ดี ข้อจำกัดด้านงบประมาณของสถานกงสุลใหญ่ฯ เองที่จำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณจากงบภารกิจเร่งด่วนซึ่งเป็น contingency fund ในบางปีงบประมาณ (เพราะค่าของงบประมาณในหมวดที่มีความยั่งยืนและต่อเนื่องกว่ามิได้รับความเห็นชอบ) ทำให้เกิดภาพลักษณ์ว่า การให้การสนับสนุนด้านการเงินแก่ TBA ของภาครัฐเป็นการ

^๖ การสัมภาษณ์ นายธานี แสงรัตน์, ผู้อำนวยการกองเอเชียตะวันออก ๒, เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๖.

ตัดสินใจแบบเฉพาะกิจที่มีได้ให้ความสำคัญต่อ TBA ในฐานะองค์กรที่เป็นตัวแทนของนักธุรกิจไทยในเวียดนามตอนใต้ ทั้งๆ ที่กระบวนการพิจารณาประกอบด้วยทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ซึ่งกระทรวง การต่างประเทศและสถานกงสุลใหญ่ฯ มีอาจควบคุมปัจจัยภายนอกได้

๔) ปัญหาในเชิงบริหารจัดการ

(๑) มีช่องว่างในการนำนโยบายและยุทธศาสตร์ของภาครัฐไปแปลงเป็นแผนกิจกรรม สิ่งที่ยังขาดหายไปในส่วน of สถานกงสุลใหญ่ฯ คือ การกำหนดแผนงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ TBA โดยตรง และการปฏิบัติตามแผนงานนั้น นอกจากนี้ ยังไม่มีนักธุรกิจไทยคนใดในเวียดนามหรือประเทศไทยได้รับเชิญให้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาที่มประเทศไทย ประจำนครโฮจิมินห์ หรือได้รับเชิญเข้าร่วมการประชุมที่มประเทศไทยฯ ในโอกาสที่เหมาะสม

(๒) ภารกิจหน้าที่การงานที่มีปริมาณมากทำให้ไม่ค่อยจะมีการประสานงาน และ การปรึกษาหารือระหว่างกระทรวงการต่างประเทศที่ส่วนกลางกับสถานทูต/สถานกงสุลใหญ่เกี่ยวกับข้อเสนอโครงการตั้งแต่ขั้นตอนการริเริ่มโครงการ โดยในกรณีของสถานกงสุลใหญ่ นครโฮจิมินห์ กรมเอเชียตะวันออกจะติดต่อประสานงานมายังสถานกงสุลใหญ่ฯ เมื่องบประมาณที่ได้รับจัดสรรมีไม่เพียงพอซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นแทบทุกปีงบประมาณ เพื่อขอให้จัดลำดับความสำคัญก่อนหลังและ/หรือ ตัดทอนหรือปรับลดงบประมาณสำหรับโครงการต่างๆ แนวปฏิบัติเช่นนี้ทำให้ข้อเสนอโครงการที่ดีอาจถูกมองข้ามไปตั้งแต่แรกและไม่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากกระทรวงการต่างประเทศ หรือถูกปรับลดงบประมาณ ดังเช่นกรณีการให้การสนับสนุนด้านการเงินแก่ TBA ในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นครั้งแรกที่สถานกงสุลใหญ่ฯ เริ่มโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ TBA และได้ส่งข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมคนไทยในต่างประเทศ แต่ไม่ได้รับอนุมัติ ทำให้สถานกงสุลใหญ่ฯ ตัดสินใจใช้งบเชิงรุกเพื่อให้เงินอุดหนุนแก่ TBA การให้การสนับสนุนในหมวดงบประมาณดังกล่าวเป็นการเบี่ยงเบนจากวัตถุประสงค์หลักของสถานกงสุลใหญ่ฯ ที่ประสงค์จะพัฒนาศักยภาพของ TBA และวัตถุประสงค์หลักของ TBA ในการรักษาและขยายผลประโยชน์ของนักธุรกิจไทยในเวียดนาม

๓.๓ ความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นต่างๆ

๓.๓.๑ สรุปการประเมินตามกรอบ SWOT

๑) จุดแข็ง (Strength -S)

S๑ คณะผู้บริหารสมาคมฯ มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารธุรกิจ และมาจากหลากหลายสาขาอาชีพ

S๒ สมาชิกภาพสมาคมฯ เปิดกว้างต้อนรับบุคคลและนิติบุคคลทั้งไทยและต่างชาติ รวมทั้ง ที่มีธุรกิจอยู่นอกเวียดนาม และมีธุรกิจรายใหญ่ของไทยเป็นสมาชิกและที่ปรึกษาสมาคมฯ

S๓ นโยบายคณะผู้บริหารสมาคมฯ ชุดปัจจุบันมีการต่อยอดจากชุดก่อน และมีเป้าหมาย และแผนงานที่ชัดเจนจนถึงสิ้นปี ๒๕๕๖

S๔ การบริหารงานสมาคมฯ มีความคล่องตัว และมีช่องทางการติดต่อประสานงานที่สะดวกกับหน่วยงานราชการไทยในพื้นที่

๒) จุดอ่อน (Weakness-W)

W๑ คณะผู้บริหารสมาคมฯ ซึ่งอาสาเข้ามาทำหน้าที่มีภาระหน้าที่ต่องานประจำสูงทำให้มีข้อจำกัดด้านเวลาที่จะทุ่มเทให้กับสมาคมฯ และการที่ผู้บริหารมิได้เป็นเจ้าของกิจการหรือเป็นผู้แทนของบริษัทรายใหญ่ของไทยอาจถูกมองว่าขาด “บารมี”

W๒ พนักงานเสมียนประจำสมาคมฯ มีความรู้ความสามารถจำกัดเพราะสมาคมฯ ไม่มีงบประมาณมากพอที่จะจ้างผู้มีความสามารถที่สูงกว่า รวมทั้งไม่สามารถจ้างผู้บริหารมืออาชีพให้ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการสมาคมฯ

W๓ สมาคมฯ มีงบประมาณจำกัดเพราะไม่สามารถมีกิจกรรมที่มุ่งแสวงผลกำไรได้ และมีรายได้หลักจากเงินค่าสมาชิกรายปี

W๔ ปัจจุบัน สมาคมฯ มีสมาชิกจำนวนไม่มาก คือ ประมาณ ๑๒๐ ราย เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนบริษัทไทยที่จดทะเบียนในเวียดนามตอนใต้ประมาณ ๒๐๐ บริษัท และจำนวนชาวไทยในเขตภาคใต้ จำนวนประมาณ ๕๐๐ คน

W๕ สมาคมฯ ยังมีปัญหาในเรื่องการสื่อสารประชาสัมพันธ์แนวนโยบายและแผนงาน การดำเนินงานของสมาคมฯ ซึ่งอาจมีผลต่อการตัดสินใจสมัครเป็นสมาชิกหรือต่ออายุสมาชิกสมาคมฯ

๓) โอกาส (Opportunity - O)

O๑ เวียดนามและไทยมีศักยภาพที่จะขยายความร่วมมือด้านการค้า การลงทุนระหว่างกัน และได้รับปัจจัยสนับสนุนจากพลวัตของกระบวนการบูรณาการในอาเซียนที่พัฒนาไปสู่การเป็นตลาดเดียวของอาเซียน

O๒ ผู้แทนภาครัฐในพื้นที่และผู้แทนภาคเอกชนไทยทั้งในเวียดนามและประเทศไทยเป็น ที่ปรึกษาสมาคมฯ ทำให้สมาคมฯ ได้รับคำแนะนำและการประสานนโยบายระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน

O๓ ภาครัฐโดยเฉพาสถานกงสุลใหญ่ฯ มีนโยบายปกป้องและส่งเสริมผลประโยชน์ของ นักธุรกิจไทยในเวียดนาม และให้เงินสนับสนุนแก่สมาคมฯ ทุกปีตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๓

O๔ การจัดตั้งสภาธุรกิจไทย-เวียดนาม และสภาธุรกิจเวียดนาม-ไทย (ฝ่ายเวียดนาม) เป็น อีกช่องทางหนึ่งที่ TBA จะประสานข้อมูลและความร่วมมือกับนักธุรกิจไทยในประเทศไทย รวมทั้งเพื่อการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของ TBA

๔) ภัยคุกคาม (Threat – T)

T๑ ความคาดหวังที่แตกต่างกันระหว่างคณะผู้บริหารสมาคมฯ กับภาครัฐในพื้นที่

T๒ ทศนคติของนักธุรกิจไทยในเวียดนามที่อาจจะไม่เห็นประโยชน์ของ TBA ซึ่งเกิดจากความคาดหวังที่สูงเกินขีดความสามารถในปัจจุบันของ TBA

T๓ สภาพปัญหาภายในเวียดนาม โดยเฉพาะการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบบ่อยครั้ง ปัญหาการทุจริต ปัญหาความไม่พร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน

T๔ ข้อจำกัดหรือปัญหาของนักธุรกิจไทยในเวียดนาม โดยเฉพาะการขาดความรู้ความเข้าใจด้านวัฒนธรรมการทำงาน กฎหมาย/กฎระเบียบของเวียดนาม การขาดการรวมตัวกันอย่างเหนียวแน่น

T๕ ข้อจำกัดของภาครัฐ โดยเฉพาะปัญหาการขาดแคลนงบประมาณและบุคลากรในการสนับสนุนการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ ตลอดจนการขาดความเข้มข้นในการประสานงานระหว่างกระทรวงการต่างประเทศกับสถานกงสุลใหญ่ฯ ในการร่วมกันพิจารณาข้อเสนอโครงการ/โครงการซึ่ง ทำให้นโยบายของสถานกงสุลใหญ่ฯ ในการให้สนับสนุนด้านการเงินแก่ TBA ขาดความแน่นอน

๓.๓.๒ การวิเคราะห์ความเกี่ยวข้องระหว่างปัจจัยในกรอบ SWOT เพื่อตอบคำถามในการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของ TBA และแนวทางการแก้ไขปัญหาโดยการมีส่วนร่วมของสถานกงสุลใหญ่ฯ

๓.๓.๒.๑ ปัญหาที่แท้จริงของ TBA สามารถอธิบายได้โดยพิจารณาความเกี่ยวข้องของจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและภัยคุกคาม ดังนี้

๑) ในภาพรวม หาก TBA ซึ่งเป็นสมาคมนักธุรกิจไทยเพียงแห่งเดียวในเวียดนามในปัจจุบันมีอันต้องยุบเลิกไปหรือไม่สามารถแก้ไขปัญหาเรื่องการขยายฐานสมาชิก (W๔) และงบประมาณ (W๓) ได้โดยเร็ว จะยิ่งเพิ่มความเสี่ยงของภัยคุกคามในเรื่องสภาพปัญหาภายในเวียดนาม (T๓) และข้อจำกัดหรือปัญหาของนักธุรกิจไทยในเวียดนาม (T๔)

หากปัญหาได้รับการแก้ไข ประเด็นที่ปัจจุบันเป็นโอกาสอาจจะกลายเป็นภัยคุกคามได้แก่ (ก) ศักยภาพของเวียดนามและพลวัตของอาเซียน (O๑) เนื่องจากจะมีนักธุรกิจจากประเทศอื่นๆ เข้ามาประกอบธุรกิจค้าขายและลงทุนในเวียดนามเพิ่มขึ้นและเป็นคู่แข่งของไทย (ข) หน่วยงานภาครัฐของไทยอาจลดความสำคัญในการปฏิสัมพันธ์และการสนับสนุนด้านการเงินแก่สมาคมฯ (O๒ และ O๓) และ (ค) สภาธุรกิจไทย-เวียดนามอาจไม่เล็งเห็นประโยชน์ที่จะร่วมมือหรือ เป็นพันธมิตรกับ TBA

ในทางตรงกันข้าม หากแก้ไขปัญหาย่างชัดเจน นอกจากจะช่วยแก้ปัญหาจากภัยคุกคามดังกล่าวแล้ว ยังจะทำให้สมาคมฯ สามารถใช้ประโยชน์จากจุดแข็งและโอกาสที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและทำให้สมาคมฯ เป็นที่ยอมรับจากทั้งภาครัฐและนักธุรกิจไทยทั้งในประเทศไทยและเวียดนามซึ่งจะช่วยลดช่องว่างของความหวังที่แตกต่างกันของภาครัฐในพื้นที่ และ TBA (T๑) ด้วย

๒) จุดอ่อนเรื่องการขยายสมาชิก (W๔) เป็นประเด็นสำคัญที่สุดเพราะหากแก้ไขปัญหานี้ได้จะช่วยแก้ไขจุดอ่อนด้านงบประมาณของสมาคมฯ ประเด็นดังกล่าวเกี่ยวพันกับจุดอ่อนเรื่องการสื่อสารประชาสัมพันธ์แนวนโยบายและแผนงานการดำเนินงานของสมาคมฯ (W๕) และ ภัยคุกคามจากทัศนคติและความคาดหวังของนักธุรกิจไทยในเวียดนามและประเทศไทย โดยเฉพาะ ผู้ที่ยังมิได้เป็นสมาชิกสมาคมฯ (T๒)

๓) จุดอ่อนเรื่องงบประมาณ (W๓) นอกเหนือจากรายได้หลักของสมาคมฯ ที่ได้รับจากเงินค่าสมาชิกรายปีแล้ว สมาคมฯ ยังได้รับเงินอุดหนุนประจำปีจากสถานกงสุลใหญ่ฯ อย่างไรก็ดี ภัยคุกคามได้แก่ ความคาดหวังที่แตกต่างกันระหว่างสมาคมฯ กับสถานกงสุลใหญ่ฯ (T๑) และข้อจำกัดของภาครัฐ (T๕) โดยเฉพาะปัญหาด้านงบประมาณของกระทรวงการต่างประเทศ/สถานกงสุลใหญ่ฯ และการขาดการประสานงานที่เข้มข้นระหว่างกระทรวงการต่างประเทศกับสถานกงสุลใหญ่ฯ เรื่องโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ TBA ทำให้การสนับสนุนด้านการเงินของภาครัฐต่อ TBA ขาดความแน่นอนและจำนวนงบประมาณมีแนวโน้มลดลง

๔) จุดอ่อนด้านบุคลากรของ TBA

(๑) คณะผู้บริหารสมาคมฯ (W๑) การที่คณะผู้บริหารสมาคมฯ มิใช่เจ้าของกิจการ หรือเจ้าหน้าที่ระดับผู้บริหารของธุรกิจไทยขนาดใหญ่มิใช่จุดอ่อนในตัวเอง เพราะคณะผู้บริหารสมาคมฯ สามารถใช้ความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่ในการพัฒนาสมาคมฯ ได้ นอกจากนั้น ไม่มีหลักประกันว่า การมีคณะผู้บริหารสมาคมฯ ที่เป็นเจ้าของกิจการหรือเป็นผู้บริหารในธุรกิจขนาดใหญ่ ของไทยจะนำมาซึ่งเงินสนับสนุนจำนวนมากด้วยเหตุผลของการเป็นเจ้าของกิจการหรือผู้บริหารองค์กรขนาดใหญ่

(๒) พนักงานประจำสำนักงาน TBA (W๒) เป็นจุดอ่อนที่เกิดจากข้อจำกัดด้านงบประมาณเป็นหลัก ดังนั้น การแก้ไขจุดอ่อนนี้จะเกิดขึ้นเมื่อสมาคมฯ มีความพร้อมมากขึ้นในด้านงบประมาณและในการขยายกิจกรรมในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งเมื่อสมาคมฯ มีพัฒนาการถึง จุดดังกล่าวแล้ว การว่าจ้างผู้บริหารมืออาชีพที่มีความสามารถและประสบการณ์ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการสมาคมฯ อาจเป็นสิ่งจำเป็น

๓.๓.๒.๒ แนวทางการแก้ไขจุดอ่อนเรื่องสมาชิกภาพเพื่อขยายจำนวนและฐานสมาชิกภาพ

๑) ใช้จุดแข็งที่สมาชิกคณะผู้บริหารสมาคมฯ เป็นนักบริหารมืออาชีพที่มีความรู้และประสบการณ์ทางธุรกิจและเครือข่ายการติดต่อกับภาครัฐและภาคเอกชนทั้งไทยและต่างชาติพัฒนาความเป็นสถาบันของสมาคมฯ บนพื้นฐานของความโปร่งใสและการทำประโยชน์ให้แก่สมาชิก เพื่อแก้ปัญหาภาพลักษณ์ที่ผู้บริหารสมาคมฯ อาจถูกมองว่าการมิได้เป็นเจ้าของกิจการ/ผู้บริหารบริษัทไทยรายใหญ่เป็นจุดอ่อน (S๑ - W๑)

๒) ใช้จุดแข็งเรื่องนโยบายและแผนการดำเนินงานของสมาคมฯ ที่น่าสนใจและ มีกรอบการดำเนินงานที่ชัดเจนและจุดแข็งในเรื่องการเปิดกว้างในการรับสมาชิกขยายฐานสมาชิกของสมาคมฯ จัดการกับภัยคุกคามจากทัศนคติของนักธุรกิจไทยที่อาจจะยังไม่เล็งเห็นประโยชน์ของการสมัครเป็นสมาชิกสมาคมฯ (S๓ + S๒ - T๒)

๓) ใช้จุดแข็งของการเป็นสมาคมขนาดเล็กที่คณะผู้บริหารมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการสมาคมฯ เร่งรัดกำจัดจุดอ่อนของสมาคมฯ ในเรื่องการติดต่อสื่อสารกับสมาชิกและบุคคลและกลุ่มธุรกิจที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของสมาคมฯ ผ่านเว็บไซต์และสื่อทางสังคมรูปแบบต่างๆ (S๔ - W๕)

๔) ใช้จุดแข็งเรื่องนโยบายและแผนงานของสมาคมฯ ร่วมกับโอกาสเรื่องศักยภาพของไทยและเวียดนามและการก่อตั้ง AEC และโอกาสความร่วมมือระหว่างสมาคมฯ กับสภาธุรกิจไทย-เวียดนามและสภาธุรกิจเวียดนาม-ไทย เพื่อเสริมสร้าง visibility ของสมาคมฯ โดยการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของสมาคมฯ ทั้งในเวียดนามและประเทศไทย (S๓ + O๑ + O๔)

๕) ใช้จุดแข็งที่สมาคมฯ มีช่องทางการประสานงานที่สะดวกกับสถานกงสุลใหญ่ฯ และหน่วยงานในทีมประเทศไทยฯ ร่วมกับโอกาสการมีข้าราชการระดับสูงอยู่ในคณะที่ปรึกษาสมาคมฯ ร่วมกับโอกาสจากการมีนโยบายสนับสนุนนักธุรกิจไทยในเวียดนามของภาครัฐเสริมสร้างความร่วมมือ ที่ใกล้ชิดระหว่างสมาคมฯ ในฐานะตัวแทนของชุมชนนักธุรกิจไทยในเวียดนามกับสถานกงสุลใหญ่ฯ และทีมประเทศไทยฯ เพื่อร่วมกันหาแนวทางการจัดการกับภัยคุกคามจากปัญหา/อุปสรรคภายในเวียดนามและภัยคุกคามเรื่องปัญหา/อุปสรรคของนักธุรกิจไทยในเวียดนาม โดยภาครัฐนำผู้แทนสมาคมฯ เข้าพบหน่วยงานเวียดนามที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมสถานะ

ของสมาคมฯ ในสายตาของชุมชนไทยในเวียดนาม และประเทศไทย และส่งเสริมบทบาท ความน่าเชื่อถือของสมาคมฯ ($S๔ + O๒ + O๓ - T๓ - T๔$)

๖) นอกเหนือจากข้อ (๕) ข้างต้น สถานกงสุลใหญ่ฯ สามารถมีบทบาทในการเสริมสร้างสถานะของสมาคมฯ และขยายฐานสมาชิกสมาคมฯ ในประเทศไทยได้ โดยใช้โอกาสศักยภาพทางเศรษฐกิจของเวียดนามและความสนใจต่อตลาดเวียดนามของภาครัฐและเอกชนไทย ซึ่งทำให้มีคณะจำนวนมากจากไทยเยือนเวียดนามอย่างสม่ำเสมอเพื่อสำรวจข้อมูลด้านการตลาดและเศรษฐกิจ โดยสถานกงสุลใหญ่ฯ แนะนำสมาคมฯ ให้เป็นที่รู้จักของคณะเหล่านี้

๓.๓.๒.๓ แนวทางการแก้ไขจุดอ่อนเรื่องงบประมาณ

๑) สมาคมฯ ใช้จุดแข็งด้านนโยบายและแผน ร่วมกับโอกาสศักยภาพเวียดนามและศักยภาพการขยายความร่วมมือด้านเศรษฐกิจไทย-เวียดนาม จัดกิจกรรมที่อยู่ในความสนใจและเป็นประโยชน์ต่อสมาชิกและนักธุรกิจไทยอย่างต่อเนื่องเพื่อหารายได้เข้าสมาคมฯ อันเป็นการลดทอนปัญหาด้านงบประมาณ และเพื่อให้สมาคมฯ อยู่ในความสนใจของชุมชนไทยในเวียดนามและนักธุรกิจในไทยอยู่ตลอดเวลาซึ่งจะทำให้มีผู้สนใจจะเป็นสมาชิกมากขึ้น ($S๓ + O๑ - W๓ - W๔$)

๒) สถานกงสุลใหญ่ฯ ซึ่งให้การสนับสนุนด้านการเงินแก่สมาคมฯ มาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๓ ควรจัดการกับภัยคุกคามเรื่องข้อจำกัดของภาครัฐโดยใช้โอกาสที่นโยบายของรัฐในระดับต่างๆ ทั้งรัฐบาล กระทรวงการต่างประเทศ และสถานกงสุลใหญ่ฯ ส่งเสริมการรักษาและขยายผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจของไทยในเวียดนาม เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าสถานกงสุลใหญ่ฯ จะได้รับงบประมาณเพื่อสนับสนุน การดำเนินงานของสมาคมฯ ในจำนวนที่เหมาะสมจากกระทรวงการต่างประเทศสำหรับทุกปีงบประมาณ ($O๓ - T๕$)

๓) นอกจากนั้น สถานกงสุลใหญ่ฯ สามารถให้การสนับสนุนที่มีค่าใช้จ่ายเพื่อลดต้นทุนด้านการจัดการในการดำเนินกิจกรรมของสมาคมฯ ในบางประเภท อาทิ การจัดการเสวนา หรือการจัดงานสังสรรค์ระหว่างนักธุรกิจไทย โดยการเอื้อเพื่อสถานที่จัดกิจกรรม และอาหาร/เครื่องดื่มตามสมควร

บทที่ ๔

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

๔.๑ สรุปผลการศึกษา

๔.๑.๑ การวิเคราะห์ในบทที่ ๓ ชี้ให้เห็นถึงปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่สุดของสมาคมนักธุรกิจไทย ในเวียดนามซึ่งได้แก่ การขาดแคลนงบประมาณและฐานสมาชิกที่ยังจำกัดของสมาคมฯ ซึ่งบั่นทอน ความน่าเชื่อถือและความมั่นคงเชิงสถาบันของสมาคมฯ ทั้งนี้ ภายใต้สภาวะแวดล้อมปัจจุบันที่ภาครัฐ มีข้อจำกัดด้านงบประมาณเช่นกัน สมาคมฯ จึงควรมุ่งเน้นการขยายสมาชิกภาพโดยการจัดกิจกรรม ที่เป็นประโยชน์อย่างต่อเนื่องและมีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ไปยังสมาชิกและบุคคลที่มีศักยภาพจะเป็นสมาชิกในเวียดนามและประเทศไทยอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านช่องทางและสื่อสังคมในรูปแบบต่างๆ

๔.๑.๒ สถานกงสุลใหญ่ฯ สามารถมีบทบาทเชิงสร้างสรรค์ในการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาของสมาคมฯ ได้ การดำเนินการของทั้งสมาคมฯ และสถานกงสุลใหญ่ฯ ที่สอดประสานกันจะสร้างความ เป็นปึกแผ่น เชิงสถาบัน (institutionalization) ของสมาคมฯ ซึ่งจะทำให้สมาคมฯ มีความเข้มแข็ง (resilience) ความเป็นมืออาชีพ และความยืดหยุ่นในการปรับตัวเข้ากับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงในระดับภูมิภาค และระดับระหว่างประเทศต่อไป

๔.๒ ข้อเสนอแนะ

๔.๒.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑) กระทรวงการต่างประเทศควรสนับสนุนอย่างจริงจังให้สถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่มีความร่วมมือที่ใกล้ชิดกับภาคธุรกิจไทยและชุมชนนักธุรกิจไทยในต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนระหว่างกัน (partnership) ในการรักษาและขยายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของไทยในต่าง ประเทศ ทั้งนี้ โดยให้การสนับสนุนที่เป็นรูปธรรม รวมทั้งงบประมาณที่เหมาะสม

๒) กระทรวงการต่างประเทศและสถานกงสุลใหญ่ฯ ควรมีท่าทีที่ชัดเจนในเรื่องการให้ การสนับสนุนทางการเงินรายปีแก่ TBA เพื่อเป็นการส่งเสริมศักยภาพและเสริมสร้างความเป็นสถาบัน ของสมาคมฯ และเป็นสัญลักษณ์แห่งความปรารถนาดีของภาครัฐที่ประสงค์จะร่วมมือกับสมาคมนักธุรกิจไทยเพียงแห่งเดียวในเวียดนาม ทั้งนี้ ผู้ทำการศึกษาเห็นว่า การจัดสรรงบประมาณ

จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ TBA ในแต่ละปีงบประมาณน่าจะเป็นจำนวนเงินที่เหมาะสม

๓) กระทรวงการต่างประเทศโดยกรม กอง สำนักที่เกี่ยวข้อง ควรหารือกับสถานกงสุลใหญ่ฯ อย่างใกล้ชิดตั้งแต่ขั้นตอนการริเริ่มข้อเสนอโครงการส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่สมาคมนักธุรกิจไทย ในเวียดนามในแต่ละปีงบประมาณ เพื่อสร้างความมั่นใจว่า ข้อเสนอโครงการฯ ได้รับความสำคัญและ มีความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล กระทรวงการต่างประเทศ และสถานกงสุลใหญ่ฯ

๔.๒.๒ ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ

๑) ในภาพรวม การเพิ่มศักยภาพให้แก่สมาคมนักธุรกิจไทยในเวียดนามจะต้องอยู่บนพื้นฐานของการรู้จักเคารพและให้เกียรติซึ่งกันและกันระหว่างสถานกงสุลใหญ่ฯ และทีมประเทศไทย ณ นครโฮจิมินห์กับสมาคมนักธุรกิจไทยในเวียดนาม และควรมุ่งเน้นการบรรลุเป้าหมายที่เป็นไปได้โดยคำนึงถึงข้อจำกัดด้านบุคลากรและงบประมาณของทั้งสองฝ่าย

๒) การดำเนินการของสถานกงสุลใหญ่ฯ และทีมประเทศไทย ณ นครโฮจิมินห์ ควรตระหนักถึงความผูกพันของชุมชนไทยกับสถานกงสุลใหญ่ฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักธุรกิจไทยรุ่นบุกเบิกที่พักอาศัย ในเวียดนามมาเป็นเวลานาน ซึ่งสถานกงสุลใหญ่ฯ สามารถใช้จุดแข็งในเรื่องนี้เพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างสถานกงสุลใหญ่ฯ กับชุมชนไทย เกี่ยวกับเรื่องนี้ สถานกงสุลใหญ่ฯ ได้รู้พื้นประเพณีการเปิด พื้นที่สาธารณะในที่ทำกรสถานกงสุลใหญ่ฯ ให้แก่ชุมชนไทยโดยจัดงานเลี้ยงสังสรรค์นักธุรกิจไทยผนวกกับกิจกรรมกีฬา ซึ่งหากมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องในบรรยากาศที่ไม่เป็นทางการ จะเป็นมาตรการเสริมสร้างความเข้าใจและความรู้สึกที่ดีระหว่างกัน รวมทั้งเป็นเวทีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและข้อคิดเห็นระหว่างกันในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจในเวียดนามอย่างไม่เป็นทางการแต่มีประสิทธิผล

ขณะเดียวกัน การสนับสนุนโดยภาครัฐที่ส่วนกลางและในพื้นที่ในรูปแบบอื่นๆ มีความสำคัญไม่ด้อยไปกว่าการให้เงินอุดหนุนแก่ TBA ได้แก่

(๑) การสนับสนุนด้านสถานที่และอาหาร/เครื่องดื่มในการจัดกิจกรรมของ TBA ซึ่งช่วยให้ TBA ประหยัดค่าใช้จ่ายได้ไม่น้อย โดยเฉพาะหากมีการจัดกิจกรรมสมาคมฯ อย่างต่อเนื่อง

(๒) การสนับสนุนโดยแบ่งปันข้อมูลข่าวสารเพื่อลงในเว็บไซต์ของสมาคมฯ ซึ่งเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ของสมาคมฯ ว่าเป็นองค์กรที่มีความน่าเชื่อถือและมีความร่วมมือที่ใกล้ชิดกับภาครัฐ

(๓) กระทรวงการต่างประเทศและหน่วยงานที่ร่วมอยู่ในทีมประเทศไทย ประจำเวียดนามสามารถมีบทบาทสนับสนุนการขยายสมาชิกภาพของสมาคมฯ ไปยังผู้ประกอบการไทยในประเทศไทยที่สนใจตลาดเวียดนาม เพราะหน่วยงานภาครัฐดังกล่าวได้รับการติดต่อประสานงานจากภาครัฐและภาคเอกชนในประเทศไทยอย่างสม่ำเสมอ จึงเป็นโอกาสให้หน่วยงานใน

ที่ประเทศไทยฯ มีบทบาทในการประชาสัมพันธ์สมาคมนักธุรกิจไทยในเวียดนาม ซึ่งเป็นการเพิ่มโอกาสการขยายฐานสมาชิกของสมาคมฯ ในประเทศไทย

(๔) การสนับสนุนด้านอื่นๆ อาทิ การติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานหรือองค์กรอื่นๆ ที่มีศักยภาพเป็นพันธมิตรหรือหุ้นส่วนของสมาคมฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาธุรกิจไทย-เวียดนาม ซึ่งสถานกงสุลใหญ่ฯ ควรมีบทบาทในการประสานงานระหว่างสององค์กรเพื่อหาจุดเชื่อมโยงและ synergy ระหว่างองค์กรทั้งสองในเรื่องที่มีเป้าหมายตรงกัน

๓) การดำเนินการของสมาคมนักธุรกิจไทยในเวียดนาม

(๑) คณะผู้บริหารสมาคมฯ ได้จัดทำนโยบายและแผนงานสำหรับช่วงครึ่งปีหลังของ ปี ๒๕๕๖ เสร็จสิ้นตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๖ แต่ยังมีได้เผยแพร่ข้อมูลดังกล่าว ซึ่งสมาคมฯ ควรดำเนินการในโอกาสแรกผ่านเว็บไซต์ของสมาคมฯ และสื่อทางสังคมอื่นๆ เพื่อประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของสมาคมฯ

(๒) สมาคมฯ ควรคำนึงถึงบทบาทของสมาคมฯ ในระยะกลางและระยะยาว โดยปรับเนื้อหากิจกรรมของสมาคมฯ ให้มีความโดดเด่นในด้านการส่งเสริมผลประโยชน์ด้านธุรกิจของไทยในเวียดนาม และควรกำหนดแผนกิจกรรมระยะ ๑ ปี เป็นอย่างน้อยโดยกำหนดให้มีการดำเนินกิจกรรม ด้านเศรษฐกิจหรือที่มีเป้าหมายด้านเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ซึ่งคณะผู้บริหารสมาคมฯ ชุดปัจจุบันได้เริ่มดำเนินการตามแนวทางนี้แล้ว

(๓) สมาคมฯ ควรเพิ่มการปฏิสัมพันธ์กับภาคเอกชนไทยในเวียดนามเพื่อโน้มน้าวให้ นักธุรกิจไทยในกลุ่มนี้ที่ยังมิได้เป็นสมาชิกสมาคมฯ เห็นคุณค่าและตัดสินใจสมัครเป็นสมาชิกสมาคมฯ

(๔) สมาคมฯ ควรเพิ่มการปฏิสัมพันธ์กับนักธุรกิจในประเทศไทยเพื่อขยายฐานสมาชิกโดยอาศัยปัจจัยด้านโอกาสที่นักธุรกิจไทยประสงค์จะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับช่องทางประกอบการธุรกิจทั้งด้านการค้าและการลงทุนในเวียดนาม กระตุ้นให้นักธุรกิจไทยในประเทศไทยมีความสนใจในกิจกรรมของสมาคมฯ และสมัครเป็นสมาชิกสมาคมฯ

(๕) การจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์อย่างต่อเนื่องต้องอาศัยวิสัยทัศน์และความเสียสละของคณะผู้บริหารสมาคมฯ ซึ่งผู้ศึกษาเห็นว่า คณะผู้บริหารสมาคมฯ มีคุณสมบัติดังกล่าว ดังสะท้อนให้เห็นจากกิจกรรมที่หลากหลายและมีประโยชน์ ทั้งด้านวิชาการและกิจกรรมด้านสังคมสำหรับชุมชนไทย ดังที่ได้กล่าวถึงในประเด็นจุดแข็ง ในหัวข้อ “นโยบาย เป้าหมาย และแผนกิจกรรมของ TBA”

(๖) สมาคมฯ ควรปรับปรุงการสื่อสารประชาสัมพันธ์ไปยังสมาชิกและบุคคลที่มีศักยภาพจะเป็นสมาชิกทั้งในเวียดนามและประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพ ผ่านช่องทางและสื่อรูปแบบต่างๆ ซึ่งในปัจจุบัน สมาคมฯ มีเว็บไซต์ และ face book โดยสมาคมฯ ควรเร่งดำเนินการ

ปรับปรุงฐานข้อมูลที่อยู่ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (email address) ของสมาชิกสมาคมฯ และบุคคล/องค์กร ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายให้ทันสมัย เพื่อเผยแพร่ข่าวสารประชาสัมพันธ์สมาคมฯ รวมทั้งการส่งลิงค์ช่องทางการติดต่ออื่นๆ ของสมาคมฯ โดยเฉพาะ face book ซึ่งเป็นสื่อทางสังคม (social media) ที่มีผู้ใช้จำนวนมากในปัจจุบัน ทั้งนี้ นายพาทิ สารสิน ได้ให้ข้อคิดและคำแนะนำที่น่าสนใจว่า การใช้สื่อสังคมของธุรกิจหรือองค์กรไม่ควรมีเป้าหมายหลักเพียงเพื่อขายสินค้าหรือบริการ เพราะลูกค้าจะรู้สึกเบื่อและเลิกสนใจในที่สุด หากแต่ควรมุ่งสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรกับลูกค้าหรือกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้สนใจและติดตามการดำเนินงานขององค์กร นอกจากนี้ สื่อทางสังคมยังใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กรได้อย่างรวดเร็วโดยผู้บริหารองค์กรสามารถติดต่อพูดคุยกับลูกค้าได้โดยตรง^๑

^๑ การบรรยายสรุปให้คณະนักศึกษา นบท. รุ่นที่ ๕ เรื่อง Social Media กับการสื่อสารองค์กร โดยนายพาทิ สารสิน ผู้บริหารบริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๖

บรรณานุกรม

เอกสารภาษาไทย

กระทรวงการต่างประเทศ. “ยุทธศาสตร์กระทรวงการต่างประเทศและแผนปฏิบัติการ ๔ ปี (๒๕๕๕-๒๕๕๘).” ๒๕๕๔.

กระทรวงการต่างประเทศ. โทรเลขสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงฮานอย ที่ HAN ๓๔๗/๒๕๕๖ ลง วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖. รายงานข้อมูลและสถานการณ์การค้าการลงทุนในเวียดนาม (เอกสารภายใน), ๒๕๕๖.

กระทรวงการต่างประเทศ. “Mission Statement สถานกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์.” (เอกสารภายใน), ๒๕๕๕.

“คำแถลงนโยบายรัฐบาล.” คณะรัฐมนตรีโดยนายกรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔.

ภควัต ต้นสกุล. การปรับปรุงการดำเนินการด้านการทูตสาธารณะต่อเวียดนาม: บทบาทในอนาคตของสถานกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์. รายงานการศึกษาส่วนบุคคลหลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ ๑ ปี ๒๕๕๒.

ณรงค์ ศศิธร. ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนไทยในต่างประเทศ. รายงานการศึกษาส่วนบุคคลหลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ ๑ ปี ๒๕๕๒.

ปรีชา แก่นสา. บทบาทที่เกื้อหนุนภารกิจทางราชการของชุมชนไทยในต่างประเทศ: กรณีศึกษาชุมชนไทยในเขตอาณาของสถานกงสุลใหญ่ ณ นครนิวยอร์ก. รายงานการศึกษาส่วนบุคคลหลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ ๔ ปี ๒๕๕๕.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. “ยุทธศาสตร์ประเทศไทย.” ๒๕๕๕.

เอกชัย บุญยาทิษฐาน. คู่มือวิเคราะห์ SWOT อย่างมืออาชีพ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ปัญญาชน, ๒๕๕๓.

เอกสารภาษาอังกฤษ

Thai Business Association Policies (2013 – 2015), 2013.

“Charter of the Thai Business (Vietnam) Association.” [online]. Available:

www.tbavietnam.org

“Country Report Vietnam.” Economist Intelligence Unit. June 2013.

Memorandum of Understanding on the Establishment of the Thailand-Vietnam and the Vietnam-Thailand Business Councils between the Joint Standing Committee on Commerce, Industry and Banking, Thailand (JSCCIB – Thailand) and the Vietnam Chamber of Commerce and Industry (VCCI). 27 October 2012.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

การสร้างความเข้มแข็งให้แก่สมาคมนักธุรกิจไทยในเวียดนาม (TBA)

- วัตถุประสงค์ 1. เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการจัดทำรายงานการศึกษาส่วนบุคคล (Individual Study) ของนายรุจ โสรรัตน์ ในหัวข้อเรื่อง “การสร้างความเข้มแข็งให้แก่สมาคมนักธุรกิจไทยในเวียดนาม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารการทูต (นบท.) รุ่นที่ 5 ประจำปี 2556 ระหว่างวันที่ 3 มิ.ย. – 9 ส.ค. 2556 จัดโดยกระทรวงการต่างประเทศโดยความเห็นชอบของสำนักงาน ก.พ.
2. เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการวิเคราะห์และจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อเสนอต่อ TBA และสถานกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์

คำถาม

หมวดที่ 1 ปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์

1.1 ท่านเห็นว่า คณะผู้บริหาร TBA ซึ่งประกอบด้วยนายกสมาคมฯ และอุปนายกอีก 3 ท่าน ควรมีคุณสมบัติ ทักษะ ทศนคติ และบทบาทอย่างไรที่จะส่งเสริมการขับเคลื่อนองค์กรในการรักษาและขยายผลประโยชน์ของนักธุรกิจไทยในเวียดนาม โดยเฉพาะในบริบทของโลกาภิวัตน์และการก่อตั้ง AEC

คุณสมบัติ

.....

.....

ทัศนคติ

.....

.....

บทบาท

.....

.....

1.2 ท่านเห็นว่า ทีมประเทศไทยประจำนครโฮจิมินห์ซึ่งมีกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์เป็นหัวหน้า และประกอบด้วยส่วนราชการต่างๆ ได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงพาณิชย์ และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ควรมีทัศนคติและบทบาทอย่างไรในการสนับสนุนสมาคม TBA และนักธุรกิจไทยในเวียดนามโดยรวม โดยเฉพาะในบริบทของโลกาภิวัตน์และการก่อตั้ง AEC

ทัศนคติ

.....
.....

บทบาท

.....
.....
.....
.....

1.3 โปรดบอกเหตุผลที่ท่าน/องค์กรของท่านตัดสินใจสมัคร หรือยังไม่ได้สมัคร เป็นสมาชิก TBA

.....
.....

ในกรณีที่ท่านมิได้เป็นสมาชิก ท่านจะพิจารณาบทบาทของการสมัครเป็นสมาชิก TBA หาก.....

.....
.....

1.4 ท่านเห็นว่า สมาชิกควรมีบทบาทใดที่จะช่วยเพิ่มศักยภาพของ TBA ในการรักษาและส่งเสริมผลประโยชน์ทางธุรกิจของไทยในเวียดนาม

.....
.....
.....

1.5 ท่านเห็นว่า พนักงานประจำของ TBA มีจำนวนที่เหมาะสมกับปริมาณของ TBA หรือไม่ อย่างไร (ปัจจุบันมีจำนวน 2 คน) และท่านพอใจกับการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร จำนวนเหมาะสมหรือไม่ เหตุผล

.....
.....

ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่และเหตุผล

.....
.....

หมวดที่ 2 ปัจจัยด้านงบประมาณ

ข้อเท็จจริง TBA จดทะเบียนตามกฎหมายเวียดนามเป็นองค์กรที่มีใช้หน่วยงานรัฐและมีได้มุ่งหวังกำไร รายจ่ายหลัก คือ ค่าจ้างพนักงานประจำ 2 ราย และค่าเช่าสำนักงาน ขณะที่รายได้หลักมาจากเงินค่าสมาชิกรายปี นอกจากนี้ TBA ได้รับเงินอุดหนุนจากสถานกงสุลใหญ่ฯ ปีละ 60,000 – 80,000 บาท สำหรับปีงบประมาณ 2556 (ต.ค. 2555 – ก.ย. 2556) TBA ยังมีได้รับเงินอุดหนุนจากภาคราชการ

2.1 ท่านมองว่า ข้อจำกัดด้านงบประมาณของ TBA เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินกิจกรรมของ TBA ตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

2.2 ท่านเห็นว่า TBA ควรมีแนวทางในการเพิ่มรายได้ให้กับองค์กรอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

2.3 ท่านเห็นว่า ภาครัฐโดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานกงสุลใหญ่ฯ มีความชัดเจนในการสนับสนุนด้านงบประมาณให้แก่ TBA หรือไม่ และควรเพิ่มจำนวนเงินอุดหนุนหรือไม่ โปรดแจ้งความเห็นพร้อมข้อเสนอแนะ รวมทั้งระบุจำนวนเงินอุดหนุนรายปีที่เหมาะสม

.....

.....

.....

หมวดที่ 3 ประเด็นด้านโครงสร้าง นโยบายและแผนกิจกรรม

3.1 ท่านเห็นว่า โครงสร้างการบริหารงานของ TBA ในปัจจุบันที่ประกอบด้วยนายกสมาคมฯ และอุปนายก/กรรมการสมาคมฯ รวมทั้งมีคณะที่ปรึกษาที่ดีที่ประกอบด้วยข้าราชการระดับสูงและผู้แทนภาคเอกชนที่เป็นที่รู้จักและยอมรับในพื้นที่ มีความเหมาะสมหรือไม่ หรือควรปรับปรุงอย่างไร

.....

.....

.....

3.2 ท่านเห็นว่า วัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่ระบุใน TBA Charter เหมาะสมเพียงพอและสอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจเวียดนามและบริบทระดับภูมิภาคหรือไม่ หรือควรมีการปรับปรุงแก้ไข Charter อย่างไร

.....
.....
.....

3.3 ท่านเห็นว่า แผนกิจกรรมของ TBA ในช่วง 1 - 2 ปีจากนี้ไป ควรประกอบด้วยกิจกรรมใดบ้าง หรือควรมุ่งเน้นกิจกรรมใดเป็นพิเศษ (อาทิ การนำสมาชิก TBA พบหน่วยงาน/บุคคลระดับสูงของเวียดนาม การจัดการสัมมนาในหัวข้อที่เป็นประโยชน์ การจัดกิจกรรม business matching การจัดกิจกรรมด้านกีฬาและวัฒนธรรม การจัดกิจกรรมหารายได้)

.....
.....
.....
.....
.....

3.4 ท่านเห็นว่า หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ควรมีนโยบายและแผนดำเนินงานในการสนับสนุน TBA และนักธุรกิจไทยในเวียดนามอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....

หมวดที่ 4 ประเด็นด้านการบริหารจัดการ

4.1 ท่านเห็นว่า การเลือกตั้งคณะผู้บริหาร TBA ทุก 2 ปีในปัจจุบัน มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4.2 ท่านเห็นว่า TBA สื่อสารกับสมาชิกผ่านสื่อใดได้ประสิทธิภาพที่สุด อาทิ เว็บไซต์สมาคมฯ อีเมลล์ social media การบอกต่อระหว่างสมาชิก/ชุมชนนักธุรกิจไทย

.....

.....

ท่านเห็นว่าควรปรับปรุงการสื่อสารระหว่าง TBA กับสมาชิก/ชุมชนนักธุรกิจไทยอย่างไร

.....

.....

4.3 โดยที่การประสานงานเป็นหัวใจสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้กิจกรรมลุล่วง ท่านเห็นว่า TBA ควรสร้างเครือข่ายการประสานงาน (networking) กับบุคคล/องค์กรใด และสถานกงสุลใหญ่ฯ จะมีบทบาทสนับสนุน ได้อย่างไรบ้าง

ข้อเสนอแนะสำหรับ TBA

.....

.....

ข้อเสนอแนะสำหรับสถานกงสุลใหญ่ฯ

.....

.....

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ ขอขอบพระคุณท่านที่กรุณาสละเวลาและให้ความเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาวิจัยในหัวข้อข้างต้น และขอภัยที่มีได้มาติดต่อและพบกับท่านโดยตรง เนื่องจากอยู่ระหว่างการฝึกอบรมที่กรุงเทพฯ หากท่านมีข้อคิดเห็นและ/หรือข้อเสนอแนะประการใดเพิ่มเติม โปรดติดต่อผู้ทำการศึกษาได้ตามอีเมลล์ opp_rutch@hotmail.com หรือ opp.rutch@gmail.com

ภาคผนวก ข ธรรมนูญสมาคมนักธุรกิจไทยในเวียดนาม

CHARTER OF THE THAI BUSINESS (VIETNAM) ASSOCIATION

TABLE OF CONTENT

ARTICLE 1:	DEFINITIONS
ARTICLE 2:	FORM AND OFFICES OF TBA
ARTICLE 3:	OBJECTS OF THE TBA
ARTICLE 4:	MEMBERSHIP
ARTICLE 5:	APPLICATION AND ELECTION FOR MEMBERSHIP
ARTICLE 6:	RIGHTS AND DUTIES OF MEMBERS
ARTICLE 7:	RESIGNATION, EXPULSION AND TERMINATION OF MEMBERS
ARTICLE 8:	TBA MEETINGS
ARTICLE 9:	MANAGEMENT BOARD OF THE TBA
ARTICLE 10:	FUNDS, PROPERTY AND FINANCIAL MATTERS
ARTICLE 11:	ADVISORY COMMITTEE
ARTICLE 12:	REPORTING
ARTICLE 13:	AMENDMENT OF THE CHARTER
ARTICLE 14:	ESTABLISHMENT AND DISSOLUTION OF THE TBA
ARTICLE 15:	DISPUTES

1. DEFINITIONS

In these Charter and the TBA rules, the following words and expressions shall have the following meanings:

- a) “Board” shall mean the Board of Management of the TBA established in accordance with Articles 9 a).
- b) “Members” shall mean any Corporate Members, Individual Members and Oversea Members.
- c) “Corporate Members” shall mean any company, representative office of economic, financial, insurance, consultant organization ...branches of companies,

commercial banks and parties involved in forms of foreign investment under the laws of the Socialist Republic of Vietnam.

- d) “Individual Members” shall mean Individual Members who works in Vietnam
- e) “Oversea Members” shall mean Corporate or Individual who run business outside Vietnam.
- f) “TBA Meeting” shall mean any meeting of Members called in accordance with the Charter and the TBA rules.
- g) “TBA Rules” shall mean the rules relating to the day-to-day management and operation of the TBA approved by members from time to time in accordance with Article 6) d).
- h) “Funds” shall mean any fund provided to or charged by the TBA (including the TBA funding, fees charged to Members by the TBA and fee charged for service provided by the TBA)
- i) “Membership Fee” shall mean annual fees charged to Members by the TBA
- j) “Services” shall mean any facilities, activities, services and/ or information provided by the TBA to Members.
- k) “Service Fees” shall mean fee charged by the TBA to Members for utilizing services provided by the TBA.
- l) “Charter” shall mean this Charter and any amendment here to.

2. FORMS AND OFFICES OF THE TBA

- a) The TBA shall be an unincorporated, non-governmental, non-political, non-profit organization.
- b) The Head Office of the TBA shall be established in Ho Chi Minh City, the TBA may establish a branch in another city of Vietnam with permission from Vietnam’s competent authorities.

3. OBJECTIVES AND ACTIVITIES OF THE TBA

- a) Organizing the internal information activities as Business Dinners, Seminars.
- b) Organizing activities to probe into trade and investment opportunities

- c) Taking part in trade and investment promotion activities organized by the Vietnam Chamber of Commerce and Industry or other Vietnam agencies.
- d) Organizing Meetings between Members and Vietnamese State Management Agencies on commercial, investment and service.
- e) The Board of the TBA is entitled to represent the TBA in proposing recommendations and measures to Vietnamese State Management Agencies in order to protect the legitimate interests of Members and contribute to the creation of a healthy business environment.
- f) Being permitted to publish and circulate within weekly TBA News on commercial and investment activities in accordance with the Law on Publication of the Socialist Republic of Vietnam.

4. MEMBERSHIP

Membership in the TBA shall be divided into 3 categories:

- (1) Corporate Members: Company, Representative Office or other Business Organization operating in Vietnam
 - (2) Individual Members: Individual who works in Vietnam
 - (3) Oversea Members: Corporate or Individual who runs business outside Vietnam
- Each member shall appoint one of its officers or employees to represent it at TBA Meetings (hereinafter call Company Representative). The Company Representative can be Thai or non-Thai. The appointment, removal and replacement shall be in written notice to the Board at any time.
- Members shall renew membership annually.

5. APPLICATION AND ELECTION FOR MEMBERSHIP

Every candidate wishing to apply for admission to the TBA as a member must submit its application in the form prescribed by the Board and payment to the Head Office of the TBA. Application shall be considered by the Board, approved by Chairman, following receipt of a duty completed Application Form and payment. The Board will promptly notify an Application whether or not it has been accepted as a Member. Election of a candidate as a Member will be valid

from the date that a majority of the Board approve the candidate's Application. In case the Board rejects the Application, payment must be remitted back to the candidate.

6. RIGHTS AND DUTIES OF MEMBERS

- a) Each Representative of Corporate Members and Individual Members shall be entitled to one vote at TBA Meetings and have the right to serve on the Board of Management.
- b) All Members shall be equally entitled to have such access to the Service of the TBA as is permitted under these Charter and the TBA rules and upon payment of any fees charged to Members in respect there by the TBA.
- c) More than half of members present in person or by proxy at TBA meetings shall have the right to approve the adoption of TBA rules and any amendment thereto.
- d) Each member shall be deemed by virtue (merit) of his/her Membership to agree to abide by these Statutes and the TBA rules and to pay any fees charged by the TBA in accordance with these Statutes and the TBA rules.
- e) No members shall, by reason of Membership of the TBA, be liable for any debt or obligation of the TBA in the absence of an express written promise to accept such liability.

7. RESIGNATION, EXPULSION AND TERMINATION OF MEMBERS

- a) Any members desiring to resign from membership of the TBA must deliver written notice of its resignation to the main offices address of the TBA. Every resignation notice shall be deemed to take effect on the date states in the notice, or if none, on the date that such notice is received by the TBA.
- b) The Board may, by notice in writing, invite any member to resign Membership of the TBA if such Member has breached these Statutes or the TBA rules, or if, in the opinion of the Board, such Member has conducted himself/herself in an unbecoming manner or allowing such Members to remain as a Member would bring discredit to the TBA. If the Board has not received the resignation of a

Member invited to resign or has not withdrawn its invitation for the Members to resign within 15 days after the date of the invitation to resign, the Board may recommend the expulsion of that Members from the TBA at a Board Meeting. A resolution to expel a Member passed by a majority of the Board Members shall be final and binding on the Member.

- c) Membership will be automatically terminated on the date that a Member dies, resigns, is declared bankrupt or insolvent by a court of competent jurisdiction, is dissolved or ceased to carry on business, ceases to be eligible as a member, is expelled under Article 7. b) above, is over 50 (fifty) days in arrears of payment of any fees due to TBA or is declared by a court of competent jurisdiction to be legally or mentally incompetent.
- d) Each member shall on termination of its Membership of the TBA for whatever reason forfeit all right to and claim upon the TBA and its property and funds and shall not be entitled to any refund of fees paid to the TBA.

8. TBA MEETINGS

- a) The TBA Chairperson shall be elected by majority vote of the Board Members and shall hold office for a term equal to his/her term as a Board Member and shall call and chair all TBA Meetings in accordance with the TBA rules.
- b) TBA Meetings shall be regulated in accordance with the provisions of this Charter and the TBA rules.
- c) The TBA must meet at least once each year. If the TBA Chairperson fails to call an TBA Meetings as required under this Charter or upon reasonable request to do so by any Members, then any 4 (four) Board Members or any ½ (half) majority of Members maybe notice in writing to all Members call an TBA Meetings.
- d) The quorum for TBA Meetings shall consist of more than a half members present in person or by proxy.
- e) Decisions of Association have to be approved by more than half official Members or attorney for others in the meeting or via E-mail or Fax (modify voted with E-mail or Fax) - (registered to Service of Trade on Oct.11, 2005 No. 27/2005/DKTD-HH)

- f) Advisors shall be entitled to attend all TBA Meetings and the Board may invite, at its discretion, any other persons to attend TBA Meetings on a regular or a case-by-case basis.

9. BOARD OF MANAGEMENT (BOM) OF THE TBA

- a) The activities of the TBA shall be managed by a board elected by the Members at a TBA Meeting and shall consist of 7 (seven) persons of good standing who are Members (Board Members).
- b) Persons who are eligible for election as Board members must be proposed and seconded by Members and must consent in writing to such nomination. Election of Boards Members shall take place in accordance with the voting procedures set out in the TBA rules.
- c) TBA Boards shall be elected every two years (registered to Service of Trade on Oct.11, 2005 No. 27/2005/DKTD-HH) for a term of office commencing on TBA Meeting in February, and subject to Article 9) d), terminating on the date of TBA Meeting in the next March at which new elections take place, and may be re-elected for subsequent terms.
- d) If a Board members wished to resign from the Board is absent from three consecutive Board Meetings, ceases to be ordinary resident in Vietnam, ceases to be the Members, or is requested to resign from office at any time pursuant to a resolution of a four-seventh majority vote of the Broad Members, then he/she shall, on request of the Board, give written notice of his/her resignation to the Board or, if no such notice is given within two weeks of request for the same by the Board, he/she shall be deemed to have resigned from the Board. On resignation or termination of office of any Board Members for any reason before the expiration of his/her normal tenure of office, the remaining Board may invite another eligible Member to fill the vacancy and such Member shall remain in office until next TBA meeting at which Board elections take place.
- e) The Board shall regulate its own proceedings as it sees fit in accordance with the provisions of the Charter and the TBA rules. Generally and without limiting its powers, the Board shall:

- i) Manage and supervise the day-to-day operations of the TBA
 - ii) Set the overall policy, approve the work programs of and direct the medium to long-term orientation of and monitor the operations of the TBA
 - iii) Submit the TBA Rules and any subsequent amendment thereto for approval by the Members.
 - iv) Establish appropriate operational bodies under the Board sees fit.
 - v) Have such powers and undertake all such activities as the Board, in its sole discretion, considers necessary or desirable for the Board to operate the TBA in accordance with the Charter and TBA rules.
- f) The TBA Chairperson shall also be the Board Chairperson and shall hold office for a term equal to his/her terms as Board Members and shall call and chair all Board Meetings (or in his/her absence, another Board Members nominated by him/her shall chair Board meeting)
- g) The Board shall meet as least four times a year. If the Board Chairperson fails to call sufficient Board Meetings, then any three Board Members may, by notice in writing to all Board Meetings, call a Board meeting.
- h) The quorum for all Board Meetings shall consist of not less than 4 (four) Board members.
- i) At Board Meetings, each Board Meetings present shall have one vote and resolutions shall be passed by majority vote. In the event of equality of votes at any Board Meetings, the TBA Chairperson shall have a casting vote.
- j) The Board may invite, at its discretion, any Members or other persons to attend Board Meeting on a regular or case-by-case basis, as decided by the Board.
- k) Unless specifically states otherwise herein, all documents relating to the TBA shall be valid if approved at a Board Meeting and signed by any two Board members.
- l) All Board Members shall be indemnified and held harmless by the TBA against all losses, liabilities and expenses threatened, incurred or suffered by him/her in connection with his/her term of offices as a Board Member (whether arising during or after such term of office) provided that such Board Member in such

event has acted honestly and in good faith and in a manner he/she believed to be in, or not opposed to, the best interests of the TBA.

10. FUNDS, PROPERTY AND FINANCIAL MATTERS

- a) The TBA shall be entitled to receive Funds and shall pay for its operational expenses from the Funds.
- b) The TBA shall charge such fees for Services made available by the TBA to Member and non-Members as are, in the sole discretion of the Board, necessary to cover the expenses of the TBA according to the TBA budget, on a non-profit making basis and in accordance with the guidelines set out in the TBA rules.
- c) The TBA shall open bank accounts in a commercial bank for receipt and disbursement of funds and payment of expenses as the Board sees fits (“Bank Account”. All bank accounts of the TBA shall be opened in the joints names of any two Board members, who shall hold the monies of the TBA as trustees for the TBA and no amendments to bank mandates for, or withdrawal or payment from, any bank account may be made unless such amendment or request for withdrawal or payment is signed by at least two Board Members.
- d) Annual financial statement of the TBA shall be prepared and audited by independent audit firms, in conformity with the provisions of the TBA rules.
- e) The fiscal year of the TBA shall begin in 1st January and end of 31st December of each year, except in the first year of the TBA when the fiscal year shall begin on the date of adoption of this Charter and end on 31st December of the same year.
- f) The TBA shall deal with the property of the TBA, as the Board shall from time to time direct in accordance with the Charter and the TBA rules.
- g) Except as otherwise stated herein, all property of the TBA shall be vested in the names of any two Board Members as trustees for the TBA.
- h) Upon termination of the term of office of any Board Members, he/she shall sign all papers and take all action necessary to change bank account and mandate and to transfer the property of the TBA to other Board Members and if such action is not taken within three days after termination of any Board member’s

term of office, the TBA Chairperson shall be entitled to sign all such papers on his/her behalf.

11. ADVISORY COMMITTEE

- a) The TBA shall establish an Advisory Committee comprises of such member of person as are appointed according to Article 11 b), 11 c), 11 d).
- b) Each of the following persons shall be entitled (but not obliged) in his/her sole discretion to appoint one representative to the Advisory Committee.
 - i) The Ambassador, the Consul General of Thailand
 - ii) The TBA Chairpersons
 - iii) Each of the Prime Minister of Vietnam, the Planning and Investment Minister, the Foreign Affairs Minister, the Trade Minister of Vietnam and the Chairman of Vietnam Chamber of Commerce and Industry.
- c) The appointment, removal and replacement (if at all) of persons on the Advisory Committee according to Article 11 b) shall be made by written notice sent to the TBA Office.
- d) The TBA Chairperson shall automatically be appointed to the Advisory Committee
- e) The Advisory Committee shall meet at least once every six months to make recommendations on the operation and orientation of the TBA, based on a written report submitted to it by the Board.
- f) The TBA Chairperson (or, in her/his absence, another Board Members nominated by her/him) shall call and chair all meetings of the Advisory Committee and shall report back to the Board on the recommendations of the Advisory Committee.
- g) The Advisory Committee shall regulate its own proceedings as it sees fit in accordance vote the provisions of the Charter.

12. REPORTING

Each six months, the Board shall submit to the Advisory Committee a written report on the operations of the TBA in the previous six months period and the TBA Chairperson, following submission of such report, shall meeting with the

Advisory Committee to discuss the report. Following such meeting, the TBA Chairperson shall submit the report and if available, the recommendations of the Advisory Committee to the TBA. One copy of the report is submitted to the People's Committee of Ho Chi Minh City through Service of Trade.

13. AMENDMENT OF THE CHARTER

- a) Subject to Article 13 b), the charter may be amended only by resolution passed by half majority vote of the Corporate Members and Individual Members present in person or by proxy at a TBA Meeting called for such purpose.
- b) Amendments to the Charter will be effective when accepted by Vietnam State competent agencies.

14. ESTABLISHMENT AND DISSOLUTION OF THE TBA

- a) The TBA shall be established under the permission of the People's Committee of Ho Chi Minh.
- b) The TBA shall be dissolved by a resolution passed by half majority vote of the Members present in person or by proxy at a TBA Meeting called for such purpose.

15. DISPUTES

- a) Any disputed among Members and or persons appointed to the Advisory Committee relating to the TBA which cannot be resolved amicably shall be settled by majority vote of the Board.
- b) The Board shall attempt to resolve amicably any disputes between the TBA and third parties (other than Members or persons appointed to the Advisory Committee) and if amicable resolution of a dispute is not possible, then to settle such disputes in Thailand by three arbitrators from the International Chamber of Commerce in accordance with its rules and the Board shall attempt to ensure that all documents signed on behalf of the TBA contain a dispute resolution clause accordingly.

This Charter was adopted in January/1999

Signed by the Chairperson: Mr. PREECHACHAI CHAUCHOO

And the First Member: Mr. CHUMPON PIYANONPONG

- The Charter was amended by majority vote of Members in April 2004 at Royal Thai Consulate General in Ho Chi Minh City.

ภาคผนวก ค นโยบายสมาคมธุรกิจไทยในเวียดนาม (๒๕๕๖ - ๒๕๕๘)

Thai Business Association Policies (2013 – 2015)

TBA Establishment History: Mission

"TBA is an independent non-government/non-profit resident in Ho Chi Minh City which has two main functions. The first is to promote the cooperation between Thai businessmen who are doing business in Vietnam, to assist them to collectively deal with Vietnamese State Agencies on legal and business matters and policies and to keep Thai businesses abreast of external developments which may affect their business (Eg AEC integration). The second is to connect the whole Thai community in Vietnam (businessmen or non-businessmen) to provide mutual support and social activities in Vietnam. TBA cooperates closely with the Royal Thai Consulate in HCMC and the Thai Trade Center in carrying out both of these functions. TBA also takes part in community social responsibility (CSR) and social works such as building houses for the poor, providing scholarships to disadvantaged Vietnamese children.etc.

OBJECTIVES AND ACTIVITIES OF THE TBA

- a) Organizing the internal information activities as Business Dinners, Seminars.
- b) Organizing activities to probe into trade and investment opportunities
- c) Taking part in trade and investment promotion activities organized by the Vietnam Chamber of Commerce and Industry or other Vietnam agencies.
- d) Organizing Meetings between Members and Vietnamese State Management Agencies on commercial, investment and service.
- e) The Board of the TBA is entitled to represent the TBA in proposing recommendations and measures to Vietnamese State Management Agencies in order to protect the legitimate interests of Members and contribute to the creation of a healthy business environment.
- f) Being permitted to publish and circulate within weekly TBA News on commercial and investment activities in accordance with the Law on Publication of the Socialist Republic of Vietnam.

TBA Term 2013-2015 Policies

ต่อยอดแนวความคิด

To maintain close and beneficial cooperation among existing members in accordance with TBA's mission and objectives and act as a bridge for members to assist one another, as well as to work to resolve matters of mutual interest to members with external organizations.

1. ส่งเสริมการดำเนินงานของ TBA ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเช่นพัฒนาและปรับปรุงระบบข้อมูลธุรกิจผ่าน Website ของสมาคมฯหาช่องทางอื่นๆเพื่อเผยแพร่ข้อมูลและกิจกรรมต่างๆของสมาคม

To efficiently promote and increase TBA's sharing of information through its website and to distribute awareness of its activities to a wider audience

2. พัฒนาให้ TBA เป็นศูนย์กลางแห่งการแลกเปลี่ยนความเห็นและรวบรวมความต้องการของสมาชิกเพื่อสร้างสรรค์ให้สมาคมเป็นที่พึ่งพาและพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกให้เกิดความผูกพันเป็นปึกแผ่นสามารถสื่อสารกับสมาชิกด้วยความโปร่งใสชัดเจน

To establish TBA as a transparent exchange center for members to communicate, share and assist one another

3. สนับสนุนการทำกิจกรรมที่สร้างชื่อเสียงเกียรติยศให้แก่สมาคมฯ การรวมกลุ่มทำกิจกรรมและประสานงานร่วมมือระหว่างองค์กรและบริษัทต่างๆในเวียดนามและในประเทศไทยในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกของสมาคมฯ และสาธารณชน

To promote TBA activities among members and external organizations in Vietnam and Thailand for the benefit of its members and the public

สร้างมิตรสัมพันธ์สามัคคีร่วมกัน

4. พัฒนาสมาคมฯด้วยการเพิ่มจำนวนสมาชิกและขยายเครือข่ายสมาชิกให้ครอบคลุมคนไทยในเวียดนามและมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อเพิ่มพูนสิทธิประโยชน์ให้แก่สมาชิกของสมาคมฯร่วมกัน

To increase and extend TBA membership to capture a wider network of Thai businessmen and the non-business Thai community, soliciting opinions on how TBA can better serve its members

5. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนคนไทยเปิดโอกาสให้ทั้งสมาชิกและครอบครัวของสมาชิกได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน โดยร่วมกับภาครัฐในการจัดกิจกรรมต่างๆในนามประเทศไทย

To collaborate with the Royal Thai Consulate and Embassy and other government bodies to serve and encourage the wider Thai community in Vietnam

นำพาสู่ AEC

6. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ธุรกิจ เพิ่มโอกาสทางการตลาดธุรกิจแก่สมาชิกในระดับนานาชาติ ด้วยเรื่องของการขยายตัวของธุรกิจเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community) พร้อมทั้งการส่งเสริมกลยุทธ์และสร้างความพร้อม ร่วมกับกรมการค้าต่างประเทศไทยประจำกรุงโฮจิมินห์

To advertise and enhance regional business opportunities for members which arise as a result of Asian integration under the EC (E.g. by announcing new policies, laws, business rules and regulations) and pass on relevant information obtained from the Thai Trade Office in HCMC.

7. ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นในหมู่สมาชิกของสมาคมฯ เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community) และการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและสมาคมอื่นๆที่มีวัตถุประสงค์เดียวกันผ่านการจัดประชุม สัมมนา การพูดคุยและเสวนา เป็นต้น

To support the dialogue between TBA members and the business groupings from other AEC countries operating in Vietnam so as to enhance members opportunities under AEC (E.g. through seminars and meetings)

Policy	Objective	Action plan
ต่อยอด แนวความคิด	1. ส่งเสริมการดำเนินงานของ TBA ให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเช่นพัฒนาและ ปรับปรุงระบบข้อมูลธุรกิจผ่าน Website ของสมาคมฯหาช่องทางอื่นๆเพื่อเผยแพร่ ข้อมูลและกิจกรรมต่างๆของสมาคม	1. มีระบบจัดการฐานข้อมูลของ TBA ที่สมาชิกสามารถเข้าถึง 2. แจกข่าวสารและเผยแพร่ กิจกรรมต่างๆอย่างสม่ำเสมอ
	2. พัฒนาให้ TBA เป็นศูนย์กลางแห่งการ แลกเปลี่ยนความเห็นและรวบรวมความ ต้องการของสมาชิกเพื่อสร้างสรรค์ให้ สมาคมเป็นที่พึ่งพาและพัฒนา ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกให้เกิดความ ผูกพันเป็นปึกแผ่นสามารถสื่อสารกับ สมาชิกด้วยความโปร่งใสชัดเจน	สมาชิกสามารถลงทะเบียนเข้าร่วม กิจกรรมต่างๆของสมาคมฯได้ อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยการใช้สื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์
	3. สนับสนุนการทำกิจกรรมที่สร้างชื่อเสียง เกียรติยศให้แก่สมาคมฯ การรวมกลุ่มทำ กิจกรรมและประสานงานร่วมมือระหว่าง องค์กรและบริษัทต่างๆในเวียดนามและ ในประเทศไทยในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกของสมาคมฯ และสาธารณชน	จัดพบปะสังสรรค์ระหว่างสมาชิก บริษัทในเวียดนามและองค์กร ต่างๆเพื่อประโยชน์ของสมาชิก อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
สร้างมิตร สัมพันธ์สามัคคี ร่วมกัน	4. พัฒนาสมาคมฯด้วยการเพิ่มจำนวนสมา ชิกและขยายเครือข่ายสมาชิกให้ ครอบคลุมคนไทยในเวียดนามและมีการ แลกเปลี่ยนความคิดเพื่อเพิ่มพูนสิทธิ ประโยชน์ให้แก่สมาชิกของสมาคมฯ ร่วมกัน	1. รับสมัครสมาชิกทั้งในส่วนภาค ธุรกิจและบุคคลธรรมดา 2. ประชาสัมพันธ์สิทธิประโยชน์ ให้แก่สมาชิก 3. จัดหาสิทธิประโยชน์เพิ่มเติมแก่ สมาชิก
	5. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนคนไทย เปิดโอกาสให้ทั้งสมาชิกและครอบครัวของ สมาชิกได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำ	1. จัดกิจกรรมระหว่างกลุ่มสมาชิก อย่างน้อยปีละ 2 ครั้งเช่นการจัด แข่งกีฬาสัมพันธ์ เป็นต้น

Policy	Objective	Action plan
	กิจกรรมร่วมกัน โดยร่วมกับภาครัฐในการจัดกิจกรรมต่างๆในนามประเทศไทย	2. ประชาสัมพันธ์และเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของภาครัฐอย่างต่อเนื่อง
นำพาสู่ AEC	6. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ธุรกิจ เพิ่มโอกาสทางการตลาดธุรกิจแก่สมาชิกในระดับนานาชาติ พร้อมทั้งการส่งเสริมกลยุทธ์และสร้างความพร้อม ร่วมกับการการค้าประเทศไทยประจำกรุงโฮจิมินห์	1. ประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง เกี่ยวกับการรวมตัวเศรษฐกิจการค้าอาเซียน เช่น นโยบายและกฎหมาย 2. จัดงานสัมมนาว่าด้วยเรื่องของการขยายตัวของธุรกิจเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community)
	7. ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นในหมู่สมาชิกของสมาคมฯ เกี่ยวข้องกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community) และการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและสมาคมอื่นที่มีวัตถุประสงค์เดียวกัน ผ่านการจัดประชุม สัมมนา การพูดคุยและเสวนา เป็นต้น	1. จัดประชุมสัมมนาโดยเชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาบรรยาย 2. เข้าร่วมกิจกรรมระหว่างกลุ่มการค้าต่างประเทศในเวียดนาม เช่นกลุ่มการค้าประเทศในภูมิภาคและนอกภูมิภาคเช่นกลุ่มการค้ายุโรปและสหรัฐฯ เป็นต้น

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายรุจ โสรรัตน์
การศึกษา	รัฐศาสตรบัณฑิต (ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Master of Arts in International Affairs, The American University
ประวัติการทำงาน	เจ้าหน้าที่การทูต ๓ กองส่งเสริมเศรษฐกิจสัมพันธ์และความร่วมมือ กรมเศรษฐกิจ กระทรวงการต่างประเทศ เจ้าหน้าที่การทูต ๔ กองส่งเสริมเศรษฐกิจสัมพันธ์และความร่วมมือ กรมเศรษฐกิจ กระทรวงการต่างประเทศ เลขานุการตรี เลขานุการโท สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงฮานอย กงสุล สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองฮ่องกง เจ้าหน้าที่การทูต ๖ กองหนังสือพิมพ์ กรมสารนิเทศ เจ้าหน้าที่การทูต ๖ กองเอเชียตะวันออก ๔ กรมเอเชียตะวันออก เลขานุการเอก สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงแคนเบอร์รา เจ้าหน้าที่การทูต ๖ กองส่งเสริมเศรษฐกิจสัมพันธ์และความร่วมมือ กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เจ้าหน้าที่การทูต ๖ กองนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เจ้าหน้าที่การทูต ๖ กองสนเทศเศรษฐกิจ กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เจ้าหน้าที่การทูต ๗ สำนักงานรัฐมนตรี เจ้าหน้าที่การทูต ๗ สำนักงานเลขานุการกรม กรมยุโรป เจ้าหน้าที่การทูต ๗ กองยุโรป ๑ กรมยุโรป
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	รองกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์